

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Arabski svet in Evropa

V Egiptu so se vršile te dni volitve in iz njih je nacionalistična stranka vafđ izšla kot daleč najmočnejša stranka. Seveda ni nihče pričakoval kaj drugega, ker je znano, da razpolagajo vafđovci že mnogo let z absolutno večino med prebivalstvom Egipta. Zato je povsem naravno, da imajo tudi v novem parlamentu absolutno večino, ki jim bo omogočila vodstvo državnih poslov. Kljub pa vzbujajo rezultat volitev ravno takrat prav posebno vprašanja, zakaj vladarski poslci bodo v kratkem prešli v roke novemu vladarju, dočim jih bo za dve leti še opravljal regentski svet. Tu nastaja osnovno interesantno vprašanje, kako se bodo vafđovci razumeli s temi novimi faktorji egiptovske politike, kajti pokojni kralj Fuad je ponovno posegel v razvoj dogodkov na način, ki je pomenil toliko ko popolno odstranitev mogočnega vafđa od možnosti izvajanja praktične politike.

Situacija je tem bolj zanimiva in napeta, ker je ravno sedaj zopet v teku poskus, doseči sporazum med nacionalističnim egiptovskim in angleškim stališčem. Vsi dosedanja poskusi so se nehali brez uspeha, ker se nobena stran ni hotela odreči svojim glavnim zahtevam. Razlike v načelnih pogledih na sporne točke so postale celo še večje, odkar je z abesinsko afero postala za Anglijo trdna postojanka v Egiptu še brez primere važnejša nego je bila že dotlej. London bo odselej še manj razpoložen za popuščanje, zakaj pot skozi Suez je brez dvoma še bolj važna in njeno obvladavanje še bolj kočljiv problem, odkar se je razveljal konflikt z Italijo.

Pri tem je prav posebno važno še dejstvo, da se tudi egiptovski nacionalisti ta čas niso spremenili na zmerno stran, marveč je tudi tu nepopustljivost prej narasla nego odnehala. Vafđovci so se ta čas, odkar jih je avtoritarni režim rajnega kralja Fuada poslal v opozicijo, še radikalizirali, dasi bi se dalo pričakovati, da bo italijanska opasnost, ki se je pokazala za Egipt tako od libijske kakor od abesinske strani, zmanjšala egiptovski odpor zoper angleško varuštvo.

Radikaliziranje egiptovskega nacionalizma ima obilo pobude tudi iz ostalega arabskega sveta. Ta se nahaja v zadnjih desetletjih odločno v pokretu, ki stremi po duhovnem, političnem in gospodarskem napredku, še posebej po osamovitvi v političnem pogledu.

Arabski svet je prostoran. K njemu spadata pravzaprav vsa severna Afrika in velik del Prednje Azije. Sicer ne predstavlja ves ta predel enotne nacionalne skupine niti po kulturi niti po zavesti, dasi povsod prevladuje arabski jezik. Toda v znatni meri nadomeščata pomanjkanje take enotnosti skupna muslimanska zavest, ki je ostala še močna kljub silni oslabitvi v moderni dobi, in pa skupni odpor zoper evropsko prevlado. Prav posebno se je arabski nacionalizem okrepil in razmahnil v onih deželah, ki so bile do svetovne vojne pod turškim gospodstvom. Te pokrajine se nočejo sprijazniti z novim položajem, ko so zamjenjale turško gospodstvo z oblastjo evropskih sil, dasi se je uvedla le oblika mandatarskega nadzorstva.

Podoben primer borbe je nastal v Siriji. Tudi tam je arabski nacionalizem močen in borben. Zahteva med drugim samoupravo in čim večjo neodvisnost od francoske mandatne oblasti, zlasti pa zahteva enotno ureditev cele Sirije. V Siriji so namreč Francozi uredili posebno libanonsko republiko ter v nji zaščitili kristjane, pred vsem maronite, ki so morali za časa starega turškega režima ogromno pretrpeti pred muslimani. Kakor v Palestini radi židovskega doseljevanja, tako so v Siriji razburjeni radi libanonske osamosvojitve ter zahtevajo njeno ukinitje.

To so velika nasprotja sodobnosti ter hkrati osnove za probleme bodočnosti. Povsod pa vidimo, da se arabski svet z odločno borbenostjo postavlja zoper varuštvo evropskih sil. S tem prizadeva sicer tudi Francija, toda mnogo bolj Anglija, katere življenjski interes zahteva brigo za osnovno prometno žilo vsega imperija, žilo, ki teče skozi Egipt, pa tudi ob Arabiji in Palestini. Tudi pri velikem nasprotstvu z Italijo bodo imeli ti momenti čim dalje večji pomen, zakaj zelo bi bilo opasno, ako bi kaka zunanja sila arabski pokret še posebno podpirala.

Volitve v Egiptu bodo spričo odločne zmagave vafđovcev bržkone prinesle začetek nove borbe med angleškimi vrhovnimi gospodarji ter emancipacijskimi težnjami. Arabski svet bo v tej borbi na strani vafđovcev in Angleži bodo nedvomno marsikaj poskusili, da se panarabsko gibanje s to borbo še bolj ne okoristi. Kako in s kakim uspehom, to je seveda drugo vprašanje. Odpornost in upornost arabskega sveta dobivata vedno večjo moralno silo z razvojem notranje Arabije, ki je že od nekaj ognjišče arabske samostojnosti. Tamkaj je v plenu Vahabito, ki so hkrati nekaka puritanska verska sekta

Konferenca Male antante

Mala antanta vztraja pri obrambi načel, ki predstavljajo že ves čas njenega obstoja njene osnovne ideje

Beograd, 7. maja p. Konferenca stalnega sveta Male antante traja že drugi dan. Kljub vsej skladnosti stališč in naglemu razvoju razgovorov ji že spričo resnosti sedanjega mednarodnega položaja vendar ni mogoče odredi prav posebnega pomena. Tudi okoliščina, da se vrši neposredno na konferenci stalnega sveta Balkanske zveze, ji daje poseben značaj. Vprašanja, ki se obravnavajo na njej, so bila tudi predmet razgovorov na konferenci balkanskih zveznikov. To dokazuje, da sta obe sicer ločeni mednarodni formaciji vendarle tesno povezani med seboj in da se njuni interesi na mnogih področjih povsem skladajo. O tem priča v zadostni meri že dosedanja razvoja obeh mednarodnih zvezniških organizacij, za to govori tudi dejstvo, da sta dve članici Male antante hkratu tudi članici Balkanske zveze.

Se prav posebej je treba naglasiti, da se razvijajo razgovori in posvetovanja na konferenci Male antante zelo povoljno. Predsednik stalnega sveta dr. Milan Stojadinović je z zunanjimi ministroma Titulescu in dr. Krofto razpravljali doslej o organizaciji miru v Podunavju, o nadaljnjem popolnem sodelovanju držav Male antante na tem področju in o bodočih odnosih med njo in ostalimi podunavskimi državami. Izredno važni so bili razgovori o Avstriji, ki je z uvedbo obte vojne obveznosti ustvarila novo situacijo v srednji Evropi. Tudi vprašanja o priključitvi Avstrije k Nemčiji in o povratku Habsburžanov sta še zmerom nič manj aktualni, kakor kampanja proti sedanjim mirovnim pogodbam in za spremembo teritorialnega in političnega stanja, ki so ga ustvarile.

Dopoldanska seja

Danes dopoldne se je vršila v zunanjem ministruvu druga seja stalnega sveta Male antante. Češkoslovaški zunanji minister dr. Kamil Krofta se je pripeljal v zunanje ministruvo že ob 10. in je imel z ministrskim predsednikom dr. Stojadinovićem daljši razgovor. Ob pol 12. se jima je pridružil še rumunski zunanji minister Titulescu. Seja

stalnega sveta je nato trajala do 12.30. Dopoldanska seja je bila važna posebno zaradi tega, ker so se na njej obravnavala povsem konkretna dejstva, dočim so snovi razpravljali o običajnih vprašanjih in podali stališča posameznih članice Male antante na predmet. Nekaj aktualnih vprašanj je bilo danes dopoldne tudi že definitivno razčiščenih. Mala antanta se zaveda delikate situacije v Evropi in bo zaradi tega še z večjo doslednostjo vztrajala pri obrambi načel, ki so vsa leta njenega obstoja tvorila njene idejne osnove. Tudi spričo še tako mnogobrojnih in kompliciranih političnih problemov ki haš sedaj težijo vsi Evropo, ostane Mala antanta kompaktna in ohrani svoje njene članice istovetna stališča.

V avdienci pri kraljevih namestnikih

Ob 12.30 se je češkoslovaški zunanji minister dr. Krofta odpravil v dvorec na Dedinje, kjer ga je sprejel Ni. Vis. knez namestnik Pavle. Avdienca je potekla v zelo prišrčni atmosferi. Dr. Krofta je sporočil knezu namestniku pozdrave predsednika češkoslovaške republike dr. Edvarda Beneša.

Nekoliko pozneje sta se pripeljala v dvorec tudi ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović ter rumunski zunanji minister dr. Titulescu, ki ju je knez namestnik Pavle skupno z dr. Krofto pridržal na kosilu. Popoldne ob 17. sta sprejela v avdienco vse tri zunanje ministre kraljeva namestnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović.

Zaključna seja

Zvečer, malo pred 18. uro se je v kabinetu dr. Stojadinovića pričela tretja seja. Stalni svet Male antante je končal beograjsko zasedanje nočjo ob 19.30. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je kot predsednik stalnega sveta v navzočnosti zunanjih ministrov gg. Titulescu in Krofta prečital poročevalcem listov take uradni komunikacije:

Komunikacije

Stalni svet držav Male antante se je sestel dne 5., 6. in 7. maja v Beogradu pod predsedstvom dr. Milana Stojadinovića, predsednika jugoslovske vlade in zunanje ministra. Ko je temeljito proučil sedanjí mednarodni položaj in podrobno preštudiral vsa konkretna vprašanja zunanje politike, ki se tičejo treh držav Male antante, je takole podal smernice skupne politike teh treh držav.

Enaka politika napram vsem: od DN do Rusije

5. Iz teh razlogov tudi podčrtavajo dejstvo popolne in totalne enotnosti vse svoje mednarodne politike. Naj gre za njihovo stališče do DN, do neodvisnosti Avstrije ali do povratka habsburške dinastije, do spoštovanja mednarodnih pogodb sploh; naj gre za njihovo razmerje do Francije in Anglije, do Italije in Nemčije, Madžarske, Bolgarije, Avstrije ali Poljske, do držav Balkanske zveze ali Sorjetske unije, njihova politika ostane popolnoma ista, temelječa na istih načelih, na istih čustvih in na istih skupnih interesih. Državam Male antante je do tega, da to proglašajo, da preprečijo tako pri njih, kakor povsod drugod sleherni nesporazum in sleherno zmoti. Zadržanje treh držav Male antante do katerekoli teh držav bo torej zmerom isto in skupno in popolnoma solidarno.

Za kolektivno varnost

6. Države Male antante bodo nadaljevale politiko Društva narodov v največji zvestobi trdno upajoč, da se bo te politiki posrečilo premagati težko sedanjo krizo. One so pristale načela učinkovite kolektivne varnosti in so pripravljene sodelovati in v praksi učinkovito izvajati to načelo. Toda tako, kakor so storile v preteklosti, bodo znale dati v bodočnosti z drugimi sredstvi prav tako moč in potrebno učinkovitost politiki svojih narodov.

... in novi Locarno

7) V vprašanju lokaranske pogodbe in posledic, ki so nastale zaradi odpovedi te pogodbe, žele, da bi se hitro končali pripravljajni razgovori med locarnskimi državami za evropsko kolektivno varnost, da bo Mala antanta mogla prispevati svoj delež h ugotovitvi splošnega miru prav tako na zaho-

času se sklepa zveza med Saudijo in Jemenom in tudi odnošaji z Egiptom se postavljajo na nove temelje. Skratka: s Saudijo je nastala država, na katero gleda arabski svet z rastočim zaupanjem, s ponosom in z velikimi nadami. Močno se je okrepil arabski nacionalizem v starih kulturnih deželah Siriji in Palestini, kjer je arabska intelektualna sila napravila največji napredek. Tu se je zato tudi panarabska ideja najbolj zakoreninila ter si postavila najdoločnejše načrte. Toda prav tu je zadel na največje ovire. V Palestini so Arabci zadel na novi židovski nacionalizem, ki si je izbral svojo staro domovino za novo domačijo in hoče z angleško pomočjo ustvariti novo ognjišče svoji nacionalni ekzistenci. Arabci smatrajo to za poseganje v njihovo domeno, za hudo motnjo posestnega stanja ne le z nacionalnega, marveč tudi z verskega stališča, kar v bližnjem Orientu vendarle še največ šteje. Zato ni čuda, da se je tu vnel najrditejši boj, o katerem moremo samo reči, da prav gotovo še ni dosegel svoje kulminacije.

Čas se sklepa zveza med Saudijo in Jemenom in tudi odnošaji z Egiptom se postavljajo na nove temelje. Skratka: s Saudijo je nastala država, na katero gleda arabski svet z rastočim zaupanjem, s ponosom in z velikimi nadami. Močno se je okrepil arabski nacionalizem v starih kulturnih deželah Siriji in Palestini, kjer je arabska intelektualna sila napravila največji napredek. Tu se je zato tudi panarabska ideja najbolj zakoreninila ter si postavila najdoločnejše načrte. Toda prav tu je zadel na največje ovire. V Palestini so Arabci zadel na novi židovski nacionalizem, ki si je izbral svojo staro domovino za novo domačijo in hoče z angleško pomočjo ustvariti novo ognjišče svoji nacionalni ekzistenci. Arabci smatrajo to za poseganje v njihovo domeno, za hudo motnjo posestnega stanja ne le z nacionalnega, marveč tudi z verskega stališča, kar v bližnjem Orientu vendarle še največ šteje. Zato ni čuda, da se je tu vnel najrditejši boj, o katerem moremo samo reči, da prav gotovo še ni dosegel svoje kulminacije.

du Evrope, kakor v srednji in vzhodni Evropi. Čeprav niso neposredni podpisniki porenškega pakta, zasledujejo vendarle s pozornostjo razvoj teh razgovorov, dobro vedoč, kakšne posledice bi izvirale tudi zanje iz kakšnega spora o tej stvari.

Za svoje pravice v duhu pogodb

8) Poudarjajo svoj življenjski interes do spoštovanja sintergermainške, trianonske in neuillyjske mirovne pogodbe. Sporočili so že svoje nazore o tej stvari in so zavzeli dobro znano stališče. Sklenili so pri svoji sedanjih razgovorih zastran svojega stališča v praksi za bodočnost, da popolnoma obvarujejo svoje interese in pravice. Zato izjavljajo trdno, da bodo v danem trenutku storili vse, kar bo potrebno, da si pribere spoštovanje svojih pravic in svojih življenjskih koristi. Zato si pridržuje v bodočnost vsvo bodečo svoje akcije in vrhu tega ugotove enkrat za vselej, da ne bodo dale nikoli pristanka za uzakonitev izpremembe mednarodne ureditve, s katero so skupaj zvezane z drugimi podpisnicami, če do te izpremembe ne bi prišlo po razgovoru z njimi in če ne bi bila sklenjena in dogovorjena z njimi po načelih mednarodnega prava.

Rimski blok in Nemčija

9) To stališče o spoštovanju do veljavnih pogodb pa prav nič ne brani državam Male antante, da ne bi energično zasledovale poskusov za dosego gospodarskega sodelovanja med državami podunavske kotline, da bodo tako z dejanjí podale očitne dokaze svoje dobre volje, da pripomorejo k zdravemu sporazumu v tej stvari. Že večkrat so poudarile svoj pristaneek na načelo gospodarskega sodelovanja z rimskim blokom in z Nemčijo.

V premi črti za mir

10) Države Male antante se zavedajo, da je mednarodni položaj zelo resen. Kot države ustanoviteljice Društva narodov, so globoko privržene miru. Kot države, ki so se udeležile vojne leta 1914/18, pa znajo ceniti blagor miru in sporazuma med narodi. Toda, ker vidijo potrebo po ravni politični črti, ki vodi resnično do iskrenega in miroljubnega sodelovanja, so odločene skupaj in v enotnem nastopu in v globoki zvestobi ukreniti vse potrebno, da obvarujejo mir in svojo narodno dediščino z vsemi sredstvi, ki se in bodo na razpolago njihovim prijateljskim in zavezniškim narodom.

11) Glede na važne razgovore o vseh vprašanjih, ki se bodo prav v kratkem vršili bodisi v Zenevi, bodisi po običajni diplomatski poti, bodo trije zunanji ministri ostali v stalnih stikih med seboj.

Zdravice na banketu

Na nočnejšem banketu na čast zastopnikom držav Male antante je imel predsednik vlade dr. Stojadinović naslednji govor: Mala antanta v katero imenu smo se danes sestali, ima že svojo zgodovino. 16 let njenega trajanja je pokazalo, da je popolnoma upravičena vse upe, ki smo jih vanjo polagali. Politične in gospodarske perturbacije, ki jih ta čas ni manjkalo v Evropi, so najbolje pokazale, da je Mala

italijanska vlada najbolj novovrtno pokrajine v Abesiniji naselili z italijanskimi kmeti iz siromašnih italijanskih pokrajin. Za kolonizacijo v Abesiniji se zelo živahno zanimajo tudi cerkveni krogi. Rimski cerkev namerava poslati v Abesinijo večje število mlajših italijanskih duhovnikov in misionarjev, da bi osnovali cerkve. Sole in samostane Cerkev bo najtesneje sodelovala z italijansko državno upravo ter pomagala, da se Abesinija čimprej poitaljanji.

Kolonizacijski načrti

Rim, 7. maja. o. Od danes naprej ne bodo več objavljena vojna poročila iz Abesinije, ker bodo vse nadaljnje odredbe imele zgolj še značaj policijskih varnostnih ukrepov. Italijanske oblasti si bodo prizadevale, da Abesinijo čimprej pomirijo, ter se bodo skrbno izogibale vsakemu spopadu in vsakemu nepotrebnemu prelivanju krvi. Mussolini namerava obenem s proglasitvijo aneksije proglasiti splošno amnestijo. V prvi vrsti bo sedaj izvedena velikopotezna kolonizacija. Vsi sužnji bodo oproščeni in se bodo lahko svobodno naselili kjerkoli v Abesiniji. Italijanski vojaki, ki hočejo ostati v Abesiniji, bodo dobili na razpolago potrebno zemljo in vse potrebno orodje za obdelavo polja, kakor tudi vsa potrebna semena, živino itd., da bodo mogli ustanoviti vzorna posestva, ki naj bi služila za zgled domačemu prebivalstvu. Tudi mnogo askarov je izrazilo željo, da bi se smeli naseliti v Abesiniji. Razen tega namerava

antanta znata s potrebno prisebnostjo razbiti vse inžirje, ki so se razvijale okoli nje, in jasno in odločno reagirati. Instinktivno so naše tri države občutile, da so, če so ločene, brezpomembne, združene imajo pa veliko moč.

Zadnja tri leta predstavlja Mala antanta celoto, ki ima svoje posebne interese, na katere mora budno paziti. V tem svojstvu varuha naših posebnih interesov in mirovnih pogodb je Mala antanta v prvi vrsti pacifikatorska organizacija. Ne v njenih idejah, ne v njenem sistemu ni nič agresivnega. Ona ima edino dolžnost varovati varnost in obstoj svojih članov. Za to jim da pravico njena zgodovina, za to jim da pravico velike žrtve, prestane za uresničenje njihovih nacionalnih idealov. Odlučni v svojem pojmovanju in čuvanju svojih nacionalnih interesov, seveda ne izključujemo sodelovanja s tistimi, ki bi konsolidacijo miru v srednji Evropi in gospodarsko blagostanje podunavske kotline iskreno sprejeli. Mala antanta je zmerom pripravljena za lojalno sodelovanje in spoštovanje sporazuma. Iz dosedanjega sestanka sveta Male antante izhajajo naše tri države z istevnimi nazori in mislimi. Bilo bi tudi zelo težko razumeti, da po 16 letih svojega obstanka Mala antanta ne bi imela identičnih nazorov v zgodovinskem trenutku, ko je ta identičnost naziranja potrebnejša kakor kdajkoli doslej.

Dvigнем svojo čašo na zdravje kralju Karolu in na zdravje predsedniku dr. Edvardu Benešu! Pijem na zdravje eisa. N. kolaja Titulescu in Kamija Krofte in za napredek prijateljskih in zavezniških narodov, Rumunije in Češkoslovaške

Odgovor dr. Krofte

Dr. Kamilo Krofta, zunanji minister češkoslovaške republike, je odgovoril s temile besedami:

Gospod predsednik, gospoda! Kot članu sveta Male antante mi je čast, zahvaliti se vam v svojem osebnem imenu in v imenu svojega tovariša g. Titulescu za ljubeznive besede, ki ste jih izrekli. Zaman sem izbiral in iskal besede, da bi se mogel dostojno zahvaliti vam in kraljevski vladi ter vsemu jugoslovskega narodu, predvsem pa lepemu in ljubeznivemu mestu Beogradu, ki nam je priredilo tako izredno prišrčen in topel sprejem.

Mala antanta vidi v svojem svetu izhodno točko vsega svojega delovanja. Mala antanta je odločena ostati v službi miru, ki je tako zelo potreben Evropi, obenem pa dela, ko se bori za mir in proti vojni, ne samo za korist treh držav, temveč za koristi vse Evrope.

Dvigнем čašo na zdravje Nj. Vel. kralja Petra II. jugoslovskega in na zdravje Nj. kr. Vis. kneza namestnika in namestništva, na zdravje Nj. Vel. kralja Karola rumunškega. Pijem v blagor in veličino plemenitih zavezniških in prijateljskih narodov jugoslovskega in rumunškega. Pijem na zdravje in srečo vaše ekscelence in na zdravje in srečo ljubke domačice go. Stojadinovićeve.

Poseben sestanek dr. Krofte in dr. Stojadinovića

Češkoslovaški zunanji minister dr. Kamil Krofta ostane v Beogradu še jutri. Predvsem bo imel še poseben sestanek z ministrskim predsednikom dr. Milanom Stojadinovićem in bosta razpravljala o problemih, ki se nanašajo predvsem na jugoslovensko-češkoslovaško odnošaje. Nadalje bo posetil češkoslovaško kolonijo in češko šolo v Beogradu ter si tudi podrobneje ogledal beograjske znamenitosti.

Aneksija Abesinije

Italijanska vlada bo že v soboto predložila parlamentu zakon o aneksiji Abesinije

London, 7. maja. o. Današnji listi poročajo iz Rima, da namerava italijanska vlada že na sobotni seji fašističnega parlamenta predložiti zakon o aneksiji Abesinije, ki naj bi predstavljal nekaj zaključek italijanske vojaške ekspedije v vzhodni Afriki. Ta dan bo pomenil tudi formalno konec samostojne abesinske države, ki bo pretvorjena s tem v italijansko kolonijo. V tem primeru bodo morali tudi vsi tuji poslaniki in diplomatski zastopniki zapustiti Abesinjo kjer bodo dopuščeni samo še konzulati. Odpoklie tuji poslanikov bi obenem predstavljal priznanje okupacije Abesinije de facto in de jure.

Milijardna notranje posojile

Razumljivo zanimanje za Abesinijo vlada seveda tudi v italijanskih gospodarskih krogih. Naravno bogastvo Abesinije zelo mika italijanske gospodarstvenike, ki pa se tudi dobro zavedajo, da je za to potreben ogromen kapital. Obstoja sicer že mnogo načrtov za izkoriščanje abesinskih rudnikov, petrolejskih vrelcev itd., toda vsi ti načrti vise še v zraku, ker ni denarja. Vojna je Italijo finančno hudo izprala. Italijanska vlada pa nikakor ne misli najemati posojil, marveč želi zagotoviti samo odprte kratkoročne kredite, ki bi jih čim prej vrnila. V tem pogledu se že vrše pogajanja z raznimi inozemskimi finančnimi koncerni, vendar pa še ni prišlo do kakih konkretnih sklepov. Inozemski kapital zahteva razne koncesije pri eksploataciji abesinskega bogastva, čemur pa se italijanska vlada odločno protivi, ker hoče, da bi imel glavno besedo v Abesiniji italijanski kapital. Zato namerava Mussolini v najkrajšem času razpisati novo večmilijardno notranje posojilo, ki bi služilo v prvi vrsti za povzdigo gospodarstva v Abesiniji.

Mir v Addis Abebi

Takoj po vkorakanju Italijanov v mesto so sledile aretacije vseh sumljivih Abesincev

Adis Abeba, 7. maja. k. V mestu je po italijanski okupaciji zavlada popoln mir. Vrhovno poveljstvo je takoj odredilo vse potrebno za ustanovitev mestne policije in sestavljen iz karabinerjev, vojakov in odstavkov lažjih oklopnih vozov. Tudi posameznim inozemskim poslanilstvom so dodelili italijanske straže. Francosko poslanstvo je predvčeršnjim dopoldne pozvalo iz Džibuti oddelke francoskih senegalskih mornarjev za svojo zaščito, ki pa se je davi zopet vrnil v Džibuti.

Med tem se je pričel polagoma obnovljati tudi že promet. Ljudje, ki so zbežali pred tolpami regularnih čet, ko so ropale in požigale po mestu, so se zopet vrnili. Italijansko poslanstvo je ostalo nepoškodovano. V zadnjih 7 mesecih je bilo poslopje pod nadzorom francoskega poslanstva. Kakor so sedaj ugotovili, tudi druga poslanstva niso bila poškodovana, tem hujske pa je razdejanje trgovinah in drugih lokalnih grških in ameriških priseljencev ter domačinov. Tudi zasebna stanovanja so vsa razdejana.

Včeraj in danes je bilo izvršenih mnogo aretacij moralno in politično sumljivih Abesincev. Italijansko vrhovno poveljstvo je ustanovilo posebno vojaška sodišča, ki vodijo preiskave zaradi poslednjih požigov in nasilij. Več Abesincev, ki so sodelovali pri zločinih, je bilo že obsojenih in kaznovanih.

Včeraj je prispelo v Adis Abebo več novih oddelkov italijanskih pomožnih čet, ki so se prejšnjega dne utaborile v okolici mesta. Tudi železniška proga Džibuti-Adis Abeba, ki so jo Abesinci v bližini prestolnice deloma porušili, je zopet popravljena in so odposlali iz Džibuti za prve transporte za italijansko vojsko v Adis Abebo.

Zaščita železniške proge

Adis Abeba, 7. maja. AA. Italijanske vojaške in civilne oblasti že uradujejo v Adis Abebi. Prebivalstvo kaže do novih oblasti zaupanje. Maršal Badoglio je odredil naj italijanske čete prevzamejo varstvo železniške proge iz Adis Abebe do meje Francoske Somalije. Železniški promet je obnovljen.

Poslanstva še ostanejo

London, 7. maja. AA. Maršal Badoglio je sporočil diplomatskemu zboru v Adis Abebi svoj pristanek, da ostanejo tuja poslanstva še nadalje v mestu. V brzotjavki zunanemu ministru v London pravi britanski poslanik, da bo za sedaj ostal na svojem mestu tudi tedaj, če bi druga po-

slanštva zapustila prestolnico. Odločno so demantirali, da bi pristlo do kakršnekoli izmenjave misli z italijansko vlado o abesinskem vprašanju. V poučenih londonskih krogih so mnenja, da bi moral prvi korak za razčiščenje raznih problemov in odstranitev težkoč, nastalih zaradi zavzetja Adis Abebe, priti od italijanske strani.

Padeč Džidžige

Rim, 7. maja. AA. Čete generala Grazianija so v zvezi z izredno težavnim atmosferskim razmeram, ki so zelo otežile gibanje vojaških enot 5. t. m. zavzele Džidžigo. Pri tej priložnosti so zaplenile velikanski vojaški plen. Mnogo poglavarjev in drugih ugodnih mož se je prostovoljno podvrglo Italijanom.

Mogadiseio, 7. maja. w. Po tukajšnjih vesteh je kolona generala Grazianija 5. maja zasedla mesto Džidžige in cesto proti Hararju.

Usoda abesinskih vojskovedij

Džibuti, 7. maja. o. Poročevalec agencije »United Press« je imel razgovor z bratom rase Deste, dedzasmadžem Damptujem o usodi abesinskih vojskovedij.

Damptu tu je dejal: Cesar je moral pobegniti. Če bi ostal le še en dan med svojimi vojniki, bi ga bili umorili. Vojska mu je odpovedala pokorščino. Njegovi generali so delali po svojih glavah in niso upoštevali njegovih povelj. Ras Aleju, ki je skušal obnoviti mir v Adis Abebi, je brzokone padel, ras Deste se je zadnje čase mudil v Sidamu in je nameraval pobegniti v Kenijo, ras Sejum se gotovo še skriva v Tigri, ras Imru pa je odpoval v Godžam.

Ko je ras Nasibu zvedel na krovu angleške vojne ladje za bez abesinskega cesarja, je s povzdignjenim glasom izjavil, da je neguš izdal Abesinijo. Tudi dedzasmadž Makonen je ostro kritiziral neguša, ker je spravljal deželo v sedanji položaj. Ras Nasibu je izjavil, da je neguš prvi odgovoren za zlom Abesinije.

Povratek italijanske prestolonaslednice

Port-Said, 7. maja. AA. Parnik »Cesarea«, s katerim potuje italijanska prestolonaslednica kot bolničnica Rdečega križa, je prispel dopoldne v Port Said. Piemontsko vojvodinjo so pozdravili guverner Port Saída, italijanski konzul in zastopniki Rdečega križa. Na parniku je bilo tudi mnogo italijanskih ranjencev, ki so jim člani italijanske kolonije izročili darove. Po pozdravu je parnik krenil proti Italiji.

Beležke

Seja vodstva JNS

Včeraj se je v Beogradu zopet sestala akcijski odbor JNS. Ker je predsednik Uzunović še vedno bolan, je tudi včerajšnja seja vodil podpredsednik akcijskega odbora senator Banjanin. O seji je bil izdan naslednji komunikat:

»Akcijski odbor JNS je na svoji seji dne 7. maja zaključil redakcijo proglašenja, ki bo izdan pristajem in prijateljem JNS. Ker so sedaj rešena tudi že tehnična vprašanja glede delovanja tajništva stranke v Beogradu, je akcijski odbor sklenil, da se prihodnje sestane v Beogradu v pričetku meseca junija. Do takrat se imajo organizirati banovinski odbori, ki bodo pomagali pri delu za reorganizacijo stranke.

„Domoljub“ o nasilju

Podruželsko glasilo JRZ poveljuje svoječasne šenčurske dogodke ter jih uvršča med najslavnejše strani zgodovine našega naroda. Je to stvar okusa in gledanja na državna vprašanja. Zabeležiti pa se nam zdi vredno nauk, s katerim »Domoljub« zaključuje svoja izvajanja. Takole je napisal:

»In nauk iz tega? Nasilje more vzdržati in nositi režime. More jih vzdržati leta in leta. Nasilje pa nima moči, da bi ustvarila ljubeznjavo prepričanje ljudstva ali ga celo izpremenjalo. Ljudstvo prenaša nasilje, dokler ne pride njegov čas. Ko pa pride, tedaj pa tudi z nasiljem temeljito obračuna. Zato pa tudi sila, ki se obrača proti ljudski svobodi in ljudskemu prepričanju, ne rodi nikdar ugodnih sadov. Mnogi le preradi pozabljajo sledeče: sila in nasilneži so od danes do jutri, ljudstvo s svojimi ideali in hotenji je večno!«

Odhod Jana Hajšmana

Včerajšnji »Slovenec« objavlja z mastnim tiskom: »Pisatelj Jan Hajšman, dopisnik »Prager Presse« v Belgradu, ki mu »Jutro« posveča dolg poslovilni članek, je po naših informacijah radi tega zapustil Jugoslavijo, ker je bil k temu od jugoslovanskih oblasti naprošen.«

Kočljiva vprašanja

Glasilo narodnega poslanca g. Josipa Benka, »Murska krajina« je v ostri debati s klerikalnim glasilom za Prekmurje, Klekovi in »Novinami«. Vzrok je »Gospodarska sloga«, ki jo vodi Božidar Budin, svoje dni eden najbolj gorečih pristajev bivše SLS v Prekmurju. Sedaj napadajo »Novine« nesrečno »Gospodarsko slogo« in vse kar je v zvezi z njo. »Murska krajina« objavlja na te napade skoraj tri kolone dolgo izjavo g. Budina, ki postavlja g. Kleklu celo vrsto več ali manj kočljivih vprašanj. Med njimi sta vsekakor najbolj pikantni naslednji dve:

»Zakaj ste grozili prekmurškemu narodu pod smrtnim grehom in da bo njegova duša pogubljena, če ne gre na volitve za Jevtičev absolutizem? Zakaj vam je nameravala stanka že l. 1927. odvzeti vse funkcije?«

Čudna pozabljenost

Beograjsko popoldansko glasilo JRZ »Pravda« je objavila ob objemiti petomajskih volitev daljši članek, v katerem opisuje teror, ki ga je izvajala takrat Jevtičeva vlada nad združenim opozicijo. Kot ilustracijo navaja razne primere, kako se je dušila svoboda govora, pisanja in kretanja opozicijskih prvakov.

»Pravda« je tudi pozabila napisati, da je bil g. Miloje Sokić, danes eden glavnih organizatorjev JRZ, pred volitvami in še po volitvah desna roka g. Bogoljuba Jevtića in da mu je služil prav z enako vnamo, kakor je poprej služil predsedniku JNS g. Uzunoviću, poprej pa še g. dr. Srećku, g. Voji Marinkoviću in Petru Živkoviću, vsem z enako vnamo, kakor služi danes voditeljem JRZ.

Mussolini o odnosih do Anglije

Japonski list »Asahi« je objavil razgovor z Mussolinijem o raznih perečih vprašanjih svetovne politike. Med drugim je odgovoril Mussolini japonskemu novinarju Maedi na vprašanje, ali je pričakovati spremembe v stališču Italije napram Angliji, takole:

»Italijanski odnosi napram Angliji se ne bodo spremenili, dokler bo ostal sedanji položaj. Izpremene se lahko samo, če bo nastala nova situacija in če bo pristlo italijansko-angleško sporazuma na iniciativno Anglije. Mislim, da ni računati na izbruh vojne v Evropi. Posebno velja to za slučaj, da bi bil izbruh vojne odvisen od Italije. Mi ne bomo izzvali nove vojne.

Hajmver in polom avstrijskega Phoenixa

Znano je, da je treba vejk del izgub avstrijskega Phoenixa pripisati na račun ogromnih podpor, ki jih je družba deloma prostovoljno, deloma prisiljena, dajala za politične cilje avstrijskega klerofašistične ga režima. Velike milijone so dobili poborniki za povratek Habsburžanov, velike zneske tudi Habsburžani sami. Skoro vse re. žimske organizacije so bile deležne zlatega blagoslova iz Phoenixovih blagajin. Med njimi je bila tudi Hajmver, ki ni imela nikdar dovolj denarja, saj je vzdrževanje oboroženih oddelkov precej drag špas. Ta vir je sedaj usahnil, pa so se hajmverovci znašli v zelo mučnem položaju. Da zamašijo luknje, so razpisali neke vrste notranje posojilo in so začeli izdajati in prodajati posebne bone Kupovanje bonov je seveda prostovoljno, toda gorje onem, ki odkloni.

Denarne težave v delavskem zavarovanju

Resna novelizacija bolniškega in nezgodnega zavarovanja nujno potrebna

Denarne prilike v delavskem zavarovanju niso ugodne, one so skrajno kritične. To velja v enaki meri za področje posameznih okrožnih uradov za zavarovanje delavcev, kakor za vse področje osrednjega urada. To dejstvo je bilo že večkrat ugotovljeno in potrjeno. Zdi se pa, da se naša gospodarska in politična javnost tega dejstva s potrebno rešnostjo ne zaveda. Amandmani v finančnem zakonu nas o tem ponovno prepričujejo. Finančni zakon sicer daje ministru za socialno politiko važno pooblastilo, da sme uvesti v življenje zavarovanje za slučaj onemoglosti, starosti in smrti, vendar pa nas to pooblastilo zaradi tega ne more posebno navdušiti, ker se to letos že desetič ponavlja, ne da bi bile dane posebne garancije, da bo sedaj vendar realizirano. Interesi zavarovanja pa nujno zahtevajo amandmane tudi v raznih drugih smereh. Invalidno in starostno zavarovanje bi sicer položaj zlasti v bolniškem zavarovanju prav znatno olajšalo. Toda brez istočasne resne novelizacije bolniškega in nezgodnega zavarovanja je solidna sanacija delavskega zavarovanja neizvedljiva. Naš zakon gre v svojih zavarovalnih dajatvah preko zavarovalnomatematične osnove dohodkov. Razmerje med dohodki in izdatki ni zdravo. Tudi v slovenskem bolniškem zavarovanju je situacija tako napeta, da bi moral Okrožni urad brez — nedovoljene in kaznjive — uporabe denarnih sredstev nezgodnozavarovalne panoge zapreti okenca, pri katerih nakazuje redne dajatve v bolezenskih slučajih. Likvidnost bolniškega zavarovanja vzdržuje danes samo še nezgodnozavarovalna panoga s svojimi sredstvi, ki so pa po zakonu namenjeni za kritje rent ponesrečencem. S tem postajajo ogrožene pravice ponesrečencev. Zavarovalno-tehnična bilanca nezgodnega zavarovanja izkazuje okoli 20% deficita; ako pa mora nezgodnozavarovanje dajati svoja nezadostna sredstva na razpolago tudi bolniškemu zavarovanju, ki danes nikakor ni več sposobno, da v redu izpolnjuje obrestno in amortizacijsko službo v nezgodnozavarovalni panogi, ki mora tvoriti samosvojo finančno enoto, potem je razumljivo, da sta obe panogi delavskega zavarovanja pogtegni na rob prepada.

Ljubljanski okrožni urad je zaključil svoje račune za leto 1935. V računih, ki kažejo samo poslovanje iz bolniško-zavarovalne panoge, je izkazan skromni čist dobiček od Din 40.000, ki se pa gotovo zgubi v še nepredloženih računih. Ta poslovni uspeh onemogoča dotacijo rezervnih fondov in ogroža podporno dobo 52 tednov, ki se mora v slučaju poslovnega primanj-

kljaja skrčiti na 26 tednov. Ta skrčitev bi bila za težje bolnike usodepolna. Zaostanki na neplačanih prispevkih znašajo 30% ali nad 16 milijonov Din. V tem dejstvu je skrita druga nevarnost: teoretično v prejšnjih letih dotirani rezervni fondovi morajo še nadalje ostati brez gotovine, ki leže v zaostankih. Pomanjkanje likvidnih sredstev v bolniškem zavarovanju ima za posledico, da urad ne more izpolnjevati svojih dolžnosti napram Osrednjemu uradu t. j. napram nezgodno — zavarovalni panogi. Iz tega dejstva izvirajo dolžne obresti Osrednjemu uradu v znesku Din 244.000.— Dolg Osrednjemu uradu znaša blizu 10 milijonov Din, torej skoraj toliko, kolikor znaša celotni predpis nezgodnozavarovalnih prispevkov. Te številke značijo, da urad tudi obrestne službe za kapital, ki je investiran v zdravstvene ustanove v Sloveniji, ne more v redu in tekoče izpolnjevati. Kapitalno rečna bolniško-zavarovalna panoga danes ne more več prenašati onih bremen, ki leže izven zakonitih dajatev in podpor zavarovancem. Položaj je otežkočen tudi radi zamrznjenih vlog pri denarnih zavodih, radi ostre in celo nezakonite davčne prakse, radi ukinitve poštarinske prostosti, radi izločevanja boljših rizikov iz zavarovanja, radi vedno večjih režijskih stroškov pri izterjavanju prispevkov in podobno.

Vzroki za skrajno kritično stanje v našem delavskem zavarovanju leže na dlan. Mezza zavarovancev, ki trori osmovo za dohodke, je od l. 1930 do 1935 padla za 18,10%, dajatve v naravi se niso pomenile, v mnogih slučajih so se celo podražile. Zaradi brezposelnosti je stalež bolnikov stalno nezdravo visok; v letu 1935 je stalež bolnikov znašal 2,78% in je bil samo v l. 1924 višji (3,37%). To pomeni, da je več bolnikov, kakor to dopuščajo zavarovalno-računske osnove.

V ozki zvezi s številom bolnikov so podatki na branarini, ki znašajo 28%, normalno ne bi nikdar smeli presežati 25%. Radi teh nenormalnih pojavov rastejo tisti stroški za zdravlila, večajo se upravni izdatki itd.

Nujno potrebno je, da poklicani žinitelji z najresnejšim delom pristopijo k sanaciji delavskega zavarovanja, ki pri bistveno spremenjenih gospodarskih in socialnih priklakah danes ni več kot izdatkom, ki so bili prekalificirani v času znatno večjih dohodkov. Vsako odlašanje sanacije more imeti katastrofalne posledice za pravice zavarovancev in pa tudi za interese narodnega gospodarstva.

Dr. Jože Bohinjec.

„Slovenčeva“ dognanja posebne vrste

Ako človek ne odobrava brezpogojno vsega, kar je napisano v »Slovencu«, si čisto ni v svesti, da se je nemilo dotaknil najsvetejših svetinj ne samo našega ljudstva, marveč vsega vesolja sploh. Šele naslednji dan lahko čita v omenjenem listu, da je zagrešil najhujši zločin proti narodu, državi in družabnemu redu, ko ni kar slepo vsega verjel, kar nam gospodje zapovedujejo verovati. Tako se je zgodilo tudi nam, ko smo v sredo čisto narahlo podvomili o umestnosti in pravičnosti nedeljskih resolucij društva »Krščanska šola«. Niti od daleč nismo slutili, da smo se dotaknili tako posvečenega predmeta. Po odgovoru, ki smo ga dobili iz Kopitarjeve ulice, predstavljata to društvo »naravnost stebra našega krščanskega kulturnega reda in pa krščanske države, ako naj je ne pogotitno valovi sodobne anarhije mišljenja in delovanja«. Ako je stvar taka, se moramo uprav čuditi, da gospodje devajo to dragoceno silo pod jonec in ne podpro z njo kulturo tam, kjer je podpora neprimerno bolj potrebna kakor pri nas, kjer za krščansko kulturo prav gotovo ni niti najmanjše nevarnosti, marveč je po državi in njenih zakonih tako zaščiten in podprt kakor morda v nobeni drugi državi Evrope.

Resolucije, ki smo se jih dotaknili, so po »Slovenčevem« zatrdili le zahteve krščanskih staršev, le da ti niso podpisani. Lahko bi sklenili vsako stavo, da resolucij ni sestavil človek iz kategorije staršev, marveč iz čisto druge kategorije. V ostajem bi bilo liberalno, — ko že »Slovenec« poudarja liberalnost, — da imajo tudi drugi starši, ki se ne ujemajo z omenjenimi resolucijami, pa zato niso nič manj krščanski, nekoliko besede pri odločanju o vzgoji naše mladine. Ti namreč ne žele, da bi se šola podredila izključno oblasti duhovščine.

V svojem članku nismo ugotovili nič drugega, kakor to, da kažeta glavni točki resolucij občutno politično kopito: težnja po vplivu v personalni politiki šole in razveljavljenje zakona o SKJ. Prvo je »Slovenec« modro zamočilo, drugo pa je raztegnil na vso moč in sam z argumenti podprl našo trditve, da »Krščanska šola« ne gleda z veseljem na ta zakon. Kar se tiče njegovega razveljavljanja, ima društvo krajšo pot nego so zborovanja in resolucije. Saj je znano, da ta zakon ni nastal pod režimom JNS in mi se nikakor nismo postavili na tako stališče, kakor bi nam ga rad vsilili »Slovenec«. Naše stališče do državnih zakonov je dovolj znano in ga nam narekuje zavest dobrih državljanov. Kar si ob Zmajskem mostu izmisljajo v tem pogledu in kako skušajo zadevo zapeljati na stranski tir, vse to je samo manevriranje, ki ne bo nikogar prestopilo.

Še razločneje se vidi ta tendenca v za-

ključnem odstavku »Slovenčeve« replike, kjer se kaže, da bi gospodje tako preprosto stvar, kakor je bila rahla kritika pretirane resolucije »Krščanske šole«, radi proglasili za začetek in napoved kulturnega boja. Zato so našemu članku podtaknili smisel, ki ga v njem ni bilo. To pa so že »dognanja svojega reda«, oziroma dognanja čisto posebne vrste. S temi si resnično ne bomo glavne in si je tudi v bodoče ne bomo. Verjamemo pa prav radi, da bi bila gospodom ravno v sedanjem položaju zelo dobrodošla majhna kulturna gveriljica, ki bi jim dala priliko, da razvijejo zastave, dvignejo kopja in očistijo svoje ščite. Vse ta njihov arsenal je zadnje čase v zelo, zelo slabem stanju, kar seveda neprijetno vpliva na jegrije borcev. Izprevideli bodo, da nam ne more biti do tega, da jim pomagamo do sclave na tem polju, ko je bilo na drugem tako malo, da se jih upravičeno loteva majodušje.

Afera „Phönixa“

Praga, 7. maja. g. V ustavopravnem odboru polnske zbornice je notranji minister dr. Černy obširno poročal o aferi »Phönixa«. Kako velike so izgube češkoslovaške reprezentance »Phönixa«, se za sedaj še ne more ugotoviti. Tudi vrednost imetja češkoslovaške reprezentance se še ni točno ocenila. Ministerialni svetnik Autengrub, bivši načelnik zavarovalnega oddelka v notranjem ministru, je bil aretiran. Češkoslovaška vlada je ko prej na stališču, da je avstrijski »Phönix« dolžan dati odkodnino za češkoslovaške zavarovance, in to tem bolj, ker je 60 odstotkov zavarovancev pri »Phönixu« na češkoslovaškem nemške narodnosti.

Dunaj, 7. maja. AA. V nadaljnem poteku preiskave zaradi afe zavarovalnice »Phönix« so izročili sodišču namestnika ravnatelja Friderika Gruebila. Osumljen je, da je skrlj gradivo, ki bi dobro služilo preiskavi.

Čsl. obrambni zakon

Praga, 7. maja. b. Obrambni in ustavopravni odbor senata sta danes do obširni debati sprejela zakonski načrt o obrambi države, kakor je bil sprejet od poslanske zbornice. Vsi izpreminjalni predloži so bili odklonjeni. Pač pa so bile sprejete nekatere dodatne resolucije.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved za petek: Prevladovalo bo oblačno dež ponekod na zapadu. Veter pretežno južnovzhodne smeri.

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, ponekod morda dež in padec temperature.

Dunajska vremenska napoved za petek: Večinoma oblačno, od časa do časa dež.

Anglija za ukinitvev sankcij proti Italiji

Angleška vlada je pripravljena priznati italijansko zmago in skleniti z Italijo primeren sporazum

London, 7. maja. ow. Včerajšnji Edenov govor v spodnji zbornici je izzval v diplomatskih krogih vtis, da je večina angleškega parlamenta proti nadaljnjemu izvajanju sankcij. Iz Edenovega govora pa se da tudi posneti, da je tudi angleška vlada pripravljena priznati italijansko zmago v Abesiniji in skleniti z Italijo primeren sporazum. Angleška vlada bo vso krivdo za neuspeh svoje dosedanje politike v italijansko-abesinskem sporu prevalila na Društvo narodov ter skušala sedaj kolikor mogoče razčistiti angleške interese.

V debati je v spodnji zbornici sir Austen Chamberlain izjavil, da je nadaljevanje sankcij v sedanjem trenutku nevarna pa tudi brezpomembna politika. Italijo izključiti iz DN bi bilo prav tako brez vrednosti kakor odpoklicati angleškega poselnika iz Rima. To bi imelo za posledico le oslabiljenje Društva narodov. Brezsmiselno bi bilo pričakovati, da bo Italija, ki je ponosna na svoje zmage in svoj uspeh, kapitulirala pred katerokoli pretrejo. Angleška vlada bi stonila najbolje, če bi ojačila temelje DN z regionalnimi pakti in regionalnimi jamstvi.

Liberalni član spodnje zbornice Sinclair je izzval upenje, da DN še ni propadlo, ker vkršanja med njim in Italijo še niso urejena.

Poslanec delavske stranke Leslie je opozorjal na nedvoumne govore o posojilih v korist Nemčije ter na to, da so akceptne banke dovolile Nemčiji zelo obširne kredite. Devizno vprašanje predstavlja eno izmed naravnih težkoč, ki preprečujejo zopetno oborožitev Nemčije.

Državni podtajnik v zunanem ministru Cramborn je odgovoril, da ni bilo nobenega primera takih kreditov, ki bi lahko vzbudili pozornost angleške vlade. Zato ni nobenega vzroka za domnevo, da ne postopa bančni svet v smislu mnenja spodnje zbornice. Glede angleških vprašanj Nemčiji izjavlja, da ne obstoja v tem pogledu nobene dvomnosti. Nemška spomenica vsebuje gotove nejasnosti. Če bi se pričela pogajanja, ne bi bilo koristno, da bi se vszila v nejasnosti položaja. Edini namen vprašanj je, da se kolikor mogoče pojasnijo nejasnosti.

Francija bo branila Društvo narodov

Pariz, 7. maja. o. V današnjem »Populaire« objavlja vodja socialistov Leon Blum, ki ga splošno smatrajo kot bodočega ministrskega predsednika, daljši članek v katerem apelira na angleški narod, naj ne obupuje nad Društvom narodov, ki sedaj preživlja zares hudo krizo. Za nadaljnjo obstoj Društva narodov je neobhodno potrebno, da angleška in francoska demokracija sklopi zavezništvo svoje sile. Bi lo bi najbolj tragično, če bi Anglija v trenutku, ko se pripravlja Francija, da z vsenitki moči podpre ženevsko institucijo, odpovedala svoje sodelovanje. Bodoča francoska vlada bo zasnovala svojo politično

ko, na spoštovanju pakta Društva narodov. Ona želi vzpostaviti resnično varnost na temelju razoroženega miru.

Pred sestankom sveta Društva narodov

Zeneva, 7. maja. o. V Zenevi krožijo govornice, da bo na prihodnjem zasедanju sveta Društva narodov baron Aloisi nastopil proti temu, da bi se zasédanja udeležili tudi zastopnik Abesinije, ki mu Italija sedaj odreka sleherni reprezentacijsko pravico. Društvo narodov bi se v takem primeru znašlo pred gotovim dejstvom in bi bilo prisiljeno opredeliti se glede na novo situacijo.

V kratkem se bodo sestali tudi zastopniki skandinavskih in baltiških držav, ki so članice Društva narodov. Razpravljali bodo o tem, ali naj še nadalje ostanejo v Društvu narodov. Teh razgovorov se bodo brzokone udeležili tudi zastopniki Nizozemske, Španije in Švice.

Italija išče posojilo

London, 7. maja. o. Govornice, da se vršijo pogajanja med italijanskimi finančnimi agenti in zastopniki ameriških bank za posojilo Italiji, ki bi ga porabila za svoje investicije v Abesiniji, se tu ne demantirajo. Opozarjajo le na to, da po ameriskem zakonu država, ki Ameriki kaj dolguje, pa svojih obveznosti ne izpolnjuje, ne more dobiti novih ameriških posojil. Razen tega vodi takšna pogajanja znani industrijec Pirelli tudi v Londonu. Pravijo, da bo imel uspeh. Pri morebitnem angleškem posojilu bodo seveda sodelovali tudi Američani.

Izročitev angleške vprašalne pole

Berlin, 7. maja. o. Danes opoldne je angleški poslanik Phi-ppus izročil nemškemu zunanjemu ministru Neurathu angleško noto z vprašanji o nemških mirovni predložit. Nota za enkrat še ne bo objavljena, priznava se pa, da vsebuje deloma vprašanja, ki se je o njih že govorilo. Mnoga vprašanja se nanašajo na sredino Evrope. Hitler se sedaj mudi v Dresdenu in še ni znano, kdaj mu bo Neurath predložil angleško noto. Vsekakor nemškega odgovora tako kmalu ni pričakovati.

Pariz, 7. maja. o. Veliko nezadovoljstvo so v tukajšnjih krogih vzbudile vesti, da namerava angleška vlada takoj po končanem zasédanju sveta Društva narodov poslati v Berlin lorda Halifaxa, ki naj bi vodil pogajanja s Hitlerjem ter skušal najti osnovo za sporazum z Nemčijo. Francoski politični krogi si od enostranskih pogajanj z Nemčijo ne obetajo nikakega posebnega uspeha.

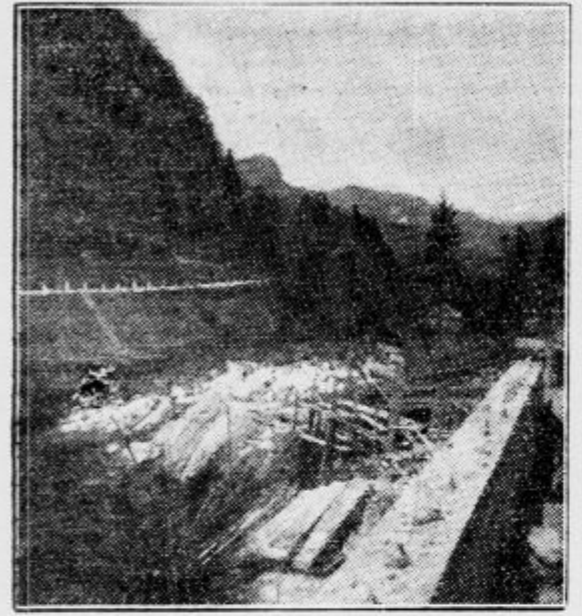
Velik požar na Poljskem

Varšava, 7. maja. AA. Ogromen požar je danes vpepelil mestce Novogrodek v vzhodni Malj Poljski.

Naši kraji in ljudje

Nova cesta in most nad Bohinjsko Belo Že dva meseca pojo lopate — Lepa pridobitev

Romantično cesto, ki se vije v soteski med Bledom in Bohinjem, poznate. Lahko bi ji tudi rekli cesta stoterih ovinkov. Res je tako zanimivo izpeljana ob bivi, mestoma sinji, mestoma zeleni Savi, da je užitek sprehod ali vožnja po njej, zlasti, ker je večinoma v senci košatega drevja. Ali časi romantike ginevajo, realnost stopa na plan. Tudi ta patriarhalna cesta, ki je

stoletja služila gorenjskim voznikom, se bo morala prilagoditi zahtevam in potrebam modernega časa. Vozniku je ustrezala, avtomobilista ne zadostuje. Zato so se na kr. banski upravi odločili, da cesto modernizirajo in prilagode sodob-

nim zahtevam. Med Bohinjsko Belo in Nornjem je že davno potrebovala znatno korekturo, a še bolj važna zadeva je bila zgraditev novega mostu čez Savo, saj je stari leseni most nad banovinsko žago že doslužil. Ves je trhel in preperel, zato proč z njim!

Na banski upravi so napravili načrte za novo cesto in most in že pred dvema mesecema so zaplele lopate v sektorju kilometra 18.855. Cesta bo odcepljena pod žago, kjer bo zgrajen šest metrov širok betonski most v loku, ki bo tudi tlakovan z granitnimi kockami in preko mostu bo šla nova cesta po desni strani Save v dolžini kakih 800 metrov. Novo cesto morajo deloma sekati v skalo, deloma kopati v gramozna tla. Bo lepa in ravna v širini šestih metrov in, kjer bo treba, tudi zavarovana z močno betonsko škarko, kar je razvidno tudi z naše slike. Del škarpe je opornik za novi most. Z nove ceste odpaše tudi več ovinkov, a pridobila bo tudi banovinska žaga, od katere so morali deske in les odvažati in dovažati daleč naokrog.

Novo cesto in most gradi stavbna tvrdka Miroslav Zupan iz Ljubljane, pri gradnji so pa zaposleni večinoma Bohinjci, za katere je to dober zaslužek, saj so stroški precej visoko proračunani. Kakor čujemo, pride potem na vrsto gradnja novega mostu tudi nad Nornjem, ker je stari leseni most vstric železniškega nad Savo prav tako doslužil. Na tehničnem oddelku banske uprave že pripravljajo načrte za novi most.

Za ustanovitev poklicne posvetovalnice Kulturni in gospodarski pomen psihotehnike

Ljubljana, 7. maja. Minule dni je predaval pod okriljem Slovenske šolske matice diplom. phil. V. Schmidt o značaju in delovanju poklicne posvetovalnice. Predavanje je otvoril predsednik omenjenega društva, univ. prof. dr. K. Ozvald. Poklicne posvetovalnice so danes ustanovljene že v večini kulturnih držav, pri nas jo imamo v Zagrebu, snuje se pa tudi v Ljubljani.

V poklicni posvetovalnici se nasvetujejo poklici, ki so primerni inteligentnosti preizkuševanca, njegovim posebnim zmožnostim, nagnjenju, značaju in telesni konstituciji. Ker je inteligentnost enotna, zato jo lahko kvantitativno izražamo — merimo. Zanimivo je vprašanje, kako pridemo do merilnih enot inteligentnosti, t. j. kako dobimo standardizacijske norme za presojanje rezultatov. Način merjenja psihičnih pojavov je predvsem zaslug ameriških psihologov, ki so na tem področju prišli do presenetljivih ugotovitev.

Za ustanovitev standardizacijske norme je potrebno vedeti, kako je razdeljena inteligentnost v celotni populaciji; pri ugotavljanju inteligentnosti pa zadenemo ob pojave, katere razlagamo z zakonom verjetnosti (ki ga je predavatelj obširno obdelal), kjer igra pomembno vlogo Ganssova krivulja. Ta krivulja velja tudi za razdelitev inteligentnosti v celotni populaciji (primeri). Celotno delo sloni na tekstih, pri katerih ni merodajno, koliko število točk nekdo doseže; odločilno je namreč to, na katero mesto pride s svojo storilnostjo z ozirom na sovrstnike. Prav v tem je gospodarski in kulturni pomen psihotehnike.

Za psihotehnično prakso je posebno važno, kako soglašata med seboj psihotehnično presojanje človeka z njegovim uspehom in izvrševanju poklica. Če je stopnja korelacije visoka, je to dokaz, da so bili pri preizkušnji ustvarjeni isti delovni pogoji, ki odločajo o uspehu pri dejanskem izvrše-

vanju poklica. Stopnja korelacije lahko ugotovimo matematično ter jo izrazimo s korelacijskim koeficientom (povsod ponazorjuje primeri!). Na poklicno vzposobljenost pa ne smemo nikoli sklepati na podlagi izsledka v enem samem tekstu, kajti uspeh v poklicu je poleg lastnosti odvisen še od raznih zmožnosti; ker nima nekega univerzalnega teksta, ki bi ugotovil vse te zmožnosti, moramo vzeti več tekstov, ki niso vsi enako tehtni; odločilen je za poklic tisti vrstni red, ki smo ga sestavili na podlagi preizkušnje s tistim tekstom, ki ima s prakso najboljšo korelacijo.

KINO SLOGA Telef. 2730 —
Danes nepreklicno poslednjič
ob 16., 19.15 in 21.15 uri
VELEBURKA — 2 URI SMEHA!
Mladost zmaga
Liane Haid, H. Thimig, Leo Slezak,
Hans Moser in Carl Anton

Izkušnje in rezultati, ki so jih na tem področju dosegli v Ameriki, Angliji in v Hamburgu, nam pričajo, da lahko psihotehnika v zvezi z drugimi pomožnimi faktorji v naprej določi, je-li kdo dosel zahtevam, ki jih stavi ta ali ona šola oz. poklic, ali ne. Ti dokazi razločno potrjujejo njeno pomembnost in upravičenost.

Psihotehnika pa ne preizkuša zmogljivosti, temveč storilnost ljudi, ker ji ne gre za to, kar bi kdo pod nekimi pogoji mogel storiti nego, kar stori; važna je zaradi tega, ker postavlja tekste, ki morajo imeti dobro diagnostično vrednost; takšni teksti pa imajo v veliki večini primerov tudi dobro prognozično prednost.

Nadalje je predavatelj govoril o določevanju merilnih enot inteligentnega teksta, o meji inteligentnega razvoja z navaja-

njem različnih razdobj. Poudaril je važnost teh posvetovalnic, ki svoje naloge ne morejo vršiti brez sodelovanja ostalih go. spodarških in kulturnih ustanov ter brez stika z vsemi stranmi sodobnega življenja. Njeno važnost poudarja njena pomoč pri izbiranju poklica, kar omogoča, da stopajo sposobni ljudje na mestu, v katerih bodo dosegali resnične uspehe; iz tega pa samo po sebi sledi tudi velik socialni pomen psihotehnike. Vse njene resno pojmovane funkcije kažejo, da more izkazovati praktičnemu življenju dragoceno pomoč.

Predavanju, ki je bilo po kvaliteti prvo, vrstno in nad vse poučno, so poslušalci sledili z zanimanjem in odobravanjem, še hvaležni SŠM, ki ga je oskrbel in bo nedvomno v bodoče tudi s predavanji pomagala pri širjenju in poglobljanju občne izobrazbe. Na žalost pa ni seglo do ušes tistih, ki bi ga morali slišati, ako njihov klic po »svetovalnicah« ne bodi — prazen zvok.

Jutri senzacija po romanu H. G. Welsa
NEVIDNI ČLOVEK
Velenapeto! KINO SLOGA.

Razrešeni šolski upravitelj v Vojniku

Celje, 7. maja.

Časopisje je te dni pričobilo vest, da je razrešen upravitelj narodne šole v Vojniku g. Pero Jankovič. Jankovič je maturiral na učiteljsku v Ljubljani leta 1901 ter je služboval na šolah na Grabnu v Ljubljani, v Dobovi, Rajhenburgu in Šmartnem na Pohorju, nakar je bil leta 1919 imenovan za šolskega upravitelja v Vojniku. Jankovič je na tem svojem službenem mestu srečno povezal šolsko vzgojno delo kot resnični učitelj naroda z intenzivnim in poirtvovalnim izvenšolskim prosvetnim in nacionalnim udejstvom. Je tajnik Sokolskega društva v Vojniku od njega ustanovitve leta 1920 vodi tajniške posle gasilske čete v Vojniku od leta 1920 ter blaginjske posle gasilske župe srezov Celje-Konjice. Ustanovil je leta 1923 podružnico sadjarskega in vrtnarskega društva za Vojnik in okolico ter je njen delavni tajnik od leta 1928. Pod njegovim vodstvom je ta podružnica pridelala leta 1924 dobro uspešno sadjarsko razstavo v Vojniku, ki je mnogo pripomogla k povzdigu sadjarsstva v svojem okoliščju. Ustanovil je in vodi podružnico čebelarkega društva v Vojniku. G. upravitelj Jankovič je član izvršnega odbora sreskega kmetijskega odbora v Celju. Pod njegovim vodstvom in predsedstvom je bila prirejena l. 1934 uspešna razstava šolskih vrto v štajerske kooši v Celju. Je soustanovitelj in odbornik Strelske družine v Vojniku. Kot posle občinskega kmetijskega odbora. Leta odbornik občine trga Vojnika vodi tajniške 1925 je ustanovil v Vojniku obrtno nadaljevalno šolo ter jo vodi in poučuje vrtnarstvo v gospodinski nadaljevalni šoli. ki jo je ustanovil in vodi že dolgo vrsto let v zadovoljstvo prebivalstva njegova žena — učiteljica.

Za svoje delo je prejel ponovno pohvalne dekrete nadrejenih oblasti in tudi nagrado za vzorno oskrbovanje šolskega vrta. Odlikovan je tudi z redom sv. Save V. stopnje. Kot Maistrov borec se je udeležil bojev za osvoboditev Maribora in naših omejenih štajerskih krajev ter je rezervni pešadijski kapetan I. razr. Ves čas svojega dolžoletnega in plodonosnega službovanja ni imel nikdar dopusta razen študijskega. Kot skromen in tih delavec, ki ni nikdar iskal v svojem društvenem delovanju zvencev naslovov, ni imel na svojem službenem mestu nikdar sporov s prebivalstvom ali s člani šolskega odbora. Njegova šolska ocena je bila redno odlična.

G. Jankovič je odločen pobornik sokolske misli med mladino in med narodom ter je bil vedno dosledno v nacionalnih in naprednih vrstah. Njegova gospa soproga je hčerka upokojenega šolskega upravitelja g. Blaža Jurka ter je priljubljena in skrbna učiteljica na šoli v Vojniku. G. Jankovič ima tri nepreskrbljene otroke, od katerih obiskujeta dva sinova srednjo šolo, hčerka pa je pred leti z odličnim uspehom absolvirala

učiteljske ter čaka na namesčenje. G. šolski upravitelj Jankovič je zdrav in mladostno delaven, ni še dovršil svoje po zakonu določene službene dobe, pa je sedaj tako nenadoma razrešen kot upravitelj šole, za katero je delal in živel. V imenu šolske mladine in v imenu prebivalstva vsega šol-

skega okoliša, ki zna ceniti nesebično delo za izobrazbo mladine in za povzdigo ljudske prosvete med narodom, naj mu bo izrečena javna zahvala in javna prošnja, da bi svoje dragocene življenjske izkušnje še tudi v bodoče posvečal istim idealnim ciljem, ki so mu bili doslej vodilna smernica.

Skupna fronta proti pijanstvu Zanimiva anketa na banski upravi

Ljubljana, 7. maja.

V sobi načelnika oddelka za socialno politiko in narodno zdravje na banski upravi se je dopoldne vršila anketa o vprašanju, kako bi se mogla najbolj smotrno organizirati propaganda za treznost in proti alkoholizmu. Pobudo za to razpravo je dal stari pobornik abstinence misli, duhovni svetnik Janez Kalan, ki se je zadnja leta mudil po drugih opravkih v inozemstvu, pa je medtem njegovo gibanje v domovini v dobronji meri zaostalo. Vabilu, ki so ga prejela razne uradne instance ter strokovne, kulturne in humanitarne organizacije, so se odzvali vsi strokovni oddelki banske uprave, mestna občina, okrožno sodišče, policijska uprava, škofijska ordinarijata v Ljubljani in Mariboru, Zdravniška zbornica, Društvo slovenskih zdravnikov, Zveza kulturnih društev in Prosvetna zveza, Splošno žensko društvo in Krščansko žensko društvo, misijonski družbi jezuitov in lazaristov, Jugoslovensko učiteljsko združenje, Sjomškova družba, OUDZ, Protituberkulozna liga, Zveza društev Solja in dom, zastopani pa sta bili kajpak tudi obe naši osrednji abstinence organizaciji Sveta vsrška in Treznost.

Razpravo je otvoril načelnik dr. Mayer, nato pa je duh, svetnik Kalan v obširnem referatu obrazložil pomen in namen sestanka. Borci proti alkoholizmu so prišli do izkušnje, da je delavnost zasebnega društva vse premalo uspešna, pa je treba da poseže vmes tudi oblast s svojo kompetenco, zlati z zakonodajo. Agitacija v masah na polju abstinence ne more doseči pravega učinka, zato se je treba vreči na podrobno delo, ki bi ga bilo treba organizirati po vzgledu naših protituberkuloznih organizacij in ga osredotočiti v posebni Protialkoholni ligi. Pozdravil je zamisel banskega svetnika dr. Brečija, za ustanovitev posebnega zavoda za zdravljenje alkoholikov, v bolnišnicah pa naj bi prav tako po vzgledu protituberkuloznih poslovalj protialkoholni dispanzerji.

V debato, ki se je precej živahno razgibala, so poleg drugih posegli tudi primarij dr. Robida, lazarist pater Šavelj, direktor Higijenskega zavoda dr. Pirc in tajnik Svete vojske de Cecco. Primarij dr. Robida je opozarjal, da bi morala borba proti alkoholizmu imeti neko trajno vodstvo, saj je pijanstvo pri nas nekakšen sekularen pojav in kaže naše ljudstvo zanj že kar podedovano naklonjenost. Za uspeh takšnega dela pa je nujno treba izdatne vladne pomoči. Posamezni govorniki so izražali mnenje, da bi bil najbolj učinkovit lek proti pijančevanju, če bi se vsakemu pijancu, ki ga zasacijo, odmerila stroga telesna kazen. Pater Šavelj je zastopal mišljenje, da surovosti, ki jo opažamo med našim ljudstvom, ni zakrivil samo alkoholizem, temveč v veliki meri tudi strankarski boji, in se je pozpel do trditve, da pripada velik del krivde zlasti svobodomisel-

Jutri senzacija po romanu H. G. Welsa
NEVIDNI ČLOVEK
Velenapeto! KINO SLOGA.

nemu časopisju, češ da ljudi zavaja od cerkve v krčmo.

Na koncu je prišlo do sporazuma, da morata obe dosednji abstinence organizaciji v interesu gibanja obstajati tudi v bodoče, za uspešnejšo koordinacijo dela pa naj se usnuje skupen odbor, katerega naloga bo, da da gibanju intenzivnega razmaha v odbor so bili izvoljeni gg. Kalan, dr. Pirc, primarij dr. Gostl, Lindtnerjeva. Lebarjeva ter predsednik Svete vojske Grad in predsednik Treznosti Hrovat. Člani odbora so se hkratu dogovorili da se 1. junija zbere k ponovni razpravi, dotlej pa bo vsak zase pripravil izrpen reserat o vprašanju, kako bi bilo mogoče z najbolj izdatnim uspehom pobijati alkoholizem pri nas.

Danes poslednjič prekrasni film lepe, temperamentne in elegantne
Joan Crawford
Poročim, kogar hočem...
Nepreklicno poslednjič ob 16., 19.15 in 21.15 uri
Najfinjša ljubljanska publika si mora ta film ogledati
KINO UNION, tel. 22-21

Znana Holzova drama „Traumulus“ v filmu

Ljubljana, 7. maja.

Okrog 30 let je poteklo, ko je bila v Berlinu krstna predstava Arna Holza mladinske tragedije »Traumulus«. Arno Holz je uvaževan in plodovit nemški pesnik in dramatik (umrl je l. 1929.), toda njegova številna dela niso postala splošno last naroda, zato je bila uprizoritev »Traumulus« senzacija, in sicer zaradi tega, ker je imel »Traumulus« v najširši javnosti ogromen uspeh. Literarna zgodovina pravi, da je edino to dejo uglednega pisatelja našjo uspešno pot v najširše plasti naroda.

Ta uspeh je ostal. »Traumulus« (Sanjav profesor) je tako močno in živo delo, da so ga filmali s čisto upravičeno kalkucijo, da uspeh tudi v filmu ne bo izostal. Režijo je vodil Carl Froelich, ki je med najslavnejšimi nemškimi filmskimi režiserji, a glavno vlogo je prevzel največji nemški filmski umetnik Emil Jannings, ki se odlikuje po svoji izvrstni karakterni igri. Glasbene točke k filmu so Milde-Meissnerjeve. V delu nastopa še vrsta igralcev in igračk, samih izbranih umetnikov in umetnic, med njimi nekaj čisto novih moči. O igri Emilia Janningsa, ki je našemu kinematografskemu občinstvu že znan, nam ni treba izgrubljati besed. Prav tako ne o Carlu Froelichu. Sodelovanje obeh mojstrov v svoji stroki je samo zgodovoren dokaz, da je film, ki ga bomo videli tudi v Ljubljani eno izmed najodličnejših del nemške filmske industrije.

Izmed ženskih moči, ki nastopajo v filmu, naj omenjamo Hildo Weisserjevo in Hildo von Stolz. Obeh v Ljubljani menda še nismo videli v večjih vlogah. Weisserjeva deluje pri filmu šele od l. 1934. Kritika pravi o njej: Velika, vitka, lepo rasla Hilda Weisserjeva z izrazitimi očmi in govorečimi potezami je prava umetnica, kar je pokazala v vseh vlogah, ki jih je doslej igrala; zanimivo je pri tem, da si vse te njene dosednje vloge med seboj niso sorodne, a je vendar vse podala odlično. Hilda von Stolz deluje pri filmu že dalje časa. Sama o sebi pravi umetnica — da ima nekoliko slovanski tip, pomešan z nemškim. »Kadar so iskali slovanski tip, piše umetnica v neki filmski reviji, sem se jim videla preveč nemška, a kadar so potrebovali, nemški tip, sem jim bila preveč slovanska«. Razen omenjenih treh imen je za vlogo utje na imena Harold Paulsen, Hannes Stejzer, Bruno Fritz, Hans Brausewetter, Herbert Hübler in Otto Stöckel, ki vsi igrajo v delu pomembnejše vloge.

Sodimo, da bo ta film senzacija tudi za Ljubljano, kakor je bil povsod v Nemčiji, kjer so ga predvajali. Živahno dejanje in neobzirnost s katero se nam kažejo tiki malomeščanskih grešnikov in njihova lažna morala, sta odlika, ki mora pomagati delu do učinkovitosti. Vsekako naj tudi Ljubljana pokaže, da še ni izgubila smisla za odlična filmska dela.

Transmisijo
rabljeno z ležaji ali brez 120 in 130 mm debeline, 13 m dolgo kupi
paromlin NOVAK, Grubišnopolje.

Film, ki je vsled svoje lepote žel ogromen uspeh doma in v inozemstvu! Posnetki izdelani v Bosni in Hercegovini in v okolici Mostarja!
Bosanska rapsodija Jutri premiera!
WILLY EICHBERGER in BRIGITA HORNEY v gl. vlogah KINO UNION

Zakaj žene ne bi bile sodniki Izjave naših žen-pravnikov — O kvalifikaciji sodnika in njegovih avtoriteti

Zakon o sodnikih je gotov in ko kmalu stopil v veljavo. Zaradi tega so žene-pravnice pokrepile svojo akcijo za enakopravnost v poklicu. Razna ženska združenja so že večkrat naglasila zahtevo, naj bi bile žene, ki so v stidjah dosegle popolno enakost z mošči, deležne enakosti tudi v praktičnem življenju, odnosno v poklicih, za katere so jih usposobile studije. Naše žene študirajo pravo, polagajo vse izpite, v poklicnem udejstvanju pa ne pridejo dalje, kakor do mesta tajnikov pri raznih sodiščih. Beograjska »Pravda« je posvetila borbi naših žen-pravnice veliko pozornost ter se je oni dan njen dopisnik obrnil na nekatere tajnice beograjskih sodišč od apelacijskega do sreskega. Tajnice so dopisniku izjavile marsikaj, kar ne bi smelo biti samo izrečeno in pozabljeno. Vodilna misel razgovorov je bila naslednja:

— Naša kariera je zapečatena. Dosegle smo tajniško mesto in, kakor je videti, kot tajnice Lomo tudi umrle. Delamo pa na sodnih vajeh več kakor moški. V čem so moški boljši od nas? Živ krst ne razglablja o tem vprašanju. Pravijo, da smo sposobne za arhivsko službo, a da nismo dorasle za sodniški poklic. Zakaj in kako, o tem pa nihče ne govori, najbrže zaradi tega, ker se take trditve ne bi dale utemeljiti.

— Če so turške žene lahko sodniki, zakaj ne bi bile tudi naše? je dejala tajnica

beograjskega apelacijskega sodišča ga. Mara Djurdjevičeva. O sodnikih imam visoko pojmovanje in sem prepričana, da bi morala imeti oseba, ki drugim sodi, poleg vseh šolskih kvalifikacij tudi naslednja svojstva: treznost, pravičnost, brezmadžno življenje, popolno politično nepristranost, visoko erudicijo. Sodnik mora biti psiholog, sociolog in biolog. Zaradi tega ne za dostuje samo znanje paragrafov in njihove uporabe, marveč je potrebna tudi visoka kultura za človeka, ki sodi drugim. Nastane vprašanje, če imajo pri nas vsi sodniki vse te sposobnosti. Tega sicer ne vem, vem pa, da bi bila lahko tudi žena sodnik. Žena je prav za prav sodnik že v svoji rodbini in družini. Ona sodi svojim otrokom, svojim mlajšim sestram in bratom in tudi k njej se v mnogih vprašanih zatekajo k moči za nasvet. Zda v 20. stoletju navajajo nekateri, da bi ženo ovirala pri sodniškem poklicu nekakšna občutljivost ali, kakor pravijo, njeno srce. Pri tem pa ti naši modrijani pozabljajo, da je knez Miloš v začetku 19. stoletja prepustil kneginji Ljubici, da je razsojala najrazličnejše sporne zadeve. Tudi narodna poezija nam lepo predstavlja ženo sodnico v majki Jevrosimi.

Na vseh področjih so žene pokazale svojo sposobnost. V znanosti so nekatere visoko nadkrilile moške in, ko imamo danes žene v zdravniškem in učiteljskem poklicu

s popolno enakopravnostjo, se še ni zgodilo, da bi kak zdravnik ali profesor zadrževal, da so njegove tovarišice nesposobne. Če je žena lahko zdravnik in profesor, zakaj ne bi mogla biti tudi sodnik, ki ima za to vso kvalifikacijo.

— Moški spol še ne pomeni avtoritete, je dejala tajnica beograjskega upravnega sodišča g. Leposava Filotičeva. Vse, kar se navaja proti imenovanju žen za sodnike, je neosnovano. Govori se kar tako na splošno. Tako n. pr. pravijo da žena ne bi mogla biti dober sodnik zaradi svoje občutljivosti. Potem tudi pravijo, da hoče imeti naš narod za sodniško mizo same zastave moške, ker pač samo oni vsebujejo ali predstavljajo pravo avtoriteto. Žena zaradi svoje podrejenosti v socialnem pogledu in zaradi tega, ker je žibkejša, ne more imeti prave avtoritete. Zakaj in kako bi njej ta avtoriteta manjkala, pa nihče ne pove. O ženi govori tudi z nekakšnim pomilovanjem in licemerno prizanesljivostjo. Tako pravijo, da morajo sodniki raziskavati razne umazane zadeve, kar bi se ženam toliko gnusilo, da ne bi mogle izvrševati sodniškega poklica. Vse to je prazno besedičenje. Baš nasprotno je res: sama struktura žene in njene funkcije, dane od narave, ji ne delajo zaprek pri izvrševanju sodniškega poklica. Lahko bi se celo govorilo o tem, v koliki meri, ji dajejo prednost pred moškimi tovariš-pravnikom. Žena ima več smisla za pravičnost kakor moški. Njena občutljivost ne ovira, pač pa povečava njeno vztrajnost pri razglabljanju raznih zadev. Od kasacijskega do sreskega sodišča v vsej državi se udeležujejo žene-pravnice in nihče ne mo-

re trditi, da slabo izvršujejo svojo dolžnost. Zaradi tega se tudi ne more trditi, da bi bila avtoriteta navezana baš na moški spol, zakaj avtoriteta se doseže z marljivim in vestnim delom ter s poštenostjo, kar velja za oba spola v enaki meri. V javnih službah so se žene dobitno uveljavile in nihče ne more trditi, da bi bilo v vrstah ženskih javnih uslužbenecv več prestopkov, kakor jih je med moškimi javnimi uslužbenici. Lahko rečem, da predsedki proti javnemu udeleževanju žena močno pojemajo, čudim pa se, zakaj še ni prišlo do logičnega zaključka, da bi lahko tudi ženske opravljale sodniško službo.

Tajnica sreskega sodišča gdna Teodosijevićeva pa je k vsemu temu še pristavila, da je tudi v krogu sodnikov uveljavljeno mnenje, da so tudi ženski pravniki sposobni za sodniško službo. Nakujuje pa je naneslo, da se pred leti baš predsednik zakonodajnega odbora, ki je razpravljaval o načrtu zakona o sodnikih, postavil na reakcionarno stališče, da žene ne morejo biti sodniki, ker ne služijo v vojski in ker so bolj sentimentalne kakor moški. Kako neosnovano in krivično je tako naziranje! Žena sodnike rodi in vzgaja, zakaj bi ne mogla biti sama sodnik! Dobra in slaba svojstva dobiva moški od matere in žene. Če pa govorimo o občutljivosti, bodimo iskreni ter priznavajo, da so tudi moški v veliki meri pri svojem hotenju in delovanju odvisni od svojega razpoloženja. Ko se moški sodnik doma prepira s svojo ženo, nosi vso jezo v svoj urad in jo tam izliva nad obtoženci. In treba priznati še to, da domače neprijetnosti rajši moški nosijo iz hiše kakor pa žene.

Domače vesti

Proslava zaslužnega prijatelja Jugoslavije v Pardubicah. Osrednja Češkoslovo-jugoslovenska liga v Pragi je nedavno izdala za častnega člana našega rojaka univ. prof. dr. M. Murka in prejšnjega predsednika CJ lige v Pardubicah inž. J. Z. Rausarja. Tudi pardubiška liga je z diplomno častnega člana priznala zasluge častiljivega starostar današnjih delavcev za jugoslovo-češkoslovaško vzajemnost inž. J. Z. Rausarja. V soboto, 9. t. m. priredili liga v Pardubicah odlikovancu častni večer na katerem poje tudi Milan Jug iz Ljubljane. — Višji strokovni svetnik inž. J. Z. Rausar je dolgo pred svetovno vojno deloval med Srbi in priobčil v čeških listih revijah in v samostojnih knjigah nešteto člankov, referatov in prevodov iz srbskega slovnstva in sploh iz vseh javnih panog južnoslovaškega življenja. Odličnemu pardubiškemu prijatelju Jugoslavije čestitamo tudi mi k priznanju njegovega dela in zasluz!

Kongres mednarodne zrakoplovne federacije se je vršil lani v Dubrovniku in so bili vsi delegati te pomembne mednarodne organizacije zelo navdušeni nad lepoto našega primorja. Kongres je imel velik uspeh. Letošnji kongres se bo vršil v Varšavi. Za njegovo zasedanje so določeni dnevi od 24. do 28. avgusta. Naša država bo zastopana na kongresu s številno delegacijo.

Vozne olajšave. Zveza za tujski promet v Sloveniji sporoča tele prometne vesti: Otkisovalcem razstave v Bukarešti, ki bo od 9. maja do 9. junija, je dovoljena polovična vozna po naših železnicah. Popust velja od 9. maja do 20. junija 1936. Odobreno je 50% znižanje vozne cene do naših železnicah delegatom Zadrug državnih uradnikov iz vse države, ki se bodo udeležili kongresa in skupščine Zveze nabavnih zadrug državnih namestencev, ki bo v Zagrebu od 21. do 24. t. m. Znižanje velja od 19. do 26. t. m. 50% popust po naših železnicah je dalje dovoljen udeležencem kongresa Zveze namestencev socialnega zavarovanja Jugoslavije, ki bo od 31. maja do 1. junija v Ljubljani. Popust velja od 28. t. m. do 5. junija.

vsej državi stare knjige v vrednosti treh milijonov dinarjev. Zagrebški sejem knjig so otvorili z javnim predavanjem v ljudski univerzi. Prof. Filip Lukas, predsednik Matice Hrvatske, in njen tajnik prof. dr. Jurišić sta predavala o delovanju Matice Hrvatske v dobi 95 let in o njenem kulturnem pomenu.

Cetvorke je rodila v bosanski vasi Mali Kladuši kmetica Beja žena Osmana Murića. Trije novorojenčki, dva ženskega, eden pa moškega spola, so se rodili živi in zdravi, četrti pa je prišel mrtev na svet.

Korupejska afera v beograjski mestni klavnici. Prišlo je na dan, da so se v mestni klavnici v Beogradu izdala lažna potrdila in predsednik občine je odredil, da se uradniki, ki so odgovorni za nepravilnosti, izročijo disciplinskemu sodišču. Načelniku kazenskega oddelka je dal nalog, naj pred seslavo obtožnice izvrši naizstržno preskavo ter ugotovi odgovornost vsakega posebnega osumljenega uradnika. Osumljeni uradniki so iz klavnice začasno premeštili v druge oddelke občinske uprave. Premešteni so tudi upravnik, blaginik in trije kontrolorji klavnice. Začasna premeštila bo veljala, če preiskava ne pokaže drugačne potrebe, za ves čas disciplinskega postopanja. Uradniki, za katere se izkaže, da je bil sum proti nim neupravičen, se bodo spet vrnili na svoja dosedanja mesta v mestni klavnici.

Konj je ubil otroka. V Hajdošah pri Slovenji vasi je na paši brnil konj posestnika Zupanića Antona triletnega posestnikovega sina Brodnjaka Franca v čelo. Deček je obležal nezavesten. Ker je bila videti rana majhna, otroka niso odpeljali k zdravniku in so ga zdravili sami doma. Dva dni zatem pa je otrok umrl. Zadeva je prijavljena sodišču da ugotovi koga zadene krivda.

Krivo maščevanje. Na česti med Prijepoljem in Bijelim Poljem, ki so jo začeli letos graditi je bil nameščen kot nadzornik Nikola Petrić doma iz Priboja v Bosni. Mož je surovo ravnal z delavstvom. Delavci so se pri podjetju že večkrat pritožili proti njemu, oni dan pa je skupina delavcev zapustila delo in se podala k samemu vodji podjetja s pritožbo proti nadzorniku. Zvečer, ko se je nadzornik vračal v Prijepolje, ga je na samem priročju skupina delavcev in navalila nanj s kamenjem. Zjutraj so našli nadzornika nezavestnega pod kupom kamena. Odpeljali so ga v prijepoljsko bolnišnico, a je njegovo življenje v veliki nevarnosti. Sreska oblast je uvedla preiskavo zaradi krvavega maščevanja.

Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

Proslava Aškercove 80-letnice rojstva v Rimskih Toplicah. Letos je poteklo 80 let, odkar se je rodil veliki pesnik balad in romanc, Anton Aškerc. Bilo bi nevažno, ko bi se vsaj z malo proslavo ne spomnili na njega, ki je bil naš prvi socialni pesnik in veliki rodoljub. JNAD Jadrans se je odločil, da skuša na skromen način obuditi spomin na Aškercu s spominsko svečanostjo v kraju, kjer je dolgo let služboval, in obenem v neposredni bližini njegovega rojstnega kraja Globokega. Proslava bo v sodejlo 10. t. m. ob 4. pop. v Rimskih Toplicah. Program je pester in na umetniški višini. V oficelnem delu sodelujejo: g. prof. Kolar, akademski oktet, dramski studio iz Zidanega mosta, konservatorist Prevošek, deklaratorji, recitatorji itd. Po programu prsta zabava s plesom in srečelovom. Nič ne sme zamuditi priložnosti, da se vsaj nekoliko oddolži spominu velikega moža in naj se udeležijo proslave. Prijave sprejema JNAD Jadrans (Tomanova 3, tel. 29-74) do sobota do polne. Železniške tveze so urodne. Za tovariše akademike četritinska vožnja. Prireditveni odbor.

Občni zbor akcije za zgraditev univerze bo danes ob 15. na dvorščini univerze. Pozivamo vse tovariše, da se voljejo do 12. ure in plačajo 1 Din, ker drugače nimajo volilne pravice. Tovariši, zavedajte se svoje dolžnosti! Nacionalni akademiki.

Akademski pevski zbor Mladost-Balkan iz Zagreba koncertira v Ljubljani v petek 15. t. m. v veliki univ. dvorani. Mladost-Balkan je moški zbor in je pod vodstvom enega najuglednejših jugoslovaških skladateljev g. Jakoba Gotovca. Spored in druge podrobnosti objavimo. Vstopnice bodo od ponedeljka dalje na prodaj v knjižarni Glastene Matice.

Vse glasbo ljubeče občinstvo dvorane na nočnejši koncert v filharmonični dvorani, ki začne točno ob 20. in se vrši v proslavo skladatelja in dirigenta g. Zorka Prelovca. Na sporedu so izključno le njegovi samospevi, dvoespevi moški in mešani zbori ter balada »Lepa Vida« za soli, zbor in orkester. Dirigira slavljence sam. Sedeži na prodaj v Matični knjižarni.

Pomladek Jadranske straže na državni dvorazredni trgovski šoli je priredil te dni pod vodstvom profesorice g. Schiffrerjeve akademijo, ki je imela nepričakovan uspeh. Pesti a resni program je obsegal klavirsko točko in točke s klavirjem in violino, kar so odlično izvajali Majaronova, Zazvonil in Belantič. Učence Lovišček je sestavil telovadno »Osmorice«, ki so jo lepo izvajali učenci (pri klavirju učenka Torjčeva). Glavni del večera pa je bil poseben 100-letnici Prešernovega Krsta pri Savici, ki ga je v zboru s spremljevanjem klavirja izvajal govorni zbor šole menjaše se s solisti (Cirk, Fincinger, Humar, Zihel, Torč, Križnarjeva in Skokova). Zbor je že povabljen, da ponovi uspeh nastop na enem izmed prosvetnih večerov v Delavski zbornici. Akademija nam je pokazala resno delo dijaške mladine tudi v strokovnih šolah, kar je poudaril v začetku predsednik pomladka učencev Banko. »Krst pri Savici« je spremljal na klavirju g. Kumar in je s tem pokazal, da v njem nastaja eden izmed naših najboljših pianistov. Akademija je imela lep obisk. Mladini pa pravimo: Naprej po začetni poti! Take mladine smo vesel.

Zvočni kino IDEAL

Danes premiera velike opere

„Ljubimec bogov“

v kateri poje Vaš ljubljenec

Don Jose Mojica

Predstave ob 4., 7. in 9.15 zvečer.

Pride najnovejša mojstroovina doeh umetnikov
svoježa poklica

Emil Jannings Carl Froelich

„Traumulus“

Hilda Weissner Futri premiera! Hilda v. Stolz
Velefilm, ki je žel v Nemčiji rekordne uspehe in prekaša Janningsovo najboljšo delo „Sinji angel“

Elitni Kino Matica

u— Milan Skrbinšek, režiser in igralec naše drame, bo praznoval v drugi polovici maja 25-letnico svojega umetniškega odrskega dela v naslovni vlogi Besierove drame »Tiranc«.

u— Filozofsko društvo v Ljubljani 10. imelo v soboto 9. t. m. ob 18. v predavnišnici mineraloškega inštituta na univerzi sedmo predavanje. Predaval bo prof. bog. g. dr. Janez Janžekovič o temi: Današnje filozofske struje na Francoskem. Vabljeni člani in oni, ki se zanimajo. Vstop prost.

u— Predavanje o hipnotizmu. Drevi ob 20. bo v Sokolskem domu v Šiški predavanje z eksperimentiranjem o hipnotizi in telepatiji. Predaval bo br. Zupan Bogdan, ki je pri prvem svojem predavanju z eksperimenti žel velik uspeh.

u— Jurjevanje. V nedeljo 10. t. m. priredi ljubljanska strelska družina na vojaškem strelišču jurjevanje. Začetek ob 6. zjutraj, nato pa se prične streljanje. Vabljeni vsi prijatelji strelskega pokreta.

u— Gospodinske razstave, združene s poučnimi predavanji, so najboljša vez med komentisti in producenti, ker posredujejo medsebojne želje, navajajo k pravilnemu spoznavanju blaga in kažejo potrebo današnjega časa. Gospodarske kroge vabi Zveza gospodinj k sodelovanju pri razstavi »Sodobna gospodinja« na pomladanskem velesejmu.

u— Državna II. deška narodna šola na Grabnu v Ljubljani bo imela 9. t. m. ob 15. materinski dan v telovadnici. Spored: pozdravni govor materam, otroci pozdravljajo svoje matere, kratak prizorček, petje in deklaracije. Brez vstopnice!

u— Opozorilo! Obveščamo gospodinje, da se vrše vsak petek zvečer ob 20. v Radion poslovalnici na Mestnem trgu predavanja o pravilnem pranju z Radionom. Vabimo vse tiste gospodinje, ki so čez dan zaposlene, da se v lastnem interesu udeležijo teh večernih predavanj in da pridejo drevi ob 20. v Radion poslovalnico.

u— Kuhanje obeda na električnih kahalnih ploščah (rešojih) se bo vršilo danes ob 16. v prostorih Zveze gospodinj na Bregu 8. Vstop prost.

u— Naprava novih mitniških hiš. Interesenti se opozarjajo na razpis del za napravo novih mitniških hiš v »Službenem listu« dravske banovine.

SAMO SE DANES

ob 16. uri nepreklicno poslednjič

ZLOČIN

V MORNARICI

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21—24

u— Brezposelnost iz Evrope na obisku v Ljubljani. Brezposelnost, ki do vsej Evropi zavzema vedno večji obseg, prispeva svoj delež precej redno tudi našim krajin. Dan za dnem prihajajo v Ljubljano razni svetlovni potniki, ki so zapustili svojo domovino, ker jim ni mogla postreči z delom da so se odpravili čez mejo, da poizkusijo srečo kjerkoli. Tako so te dni artileriji na ulici mladega brezposelnega delavca Ruperta Macherja iz okolice Grada, ki je poizkušal premostiti našo deželo z berančenjem. Policija je dala pobudo za kazensko postopanje proti njemu, nato pa bo preko meje izročen avstrijskim oblastem.

u— Matj za hčerjo. Našim čitateljem to še v spomini, da je na veliko soboto poiskala 20-letna delavka Marija Gregorčičeva z Viča smrt pod kolesi vrhniškega vlaka. Vzrok njenega obupa je bilo nasprotovanje staršev, da bi se poročila s fantom, ki ga je ljubila. V sredo zvečer je našla ta tragedija svoj nič manj žalostni epilog. V Gerbičevi ulici se je obesila mati mlade samomortice, 43-letna Ivana Gregorčičeva žena mestnega delavca. Obesila se je na lestevce v svojem stanovanju in vsi poizkusi da bi jo z umetnim dihanjem obudili k življenju, so ostali zaman. Policijska komisija je našla pismo, v katerem je Gregorčičeva sporočila, da gre v smrt zaradi družinskih razmer, očitno pa je bil pravi vzrok samomora neutešljiva žalost za nesrečno hčerko. Od tragedije Marijine smrti je bila Gregorčičeva vsa zmedena, dokler ji niso živci odpovedali do kraja in je tudi sama za nio omahnila v smrt.

u— Hud karambol s tramvajem. Včeraj malo pred polnoem je prišlo na Tržaški cesti pri milarni do karambola med tramvajem in vozom posestnika Jakoba Otlaka z Glinca, ki bi bil kmalu zahteval človeško žrtev. 37-letni Otlakov hlapec Janez Bučar je privozil s konjem s poti mimo milarne na tratične cestne železnice ko je pridrvel tramvajski voz. Se preleden se je mogel ovedeti situacije, je hlapec padel tramvaju pod kolesa, pri čemer je dobil mdelo nerodnih prask po životu, pa tudi nevarne notranje poškodbe. Na pomoč poklicani reševalci so bili takoj na mestu in so odpeljali ranjenca na kirurški oddelk. Kakor nam proti večeru poročajo iz bolnišnice, je Bučarjevo stanje pravo resno.

u— Za nož — 6 mesecev. Predliški delavec Anton Mežek iz Zgoš je 25. marca proti večeru z nožem sunil v prsni koš Smojeja Primoža star., njegovega šina pa v ustnico. Kazenski sodnik-podredinec g. Rajko Lederhas je obsodil Mežka zaradi prestopka telesne poškodbe na 6 mesecev strogega zavora, čeprav se je obtože-

nec zagovarjal, da je nož rabil v silobranju in da sta bila oba poškodovanca oborožena s kobil. Sodnik je nasprotno ugotovil, da je obtoženec bil napadalec in da sta bila druga dva v silobranju, držala pa sta v rokah le »vrbove palice«.

Iz Celja

o— Sokolska akademija se bo pričela danes ob 20. v celjskem gledališču. Nastopili bodo moška in ženska deca, moški in ženski naraščaj, člani in starejši člani. Zanimivo bo opazovati, kako so se razvijale proste vaje iz primitivnosti od leta 1882 do letošnjih, ki so predpisane za zlet v Subotici in onih vrhniških, ki jih bodo izvajali naši Sokoli na olimpijadi v Berlinu. Te vrste vaje bosta izvajala brata Konrad Grilec in Franjo Lesjak. Mnogo užitka bo nudila orodna telovadba, saj bosta nastopila med drugimi tudi brata Grilec in Lesjak, naš up in nada za Berlin. Apeliramo zlasti na starše naših Sokoličev, da posetijo akademijo in s tem izkažejo priznanje vadiateljem, pa tudi razveselijo lastno deca, da bo nastopila še z večjim veseljem. Vstopnice se dobijo v trafiki g. Frajleta na Dečkovem trgu.

o— Umrl je včeraj v Mariboru v visoki starosti 79 let dvorni svetnik v pokouju in nekdanji ravnatelj celjske cinkarne g. Edward Synek. Truplo bodo prepeljali v Celje. Pogreb bo jutri ob 15.30 iz mrtvašnice na mestnem pokopališču. V celjski bolnišnici sta umrla v sredo 23letni mojster mestne elektrarne Franc Prezelj Brega in 65 letni dninar Jakob Glojek iz Ljubko pri Mozirju.

o— Po akademiji pomladka Jadranske straže, ki se bo vršila v soboto ob 20. bo prosta zabava s plesom. Velenjski jazz! Buffet!

o— Župni zlet gasilske župe celjskega sreza bo 7. junija v Celju ob priliki proslave 65 letnice celjske prostovoljne gasilske čete v Celju.

o— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 velefilm »Viktorija« in zvočni tednik.

Iz Maribora

o— Cercle francais. Francoski krožek v Mariboru bo priredil drevi ob 18. v Vesni prijateljski sestanku na čast svojemu prejšnjemu podpredsedniku, H. Furrerju, ki bo ob tej priliki prečital dve lastni šaloigri. Vsi člani in prijatelji društva so vljudno vabljeni. Vstopnine ni.

o— Zahvala. Udruženje poštnih zvanikov in služiteljev, pododbor Maribor, se najpristicneje zahvaljuje vsem spoštovanim darovalcem dobrot, kakor vsem cenjenim kupovalcem tombolskih kart. Zahvaljuje se tudi vsem tistim, ki so na ta ali drugi način pripomogli, da se je tombola tako lepo izvršila. Vsem skupaj: Bog plačaj!

o— Sokol Maribor-Matica oproščen danka na rente. Finančni minister je izdal odlok, da se sokolsko društvo Maribor-Matica oprosti plačevanja davka na rento, ki bi ga bilo dolžno plačevati od zakupnine svojega zemljišča v Mariboru. Oprostitev velja od 1. januarja 1936 vse dotlej, dokler bo društvo služilo narodno vzgojnini ciljem. (A. A.)

o— Sledove rimske bazilike so odkrili v Ptujju. O tem je bil obveščen tudi arhivar prof. Baš in graški arheolog dr. V. Šmid, ki bosta skušala dognati nekatere podrobnosti pri nadaljnjih izkopavanjih.

o— Kako preskrbeti Maribor z zdravim mlekom. V sredo zvečer je sklicala tukajšnja Kmetijska družba sestanek interesentov, na katerem se je obravnavalo vprašanje, kako zajamčiti Mariboru zdravo, higiensko mleko. V načrtu je ustanovitev posebne mlekarske zadruge in se ta namen vrši te dni širsi sestanek okoliških producentov mleka.

o— Nova cesta mimo Treh ribnikov v Vinarje. V novem proračunu košaške občine se predvideva tudi prepotrebna ureditev ceste, ki gre iz mestnega parka mimo Treh ribnikov v Vinarje. V smislu načrta bo nova cesta od mestnega parka do Treh ribnikov široka 15 m in bo imela ob strani široki pespoti. Od Treh ribnikov do Kalušnikovega križa pa bo cesta osem metrov široka. S tem bo ta okoliški del, ki je med najlepšimi, mnogo pridobil.

o— Posesne izpremembe. Prokurist Aleksander Rosenfeld je kupil od industrija Josipa Rosenberga in zasebnika Oskarja Skuška zemljišče in hišo na Koroski cesti 90 za skupno 460.120 dinarjev. Posesnica Ana Kamplova je prodala Pavli Kamplovi hišo v Kettejevi ulici št. 1 za 110.000 Din.

o— Falfifikati krožijo v zadnjem času po Mariboru in okolici. Policija ima dan na dan nove prijave. Včeraj je lastnica Zidanškove starinarne prijaviu policiji, da ji je poznana kmetijska ženska plačala nekoliko starino s falfifikiranim 20 dinarskim kovancem, kar je opazila šele po njenem odhodu.

o— Deček na kravjih rogovih. 11-letnega delavčevega sina Franca Petka iz Voličine je pobesnela krava nabodla na rogle in mu prizadajala tako nevarne poškodbe na levem očesu, da je nevarnost, da bo fant oslepel.

o— Žrtev smrtne nesreče je postal 36-letni delavec Franc Herbaž iz Predanovcev. Ko je hotel na parni žagi, kjer je bil zaposlen, preskočiti jermenje pri stroju, ga

je zagrabilo kolesje in ga nekajkrat zavrtelo, da je obležal nezavesten in ves v krvi na tleh. Herbaž, ki je družinski oče, je podlegel smrtonosnim poškodbam.

o— Zasačena tatlica. Nevarno tihotapko, 56-letno S. so šentljiški orožniki aretirali. Topot pa niso našli pri njej saharina, marveč srebrno uro z verižico, vredno 700 Din, ki jo je ukradla posestniku Ivanu Ederju v Gačniku pri Pesnici.

Iz Škofje Loke

o— Odjemalci električnega toka so imeli v nedeljo v Zakotnikovi gostilni na Trati sestanek in sklenili, da se ustanovi za škofojško območje posebna zadruza odjemalcev toka. O električnih tehničnih zadevah je poročal g. Zimmermann, predsedstvo pripravljalnega odbora pa je prevzel g. Kalan s Suhe.

Pri težki stolici,

napihnjenosti, glavobolu, zaradi zapeke, izčista ena ali dve čaši naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice

prebavila.

FRANZ-JOSEFOVO

vodo

pijejo radi tudi bolniki, ki leže in je smatrajo za dobroto.

Iz Ptujja

o— Predavanje dr. Sirokova v Ptujju. Ze dolgo čas ni bilo kakšno predavanje v Ptujju tako mnogostevilno obiskano kakor nedavno predavanje dr. Sirokova, ki je kot odlični poznavalec Absesinije orisal deželo. (Čeprav je predavatelj govoril v bolgarskem jeziku, je poslušalstvo lahko sledilo raznočnemu govoru predavatelja. Gromovit aplavz na koncu predavanja je dokazal, da so bili poslušalci zadovoljni, posebno še, ko je predavatelj poudaril potrebo jugoslovenske sloge in izrazil željo po čim tesnejšem zbliznanju med Jugoslovani in Bolgari. Za tako mnogostevilni obisk se moramo zahvaliti predvsem g. Milku Senčarju in Jožku Berliču, ki sta kot sretna organizatorja znala v enem samem dnevu napraviti primerno reklamo. Predavanje je bilo v dvorani »Mladikec«.

o— Teden protituberkulozne zveze. Kraljevni odbor protituberkulozne zveze v Ptujju priredi od 17. do 24. t. m. protituberkulozni teden, ki bo združen z nabiralno akcijo. Da bo nabiralna akcija čim uspešnejša, je odbor sklical te dni sestanek raznih organizacij glede dolžitve programa o nabiralni akciji. Sestanek je vodil predsednik g. dr. Bela Stuhec. Prebivalstvo se prosi, da v tednu protituberkulozne lige ne odklanja natirolec in da se udeležijo vseh prireditelj, ki jih bo zveza priredila v ta namen.

o— Koncert mladinskega pevskega zbora mešanske šole. V soboto je nastopil v Druženem domu 80članski mladinski pevski zbor državne mešanske šole v Ptujju pod vodstvom učitelja g. Hasla. Zbor je prav dober, kar je zasluga požrtvovalnega vodje. Spored je šel 17 točk, ki so bile posredno izbrane. V znak hvalečnosti za njegov trud so otroci šole g. Haslu podarili karšen šopek cvetlic. Zbor poide v počitnicah na turnejo po Dalmaciji, tako da bodo otroci uživali in nudili užitek tudi našim bratom Hrvatom. Želimo jim mnogo uspeha, ki golovo ne bo izostal.

o— Kino bo predvajal v soboto ob 20. in nedeljo ob pol 19. in pol 21. srbskohrvatski film »A življenje teče dalje«. Predigra kulturni film in Foxov tednik.

Iz življenja na deželi

o— ČRNOMELJ. Pred kratkim je zapustil naše vrste brat Lojze Marič, bančni uradnik pri podružnici kreditne banke v Črnomlju. Z njim izgubi Sokolsko društvo v Črnomlju marjičevega sokolskega delavca. Čeprav ni bil naš Lojze poseben mojster na bradiji in drogu, zato pa je na drugi strani v blagor društva posvetil polnih 12 let vse svoje moči na administrativnem polju kot društveni tajnik, blagajnik nekdanjega društvenega orkestra in njegov član, tajnik gradbenega oddelka, knjižničar in kot igralec je tudi večkrat stopil na sokolski oder. Pri društvenem delovanju kot društveni tajnik mu je bila poglavitna stvar vsakdanji medsebojni stik z glavnimi funkcionarji, hitro in vestno reševanje in ekspediranje različnih dopisov društvom, župi in savezu, kakor tudi po zapiskniku točna izvršitev vsega, kar se je pri sejah sklenilo. To je ravno temeljni princip vsega društvenega napredka, brez katerega vsako društvo mora pešati. In zato je župa Karlovec, ki šteje čez 70 društev in čet, štela naše društvo med najboljša in najuglednejša svoja društva. Br. Lojze Marič je vedno stal na stališču, da je harmonija v vsakdanjem življenju naš veliki sokolski ideal, v pozitivnem smislu pa temeljni princip sokolske delavnosti. Sokolsko funkcijo izpolnjeno z delom je vedno smatral za dolžnost in ne za prazno dekoracijo. Br. Marič, ki je bil tudi vesten uradnik in zaradi tega povšan v višjo stopnjo svojega poklica, prisrčno čestitamo in želimo obilo sreče in zadovoljstva na novem službenem mestu.

Film ZKD
Danes ob 14.15 poje
Richard Tauber
NE VERJAMEM
NOBENI ŽENI VEČ...
Enotna vstopnina Din 3.50.
ELITNI KINO MATICA

o— XXXVI. redni občni zbor Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani se bo vršil v četrtek 14. t. m. ob 7. zvečer v poslovalnici Združenja trgovcev v Trgovskem domu, Gregorčičeva ul. 27., pritličje, levo. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika, 2. Poročilo tajnika, 3. Poročilo blagajnika, 4. Poročilo preglednikov računov, 5. Volitve odbora, društvenega razsodišča ter dveh preglednikov računov, 6. Določitev ustanovnine, članarine in pristopnine za leto 1936, 7. Samostojni predlogi, 8. Samostojne predloge je naznaniti pet dni pred občnim zborom pismeno društvu predsedstvu.

o— Kakšna bo ušoda vicinalne proge Varaždin — Vinica. Iz Zagreba je prispela v Varaždin komisija, ki bo ekspropriirala zemljišča na vicinalni progi Varaždin — Vinica. To progo je med vojno zgradil grof Bombelles, po vojni pa jo je kupila država. Aji bodo progo popravili ali pa opustili, še ni rešeno. Baje bo padla o tem odločitev v najkrajšem času. Četudi je bila proga že davno zgrajena, zemljišča še vedno niso bila ekspropriirana, kar bo komisija zdaj izvršila.

o— Sejem knjig so uvedli v Zagrebu. Začel se je 7., zaključen pa bo 9. t. m. To je prvi poizkus Matice Hrvatske, da bi s sejmako razprodajo knjig, pri kateri se kot prodajalci udeležujejo sami pisatelji, vzbudila med občinstvom zanimanje za književnost. V drugih državah so taki seji že davno uvedeni in imajo velike uspehe. V Italiji se vrši propaganda za italijansko knjigo s pomočjo državnega aparata. Po Belgiji pa potujejo dijak, ki v šolah prodajajo knjige in prirejajo razna predavanja. Pri nas doslej še ni bilo velikih organiziranih poizkusov za razpečevanje knjig. Je pa dovolj dokazov, da se daje knjige dobro prodati. Neke zagrebške knjižnica je imela v svoji zalogi knjige v milijonski vrednosti. En sam človek se je lotil posla in razprodal je po

Vremenska poročila

številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno viago v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 0—10, 7. padavine v mm, 8. vrsto padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

7. maja 1936.
Ljubljana 7, 756.1, 12.2, 91, E2 10, 2,9, dež; Ljubljana 14, 756, 15.6, 75 N1 10, —; Maribor 7, 756.2, 12, 90, NW1 10, 17, dež; Zagreb 7, 755.6, 16, 80, E4 5, —; Beograd 7, 755.4, 15, 70, ESE4 4, —; Sarajevo 7, 759.4, 8, 90, O 10, —; Skopje 7, 756.3, 13, 90, O 10, —; Kumbor 7, 753.3, 16, 90, NE2 10, —; Split 7, 753.5, 17, 70, NNE1 4, —; Rab 7, 755, 16, 60, E4, 6, —; Rogaska Slatina 7, — 13, 86, NE3, 10, 4, dež; Temperature: Ljubljana 17, 12.2; Maribor 19, 11; Zagreb 23, 15; Beograd 23 11; Sarajevo 20, 7; Skopje 20, 12; Kumbor —, 15; Split 19, 13; Rab — 13; Rogaska Slatina 21, 12.

Poročilo zemunske vremenske letalske službe 7. t. m.: Depresija nad južno polovico Evrope povzroča dež v južni in jugovzhodni Evropi. Visok pritisk z jasnimi vremenom nad severno Evropo

Dva roparska napada na Dolenjskem V Mokronogu so roparji odnesli vdovi, ki je prodala svojo hišo, 35.500 Din — Preprečen rop v Novem mestu

Novo mesto, 7. maja.

V Mokronogu so preteklo noč izvršili okrog 1. zjutraj trije doletelci zločinci drsen vliom v hišo 60-letne Katarine Boršternerjeve, vdove po železniškem uradniku. Maskirani neznanci so vdri v hišo skozi podstrešje, od koder so dospeli v spalnico, kjer sta trdno spala Boršternerja in pri njej stanujoči 12-letni Leopold Flus. S samokresni oboroženi roparji so planili k posteljama obeh in ju zbudili iz spanja. Oba sta prestrašena planila iz postelje, a trojica ju je takoj pobila na tla. Boršternerjevo so zvezali, eden ji je poklenil na prsa in jo pričel daviti. Dobil je tudi več udarcev, da ima krvave podplutbe po vsem telesu.

Deček, ki je bil priča zgodbe, je pričel milo jokati in prositi za milost. Toda njega so pobili na tla in ga zvezali, nato pa so mu vrgli več cunj čez obraz in ga zvezane z rokami porinili pod posteljo. Potem je šel eden roparjev v sosedno sobo, kjer je atikal za čenarjem, druga dva pa sta ostala na straži pri vdovi in dečku. Že čez čas se je tretji ropar vrnil iz sosedne sobe in pripomnil ostalima dvema: »Vse je v redu! Vsi trije so pobegnili skozi hišna vrata, ki so jih siloma odprli ter izginiti v noč. Ko sta si vdova in deček nekoliko opomogla in z njima je posrečilo, da sta se rešila vezl. sta

obvestila sosedo in orožnike. Orožniki so ugotovili, da so razbojnik odnesli vdovi iz sobe 35.500 Din, ki jih je hranila v predalu v omari. Ta denar je dobila Boršternerja pred nekaj dnevi kot kupnino za hišo, iz katere se mora čez nekaj dni izseliti. Prav gotovo je bilo roparjem znano, da ima denar v hiši, a temeljito so morali tudi poznati razmere v hiši.

V zvezi z držnim ropom so orožniki aretirali tri domačine, a med Stično in Višnjo goro sta bila aretirana danes dva možka iz Mokronoga in neki tretji, ki je baje iz laškega sreza. Vse kaže, da bo drzni roparski napad, ki je razburil vso okolico, v kratkem pojasnen.

Novo mesto, 7. maja.

Danes kmalu po polnoči se je v našem mestu pojavilo več neznanih možkih, ki so hoteli izropati trgovino Pepine Bohtotove na stari poti nad Zagrebško cesto. Lastnica, ki stanuje v prvem nadstropju, je okrog 1. zjutraj čula v pritrilju pri večnih vratih ropot. Naglo je odprla okno in pričela vpiti na pomoč. Presenečeni vlomilci so zbežali, a eden je pred begom dvakrat ustrelil proti Bohtotovi, k sreči pa je ni zadel in sta kroglji obitli v zidu. Za zločinci polizuvedujo orožniki.

odgovore v italijanskem, francoskem in latinskem jeziku, iz katerih izhaja da Vodopivec nihče nikjer noče priznati za svojega. Temu se tudi ni mnogo čuditi, sodeč po njegovih preteklostih, ki zaznamuje že sedem predkazni in je bilo Vodopivcu radi raznih prevar in tatvin usojeno, da je skoro 10 let svojega življenja preživel v zaporih. Prvo talvino je zagrešil že s trinaestim letom in se je tako že v najzgodnejši mladosti spoznal s sarajevskimi zapori.

Za prevare in druge delikte, ki jih je zadnje leto izvršil v Sloveniji, na ga je sodišče sedaj obsodilo na 1 leto in 4 mesece robije ter na izgubo častnih državljanških pravic za dobo štirih let in je izrekel tudi

ALBUS DOMAČE MILO

ČUVA VAŠE PERILO!

Dobiva se povsod!

Pazite na ime Albus!

izgon za vedno iz kraljevine Jugoslavije. Ker pa mu je sodišče v kazni vstelo tudi preiskovalni zapor od začetka septembra lani, je nekaj manj kot polovico svoje kazni že odslužil.

promet pri Poštni hranilnici že 21.67 milijarde Din, dočim je znašal lani v istem razdobju le 18.33 milijarde Din.

— Dobave. Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema do 18. t.m. ponudbe za dobavo desk iz mehkega lesa ter železne pločevine, do 20. t.m. glede dobave 10.000 medenastih žic za kapa, podkovic, železnih ploščic, 300 kg usnjenih podplavov, mornarskih gumbov iz madi, črnega in belega sukanca, črnih in belih travkov, krojaških škarij, raznih držal, smole, voska itd. ter raznih željčkov, do 22. t.m. glede dobave medenastih kljuk, konopne vrvi in sukanca, 1.600 kg stearinskih sveč, 2.000 m filitja ter delta kovine v siphah, do 24. t.m. glede dobave katranirane vrvi ter sukanca, medenastih sesalk, ventilov in manometra za paro. Pri tiskarski delavnici v Beogradu bo 16. t.m. oletna licitacija za oddajo tiskanja in svobodne prodaje službenih knjig ministrstva vojske in mornarice. Dne 18. t.m. bo v intendanturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani oletna licitacija za dobavo 3.854 ton lignita in 846 ton rjavega premoga. Dne 27. t.m. bo pri upravi IV. oddelka vojnolehničnega zavoda v Kamniku oletna licitacija za nabavo 500.000 kg amoniakovega in 100.000 kg kalijevega solitra ter 12.000 kg olja za kaminikiti. Dne 18. t.m. se prodajo pri direkciji šum v Zagrebu potom oletne licitacije hrastove doge za sode ter odpadki od hrastovega lesa.

Borze

7. maja

Na ljubljanski borzi sta devizi London in Newyork po večrajši okrepitvi za malenkost popustili. Tudi Pariz notira nekoliko nižje. V privrtemen kliringu so se trgovala avstrijski šilingi po 9.18 in angleški funti po 250. V zagrebškem privrtemen kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 9.18 in v spanskem pezetah po 6.85, dočim so se grški boni nudili po 31. Nemški klirinski čeki so se trgovali v Ljubljani po 13.55, v Beogradu po 13.350 in v Zagrebu po 13.32 odozno za konec maja po 13.30.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je notirala vojna škoda 356—358 brez promela (v Beogradu promet po 357). Zaključki so bili zabeleženi samo v 7% Seeligmannovem posojilu Drž. hip. banke po 81.50 (v Beogradu po 82.50) in v delnicah PAB po 217 (v Beogradu po 216—218).

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2975.28—2989.88, Berlin 1756.08—1769.95, Bruselj 744.18—749.24, Curih 1424.22—1431.29, London 21706—21911, Newyork 4349.28—4385.60, Pariz 288.61—290.05, Praga 181.19—182.30.

Curih, Beograd 7, Pariz 20.2775, London 15.27, Newyork 307.875, Bruselj 52.30, Milan 24.25, Madrid 42, Amsterdam 208.85, Berlin 124.20, Dunaj 56, Stockholm 78.7750, Oslo 76.7750, Kopenhavn 68.20, Praga 12.75, Varšava 57.90, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Efekt

Zagreb, Državne vrednote: vojna škoda 356—358, 4% agrarne 47.75 den. 6% begluške 66.50—67, 7% invest. 80.50 den., 7% Blair 72 den., 7% Drž. hip. banka 82—82.50; delnice: PAB 216.50—217, Sečera-na Osijek 145 bl., Izis 25 bl. Beograd, vojna škoda 357—358 (357), 4% agrarne 41.75 den. 6% begluške 66.26—66.50, 7% invest. 82.50 bl., 7% Blair 72.75—73, 7% Drž. hip. banka 82—82.75 (82.50), 8% Blair 82.50—83, Narodna banka 6325—6350, PAB 216.50—218 (216—218).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 7. maja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 96.375, za julij 87.75, za sept. 86.625; korusa: za maj 63.125, za julij 61.50 za sept. 59.75. + Winnipeg, 7. maja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 78, za julij 79, za sept. 80.125. + Novošadska blagovna borza (7. t. m.) Tendencna stalna — Pšenica: baška in banatska 134—136, okoliška Sombor in banatska 133—135; baška ladja Tisa 139—141; ladja Begej 138—140; silavoska 138—140. Oves: baški, sremski in slavonski 123—125. Ječmen: baški in sremski, 64 kg 130—132.50. Korusa: baška, sremska in banatska 98—99. Moka: baška in banatska »0» in »00» 227.50—237.50; »2» 208.50—217.50; »4» 187.50—197.50; »6» 176.50—177.50; »7» 140—150; »8» 102.50—105. Otrbob: baški, sremski in banatski 98—102. Fižol: baški in sremski beli 165—170. + Budimpeštanska termiska borza (7. t. m.) Tendencna stalna. Pšenica: za maj: 15.47—15.48; korusa: za maj 11.90, za julij 12.31—12.33.

BOMBAZ

+ Liverpool, 6. maja. Tendencna stalna. Zaključni tečaj: za maj 6.16 (prejšnji dan 6.12), za dec. 5.36 (5.52). + Newyork, 6. maja. Tendencna stalna. Zaključni tečaj: za maj 11.53 (11.52), za dec. 10.27 (10.25).

ZIVINA

+ Živinski sejem v Ptuj. Na živinski sejem dne 5. t. m. je bilo prignanih 69 volov, 273 krav, 13 bikov, 68 juncev, 99 telet, 123 konj in 22 žrebet. Vsega je bilo prignanih 667 glav, prodani pa sta bili 202 glav. Voli so se prodajali po 2.50 do 3.50 Din, krave po 1.25 do 3.30, bikci po 2.15 do 4. junci 2.75 do 3, teleta 2.75 do 5 Din za kg žive teže. — Na svinjski sejem dne 6. t. m. pa je bilo pripeljanih 119 svinj in 273 prasici. Prodanih je bilo vsega 124 rilleev. Prasci, stari od 6 do 12 tednov, so se prodajali po 50 do 100 Din za komad, prutarji po 5.50 in piemene svinje po 4.50 do 5 Din za kg žive teže.

Iz finančne službe

Beograd, 7. maja. p. Računski kontrolor Karel Vitori pri finančni direkciji v Ljubljani je napredoval za eno položajno skupino.

Točno plačuj »Jutru« naročnine Varuj svojem zavarovalniku

Gospodarstvo

Velika konferenca zbornic

V prostorih novosadske Zbornice za TOI je bila danes otvorena konferenca vseh gospodarskih zbornic v državi, da se skupno posvetujejo o pereh gospodarskih vprašanjih ter izečejo pota in načina za nujno rešitev raznih ekonomskih in finančnih problemov, ki se tičejo vsega narodnega gospodarstva. Konferenci predseduje predsednik novosadske zbornice Kosta Miroslavić, ljubljanski zbornico za TOI je zastopala bivši minister in zbornični generalni tajnik g. Ivan Mohorič.

Po otvoritvi so takoj začeli razpravljati o pereh gospodarskih problemih. Obširna debata se je razvila o izvozu žita, ki je naše glavno izvozno blago, ki pa ga je vedno težje spraviti na inozemski trg. Posamezni govorniki so orisali sedanjí položaj in opozarjali, da je treba že sedaj storiti vse potrebne korake, da se za jesen zagotovi izvoz. Vsi govorniki so poudarjali, da moramo doseči pri uvoznih državah preferenčne ugodnosti, sicer nam bo vse žito ostalo doma. Letošnja žetev se cenil na okroglo 25 milijonov meterskih stovov. Od tega je zagotovljen le izvoz kakih 25.000 vagonov, vse drugo pa predstavlja višek, ki s njim ne vemo kam. Vrhu tega stalno nazaduje domači konzum zaradi vedno večjega obubožanja širokih ljudskih slojev. Minister g. Mohorič je v zvezi s tem opozarjal na položaj v Sloveniji, kjer konzum

moke in sploh žitaric rapidno nazaduje, to pa v prvi vrsti zaradi stalnih redukcij uradniških prejemkov in nazadovanja delavskih mezd ter vedno večje brezposelnosti. Tudi to se bo na žitnem trgu letos prav posebno občutilo, saj je bila Slovenija dosedaj največji domači kupec žita in moke.

Ob zaključku dopoldanske razprave so bile izvoljene posamezne komisije, ki bodo proučile poedina vprašanja in stavile predloge, ki se bodo nato obravnavali na plenarni seji.

Na dnevnem redu zasedanja konference so naslednja vprašanja: 1.) Sprememba načina plačevanja davka na poslovi promet na les, drva, umetna gnojila in žito; 2.) Ukinjenje izvozne prepovedi za oves; 3.) Načrt uredbe o oskrbovanju industrije z domačimi sirovinami kmetijskega izvora; 4.) Banovske trošarine na vino in žganje; 5.) Predlogi splitske zbornice; 6.) Načrt uredbe o minimalnih mezdah, o obveznosti kolektivnih delovnih pogojev, o pomirjenju in arbitraži; 7.) Izvajanje odredb finančnega zakona o davkih; 8.) Kontrola uvoza; 9.) Revizija obrtnega zakona; 10.) Revizija uredbe o prometu in o kontroli nad strupi; 11.) Pobijanje protizakonitega krošnjarenja; 12.) Vnovčenje letošnje žetve; 13.) Reforma izvozne trgovine sadja; 14.) Prehrana pasivnih krajev.

Trgovski kongres v Beogradu

Centralno predstavništvo Zvez trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije v Beogradu javlja naslednji program za tridnevni kongres v Beogradu:

Prvi dan, t. j. 16. maja izročijo delegati do 9. ure dopoldne svoja pooblastila pisarni Zveze trgovskih združenj v Beogradu, Poincarejeva ulica št. 7. Tam je tudi potrditi kupljene železniške legitimacije za brezplačni povratek. Ob 9. uri se prične predkonferenca delegatov, na kateri bodo predčrtani dospelji referati in predlogi ter se bo o njih razpravljalo ves dan, dokler ne bo do končano. Predkonferenca bo prekinjena za kosilo in večerjo. Kraj, kjer bo predkonferenca, bo javljen naknadno.

Drugi dan, 17. maja bo ob 9. uri dopoldne otvorena v veliki dvorani Kolarčeve univerze na Kraljevem trgu slavnostna seja kongresa z naslednjim dnevnim redom: 1. Konstituiranje kongresa. 2. Izvolitev treh overovateljev zapisnika. 3. Izvolitev odbora za resolucijo. 4. Poročilo Centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj. 5. Čitanje referatov. 6. Resolucija. Ob 3. uri popoldne bo na čast kongresnikov svedena predstava v Narodnem gledališču. Kdor ne želi prisostvovati gledališki predstavi, bo lahko napravil izlet na Avalo, o čemer bo dobil obvestilo o priliki potrditve železniške legitimacije. Ob 8. uri zvečer bo na čast delegatov skupna večerja. Restavracija, kjer bo večerja, bo javljena naknadno.

Tretji dan, 18. maja bo ogled znamenitosti Beograda in izlet na Oplenac o čemer bodo dana obvestila prav tako ob priliki potrditve legitimacij. Ta ogled bo omogočeno kongresnikom, da si ogledajo letališče v Zemunu in da napravijo polet.

Kakor smo že javili je dovoljena polovična vožnja za II. in III. razred osebnih in brzih vlakov za čas od 13. do 21. maja t. l. Vsakdo kupi celo vozno karto na odhodni postaji ter železniško legitimacijo za 5 Din, ki jo blagajna žigosa. Za povratek mora biti ta legitimacija potrjena od kongresnega predstavništva in žigosana od povratne postaje, to je beograjske. Na podlagi tako opremljene legitimacije velja vozna karta za povratek.

Vsak udeleženec, ko prispe v Beograd, dobi v pisarni Zveze, Poincarejeva ulica 7 tiskan natančen program kongresa, kakor tudi obvestilo o nastanjenju po hotelih. Zveza trgovskih združenj v Ljubljani ponovno vabi vse člane, da se v čimvečjem številu udeležijo te največje manifestacije jugoslovanske trgovstva!

— Prodaja lesa na domačem trgu. Zaradi prekinjenja izvoza v Italijo so si zlasti naši manjši lesni trgovci skušali zasigurati prodajo v notranjost države, ker se je ravno sedaj kolikor toliko požvela stavbnina sezona. Slovenija ima preveč stavbnega lesa, ki se je sicer izvažal v velikih količinah v Italijo. Zaradi prenatrpanosti teh zaloh pa so cene zelo nizke. Gotovo bi se dalo veliko stavbnega lesa zlasti sedaj plasirati v Beogradu, Zagrebu, Splitu itd., če bi bile železniške tarife le količičaj zregulirane. Pri našem izvozu na Sušak, oziroma Postojno se je računalo za 1 m³ stavbnega lesa povprečno 30—50 Din gotovine in je producent prišel še nekako skromno na svoj račun. Tovornina samo do Zagreba pa znaša povprečno 30—50 dinarjev za 1 m³, kaj šele do Splita, oziroma Beograda. V te kraje mi ne moremo prodajati le zaradi pretirano visoke voznine. Upravičene zahteve Slovenije po takojšnji reviziji železniških tarif bi se morale spričo obupnega položaja vsekakor takoj upoštevati.

Gospodarske vesti

— Trgovinska pogajanja s Španijo, ki se vršijo, kakor znano, v Madridu, bodo po vesteh iz Madrida najbrž končana že do polovice meseca maja. Kakor zatrjujejo, potekajo ta pogajanja ugodno, o razultatih pa bo po vrnitvi šefa delegacije dr. Pilje izdano uradno sporočilo.

— Nemške izvozne premije podaljšane. Kakor smo na tem mestu že pred dnevi poročali, je v Nemčiji nastal spred, ali naj se podaljša sistem izvoznih premij, ki je bil lani uveden za dobo enega leta in nalaga industriji, trgovini in domaćini zvezodna

Večer naših konservatoristov

Ljubljana, 7. maja. Najbolj prireditev ljubljanskih konservatoristov, ki je zbrala v dvorani mnogo odličnega občinstva. Odziv je bil tolik, da konservatoristi lahko vidijo, kako zna javnost ceniti njihovo odlično sodelovanje na pomembnejših koncertnih prireditvah. Javnost je svojim lepim odzivom tudi izrazila svoje priznanje idealni mladini, ki se je popolnoma posvetila glasbeni umetnosti.

Ob dirigentskem putu je pozdravil odlično publiko in se zahvalil za poset predsednik Zdrženja ljubljanskih konservatoristov g. Uroš Prevorsek. Posebej je pozdravil zastopnika g. bana, prosvetnega inspektorja g. Dolenca, podbana g. dr. Majcna, zastopnika direktorja konservatorija g. prof. Šivica in go. Žizkovo, ki je zastopala Kolo jugoslovenskih sester. Potem je dvignil dirigentsko palčko in mali orkester, predpispan za Stravinskoga suito št. 1., je z respektom sledil sugestivni volji dirigenta, ki je izvestno nastudirano suito s svojim temperamentom in glasbenim znanjem vodil tako odlično, da je vzbudil v glasbenih krogih splošno pozornost in priznanje. Ni dvoma, da imamo v Prevorsku našega bodočega velikega dirigenta. Čast in priznanje prof. L. M. Škerjancu, pri katerem je studiral dirigentstvo.

Suiti je sledil Mozartov »Divertimento« št. 4, ki so ga zaigrali gg. Raubar, Pogelšek in Turšič. Po težkem Stravinskem je Mozartova klasična komorna glasba učinkovala kakor privid novega pesterja sveta in bila je tudi v popolnem skladu z lepoto dvorane in svečano obloženimi posetniki. Pričarala je pestro sliko prostesne večerne prireditve iz Mozartovega časa. Izvajalci, vsi odlični instrumentalisti, zlasti fagotist g. Turšič, so želi spontano odobravanje.

Sledila je z vsem zanimanjem pričakovana točka sporeda. — Prevorskov komorni kvartet, od katerega je konservatorijski kvartet, ki ga sestavljajo gg. skladatelj Prevorsek, Burger, Dermelj in Šivic, sami odlični instrumentalisti, zaigral 2. stavek »Andante Amorosa« in 3. stavek »Vivace«. Pod vodstvom skladatelja nastudirano skladbo so podali s tolikim zanosom, da je lepo glasbeno delo, polno lirike, dramatične in vročega temperamenta, poslušalce očaralo. »Andante Amorosa«, poln mladeniške nežnosti, je krasen, pisan — morda le malo preveč pisan — šopek pomladanskih rož, a je morda baš zato tembolj prisrčen. V stavku »Vivace« pa se izkaže mladi skladatelj kot mojster ritma, kateremu pri vsem temperamentu pusti sočnost in nežno melodiko. Publiku je uživala kakor zamaknjena in ni upala prekiniti zadnjega zvoka z aplavzom, ki je bil naposled tako iskren in dolgotrajen, da se je moral priti skladatelj ponovno zahvaliti. Za našo koncertno publiko bo dogodek, ko bo mogla poslušati ves Prevorskov kvartet. To je želja vseh, ki so poslušali dva tako krasna stavka. Upamo, da se bo to kmalu zgodilo. Mlademu skladatelju želimo, da bi ostal brezobzirno na poti, izbrani po zrelem predzarku. Prava je, vodi ga nedvomno v lepo bodočnost, ki bo njemu v korist, nam pa v ponos.

S to točko je bil koncertni del izčrpan. Ob zvokih Ronny-jazza je sledil ples, pri katerem so se posebno uveljavili odlični plesni pari, zlasti pa dame v prekrasnih plesnih toaletah. Večer je bil tak, da narekuje in zahteva priznanje in čestitke konservatoristom, konservatoriju in proforskemu zboru.

de in mirno počivališče. Lep in velik je gozd v Cankarjevem gaju. Nevarnost pa je, da bo ta gaj razparceliran in prodan na javni prostovoljni dražbi. Pred glavno cerkvijo je bilo že to objavljeno. Dražba je tudi nabita na občinski deski.

Umestno bi bilo, da bi se lepi gozd ohranil v celoti pod imenom »Cankarjev gaj«, kakor ga že sedaj Vrhničani nazivljejo. Ali se bo našel kupec, ki bi bil pripravljen ohraniti ta košček zemlje? Nevarnost je, da bo gozd posekan, da tam nastanejo travniki in pašniki. Ali ne bi mogoče za primerno ceno vrhniška občina odkupila ta gozd?

Iz sodne dvorane

Obsodba lažnega škofovskega ekonom

Ljubljana, 6. maja. Pred malim kazenskim senatom je bila večerj izrečena razsodba mednarodnemu pustolovcu Rudolfu Vodopivcu. 36-letnemu trgovskemu pomočniku ki se je preteklo leto proslavil pri nas z raznimi prevarami in je vzbudil zlasti veliko zanimanja v javnosti, ker se je lažno predstavil za ekonom nadškofa Dr. Sariača.

Državno tožilstvo v Ljubljani ga je po dolgotrajni, dokaj zapleteni preiskavi obtožilo raznih prevar, ki jih je izvrševal obtožnik in se od njih preživljal ne da bi se bil oprjel kdaj resnega, poštenega dela. S prevarami je pri nas pričel v Celju, ko se je julija lani nastanil v hotelu »Hubertus« in je od nekega gospoda s pretezo izvalil nekaj obleke, se lepo nasitil in spočil, ne da bi za to kaj plačal. 18. avgusta je zagrešil nato zločinstvo prevare ko je pozval šoferja Z. Keršiča, da ga je iz St. Vida nad Ljubljano odpeljal z avtomobilom na Bled, kjer je bil tedaj nadškof dr. Sariač na odhodu Šoferju je ob tej priliki natvezil, da je nadškofov ekonom in da ima pri svojem gospodarju nujne opravke. Z neplačano vozništvom je šoferja oškodoval za znesek 550 Din.

MLADIM MATERAM in ženam pomaga po večkratni nocočnosti naravna FRANZ-JOSEFOVA voda — grenčica največkrat že v malih količinah, za redno delovanje črevesja.

Ogl. reg. št. br. 30474/35.

in si dal od njega izplačati še nekaj malega drobiža, neopazno pa mu je odnesel tudi kopalne hlačke, potem pa izginil brez sledu. Ze čez par dni se je pojavil na Koroškem pod novim lažnim imenom. Pri Lovrencu Kravini v St. Lenartu se je predstvil kot ing. Nikola Meštrovič, ki ima postaviti na Podkoroškem sedlu na avstrijskih tleh paviljon za jugoslovensko kraljevo rodbino. Postavitve tega paviljona je bil pripravljen poveriti Kravini pod pozojem, da mu posodi za en dan nekaj denarja, ki ga mora na jugoslov. konzulatu v Celovcu založiti kot kavejico. Kravina mu je res posodil 760 šilingov, povrh tega pa še svoji dežnji plašč. Lažni inženjer je odšel in se ni več vrnil.

Ze začetkom septembra se je nato sinž Meštrovič pojavil v Halozah, to pot v družtvu nekega Ferdinanda Radovančiča. Predstavil se je kot poslovodja grašćine Trakošćan in je s T. Primožičem sklenil kupčijo za nakup sodov, ki naj bi jih dobaval graščini. Ob tej priliki mu je Primožič izročil 1000 Din za kolkovino in račune, neki šofer pa ga je odpeljal v Varaždinske Toplice.

Poleg teh prevar in nekaterih manj pomembnih tatvin se je lažni ekonom in inženjer ogrešil radi zločinstva in prestopka napravljjanja lažnih listin. Pri Planinskem društvu v Celju se je izkazal za ukradeno kolesarsko prometno knjižico in si dal izstaviti planske legitimacije. S to se je izkazal državnim obmejnim oblastvom ob prestopu na avstrijska tla.

Pred kazenskim senatom je Vodopivec z malimi, nebitnimi spremembami v vsem obsegu priznal svojo krivdo. Odklanjal pa je pristojnost našega sodišča za prevare, ki jih je izvršil na avstrijskih tleh, z utemeljitvijo, da je italijanski državljan. Državni tožilec g. B. Goslar je glede tega tudi že tekorn razprave umaknil obtožbo, ker si naša oblastva itak ne laslajo Vodopivčeve državljanske pripadnosti, dasi po rojstvu sicer izhaja iz Sarajeva. Zanimivo pa je, da ga tudi italijanska oblastva odklanjajo in ga nočejo sprejeti v svojo sredjo. Po jugoslovenskih uradih je sicer ugotovljeno, da je pristojen v občino Sv. Peter na Krasu, vsled česar je bil l. 1924. v Ljubljani že izgnan za nedoloten čas iz cele Jugoslavije in je bil odpremljen na italijansko mejo. Pa so ga Italijani že ponovno odklonili. Iz Sv. Petra na Krasu pa je sodišče na svoja poizvedovanja, po Vodopivčevi pristojni občini prejele

Cankarjev gaj na prodaj!

Vrhnika, 7. maja. Vrhnika z okolico, ki jo je naš Ivan Cankar tolikokrat opisoval in opeval, je lahko ponosna, da ima tudi lepe izletne točke in še druge naravne zanimivosti ter krasote. Tihožitje okoli Močilnika! Razne razgledne točke! Ko izletnik stoji tako pri Cankarjevem spomeniku sredi Vrhniške in se ozira proti severu in severovzhodu, obvisi njegov pogled na prijazni cerkvi sv. Trojice, stoječji na holmu, ki se potem razteza še dalje pod starim imenom Tičnica. Prav Cankarjev pogled je tudi obrnjen na ta holm in Tičnico. Tu je namreč Ivan Cankar v svojih mladeniških letih najraje poseval, premisljal in se zapotil v divno lepoto okolice. Tičnica je bila sprva nepogozdena, pozneje pa jo je lastnik — ugleden Vrhničan zasadil. Sedaj nudi Tičnica, prekrščena v Cankarjev gaj, izletnika prav lepe spreho-

Zmagovalec

Poleg Musolinija je danes v Italiji najpopularnejši mož nedvomno maršal Badoglio, pod čigar spretnim vodstvom je italijanska vojska zasedla abesinsko prestolnico. Badoglio, ki ni niti fašist in o katerem se je govorilo, da je čisto v opreki s stebri režima, se je že leta 1896. boril v Afriki pod Baldissero kot 25letni podporočnik. L. 1916. se je izkazal kot podpolkovnik z naskokom na mostobran pri Sabotinu in hribu sv. Mihaela. V ta spomin mu je bil podeljen častni naslov markija od Sabotina. Badoglieva vojaška kariera je bila kaj nagla in strma. V 45. letu svoje dobe je dosegel generalški čin, potem je bil imenovan za šefa generalnega štaba, od l. 1929. do 1933. je bil guverner v Tripolisu. Po odpoklicu maršala de Bona iz Vzhodne Afrike mu je bilo nevarno, da bi se v operacijah proti neguševi vojski. To nalogo je rešil z uspehom mnogo let nazaj. V računalni celo dobri poznavalec abesinskih razmer in težavnega terena na vzhodnoafriškem bojišču.

Velesila premog

Ko so ga odkrili, so njegovo rabo prepovedali s posebnim dekretom, šele železnica in parnik sta mu pripomogla do zmage - Vsak vagon premoga preživlja trinajst delavcev z družinskimi člani

Premog so odkrili v 14. stoletju na Angleškem kot kurivo. Ko so ga iz Newcastlea prvič prepeljali v London in se je dvignil premogov dim iz prvega dimnika v zrak, so se oglasili najbolj ostri protesti, kakor skrajno posledno ob takšnih novotah, ki so preobrazile svet. Nasprotniki premoga so zahtevali - in tudi dosegli, da so s kraljevim ukazom prepovedali njegovo rabo. Ta prepoved je bila na Angleškem v veljavi do l. 1830, potem pa so nastopili parni stroj, železnica in parnik svojo zmagoslavno pot po svetu in z njimi tudi premog. Njegovega razvoja ni bilo mogoče zadržati z ničemer več. Od l. 1870. do izbruha svetovne vojne, torej v komaj 44 letih, se je svetovna produkcija premoga pojestorila. Gospodarska kriza, ki je nastopila okrog l. 1930., je v naslednjih dveh letih potisnila to proizvodnjo za 17. odst. pod predvojni nivo, toda v splošnem je

1935. dosegla spet višino iz l. 1913., na Ruskem in na Japonskem pa jo je celo pressegla. Če upoštevamo, da je premogu v povojni dobi nastal velik konkurent v petroleju in v vodi (vodne energije), moramo ugotoviti, da prehaja svet čedalje bolj h rabi strojev, pri tem pa potrebuje čedalje večjih energij. Ta povisuje energije gre v prvi vrsti na račun večje produkcije olja, ta produkcija pa se je od 1913. do danes počvetvorila. Premog, ki je prej dobavljal 95 odstotkov vseh potrebnih energij na svetu, jih daje danes samo 70 odstotkov. A vendar je črno zlato slej kakor prej najsigurnejši stebel energijskega gospodarstva, kajti dočim se bodo svetovne petrolejske zaloge v kakšnih 40 do 50 letih izčrpale, bodo trajale zaloge premoga pri sedanjem izkoriščanju še okroglo 700 let. To velja le za zaloge, ki jih poznamo. Upoštevati pa moramo, da smo preiskali geološko

doslej samo 34 odstotkov zemeljske površine. Iz premoga in katrana ter bencola, ki ju pridobivamo iz njega, proizvajamo danes poleg energij nešteto drugih dobrin, kakor barve, zdravila, lake, razstreljivo ter druge temeljne snovi vojne industrije, umetna gnojila in končno tudi žvečenec, kar je velikega pomena, ker nam to kolikor toliko ohranja naravne vire bencina. Nemčija pridelala n. pr. že 25 odstotkov bencina, ki ga potrebuje, z destilacijo iz premoga, v kakšnih treh letih pa bo postala, kolikor je videti, sploh neodvisna od uvoza bencina. Izračunali so, da odpade najmanj polovica premogove vrednosti na delavske plače, tako da preživlja vsak vagon premoga prilično 13 delavcev in njihovih svojcev. V tem je pomen smotne energetske politike, ki upošteva poleg političnih tudi socialno zrelšče in tega v naprednih državah tudi ne zanemarjajo.

Abesinska vojna v nekaj vrstah

1935.

- Oktober: 3. Vojna se prične. Italijani prekoračijo reko Mareb. 6. Italijani zavzamejo Aduo. November: 5. Italijani zasedejo na južni fronti Gorahaj. 8. Italijani zasedejo Makalo. 28. Maršal Badoglio nadomesti maršala de Bona. December: 6. Italijani bombardirajo iz letal Desie, neguša bi bili pri tem skoraj ranili. 15. 16. 17. Bitka ob reki Takaze. Italijanska armada se mora umakniti. 22. Bitka pri Adi Abiju, Abesinci premagajo Italijane. 30. Mussolini naznanja premor. 1936.

- Januar: 12. General Graziani prične ofenzivo na jugu in osvobje Negeli. Februar: 15. Italijani zasedejo po bitki v Enderti goro Ambo Aradam. 28. Italijani zasedejo Ambo Alagi in pričnejo s tem pohod proti Adis Abebi. Marec: 1. Italijani uničijo v Tembienu vojsko rasa Kasa. 3. Italijani razpršijo vojsko rasa Imruja. 29. Italijani zasedejo na pohodu proti jugu Sokoto. April: 1. Bitka pri jezeru Ašangi. Italijani razpršijo neguševu armado, ki jim hoče zastaviti pot proti Adis Abebi. 13. Italijanske čete dosežejo jezero Tana in sudansko mejo. 15. Italijani zavzamejo Desie, glavni stan abesinskega cesarja. 29. Italijani zavzamejo Sasabano in razbijajo s tem glavno abesinsko obrambno črto. Maj: 1. Italijani zasedejo Dagabur. 2. Neguši pobeže. 3. Italijanske čete pred Adis Abebo. 4. Italijanske čete vikorakajo v Adis Abebo.

I V E R I

Odkar obstoje lepnotni saloni, se ženske ne poslavljajo več od svoje mladosti. Vsaka ženska je pesnica, kadar spregovori besedi »Ljubim te«.

Bil je odvetnik, ki je tudi tistim vračal osebno čast, ki je niso nikoli imeli.

Angleški poslanik v Abesiniji

Sir Sidney Barton, je spričo italijanskega vojaškega pohoda v Adis Abebo v zelo kočljivem položaju

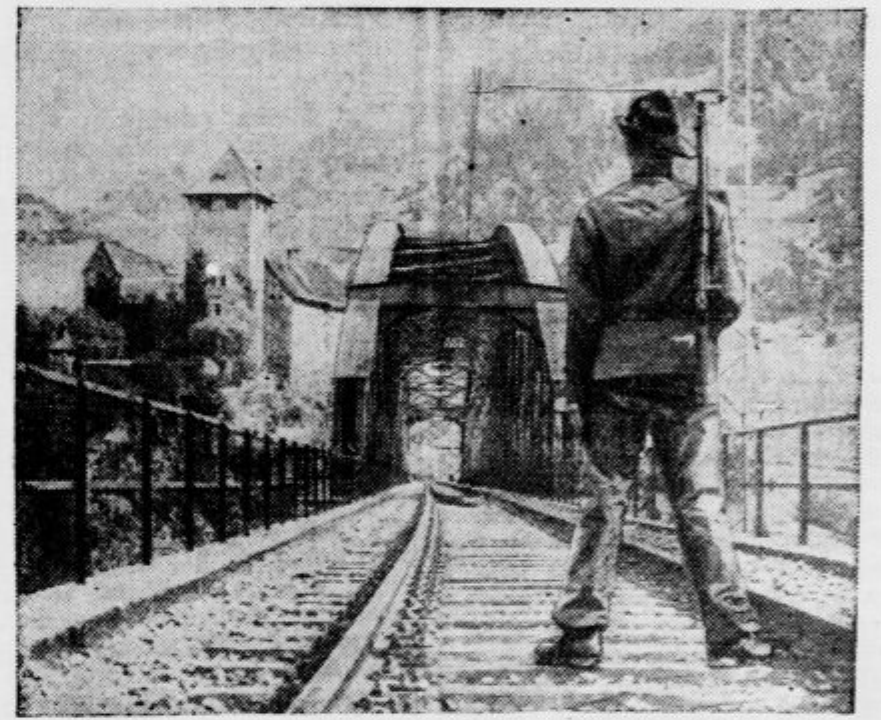
Med življenjem in smrtjo

Grozoten doživljaj pilota, ki se mu je zlomilo krilo pri letalu

Neki angleški pilot je prejel te dni nalogo, da preizkusi novo letalo. V prisotnosti številnih gledalcev, med katerimi je bila tudi njegova žena, se je dvignil v višino 2000 m in se je tam v strmeh padu spustil proti tlu. Nekoliko sto metrov nad zemljo je hotel aparat spet prijeti v roke in pristati po vseh pravilih. V trenutku, ko je hotel to napraviti, pa se je prelomilo eno izmed kril in se pobesilo. Letalo je izgubilo navzgorje in se je začelo s kljunom navzdol vrteti proti zemlji. Zdelo se je, da je izgubljeno in z njim tudi pilot. Toda v zadnjem trenutku se je letalca vendarle posrečilo, da je dobil oblast nad strojem in ga položil na tla brez hujše nesreče. Gledalci so še vsi v grozi pritekli k njemu in letalec sam se še dolgo ni mogel zbrati. Pozneje pa je pripovedoval o svojem doživljaju naslednje: »Ko se je krilo prelomilo, sem bil ves iz sebe. S takšnim dogodkom nisem bil niti od daleč računal. V istem trenutku pa je že padal stroj z rastočo brziho proti zemlji. Na višiniomeru je kazalec kar preskakoval številke. Dih mi je zastal. Vedel sem natančno, da je mojega življenja konec in da je rešitev nemogoča. Hotel sem samo vedeti, ali bom umrl na kratko in brez bolečin ali pa bom zgorel pri živem telesu. Ljudi na letališču sem dobro videl in premišljeval sem, ali me tudi moja žena gleda. Upal sem, da se je bila med tem že odpeljala domov, da ne bo videla katastrofe. Nenadno sem tudi spomnil, da sem se bil za dve uri pozneje domnil za neki sestanek in sem se jezil, da mi ne bo več mogoče tja. Istočasno so moje roke delovale skoraj avtomatično pri instrumen-

tih in v glavo mi je šinila misel, ali bi pristanele vendarle ne bil tako mogoče, da bi se otel samo s polomljenimi nogami. Kaj ti hotel sem še živeti in ne umreti tako nepraviljen. Hipoma sem pristal in bil sem zdrav, živ, niti ne pohabljen. Zdelo se mi je, da je preteklo mnogo časa, od kar sem bil doživel to grozoto. Ko sem se pa ozrl na kronometer, sem ves zmeden spoznal, da ni bil padeč do trenutka pristanka trajal niti polodruge sekundo - to je bil trenutek smrti.«

S tirolsko-bavarske meje

Avstrijska straža na mostu, ki loči Avstrijo od Nemčije

Bodočnost Abesinije

Italijanski načrti predvidevajo Addis Abebo kot moderno prestolnico združene Eritreje, Italijanske Somalije in Abesinije - Kolonizacija in italijanske šole z rimskimi misijonarji - Naravna bogastva

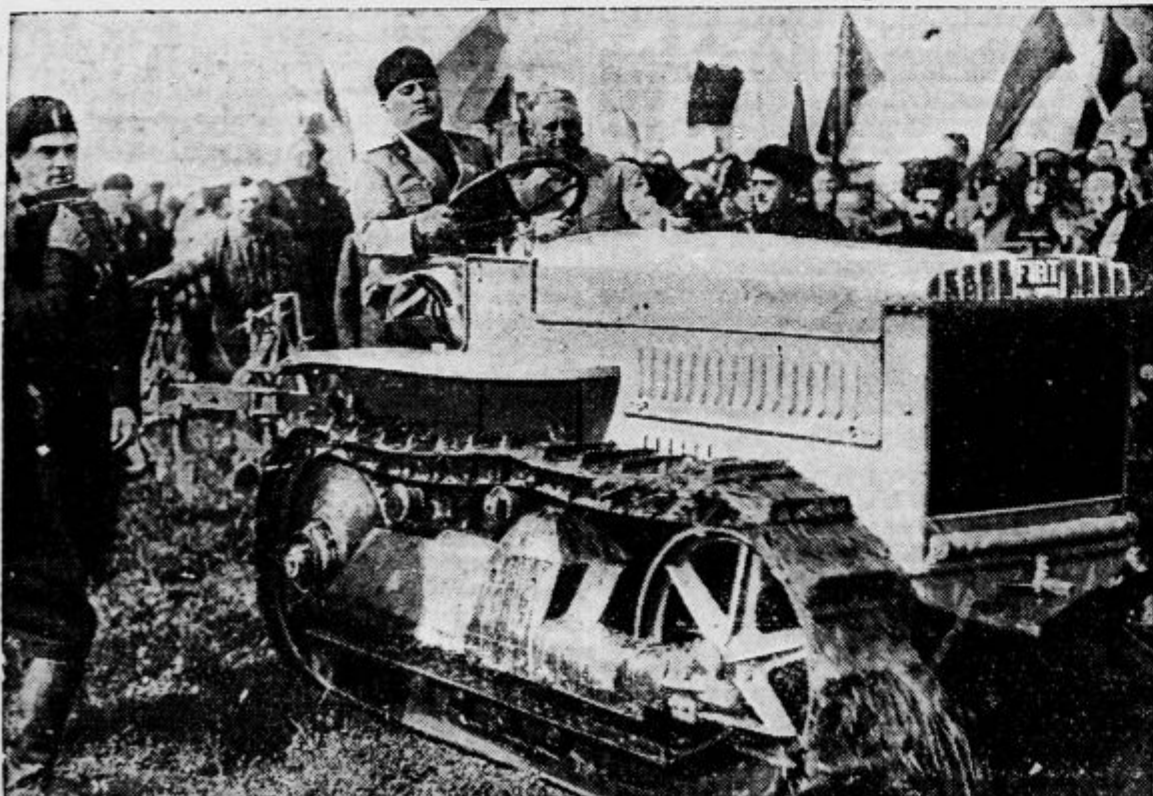
Iz Rima poročajo: V Italiji dozorevajo načrti glede bodočnosti Abesinije in njene prestolnice Adis Abebe. Lahko se reče, da je tozadevno stališče že natančno določeno. Italija bo povzdignila Adis Abebo v bodoče glavno mesto celokupne svoje kolonialne posesti v Vzhodni Afriki. Združila bo Eritrejo in Italijansko Somalijo z abesinskim ozemljem in bo proglasila Adis Abebo za prestolnico tega kolonialnega področja. Abesinija presega, kakor znano, Italijo po prostorninski razsežnosti za večkrat. Adis Abebo kani rimska vlada preurediti in napraviti iz nje povsem novo mesto, pravcato moderno velemesto v tropih. Tehniki, katerim bodo poverjena ta dela, se že nahajajo v spremstvu maršala Badoglia in so dospeli z okupacijskimi četami na mesto. Italijanska vlada proučuje zdaj načrt glede naselitve zasedene Abesinije z italijanskim življenjem. Računajo, da bi poslali tja poleg regularne vojske, ki bo potrebna za vzdrževanje miru in reda v deželi, še kakšnih 300 tisoč kolonistov. Vso deželo bodo prepeljali z italijanskim kolonizacijskim duhom. Katoliški duhovniki in misijonarji bodo širili v Abesiniji katoliško vero. Odrpili bodo šole in dali Abesincem priložnost, da se temeljito nauče italijanščine. Pravno bo Italija uredila svoje odnose napram Abesiniji s tem, da bo izdala pro-

klamacijo, ki bo proglasila aneksijsko deželo. Ta čin se že pripravlja. Abesinija je, kakor smo že ponovno pisali v našem listu, čudna zmes ljudstev, narečij in ver, predstavlja pa tudi velikanjski konglomerat v klimatičnem, topografskem in etnografskem pogledu. Jedro dežele sestoji iz provinc Tigre, Amhara in Godžam, ki pa tvorijo komaj eno četrtino ozemlja in prebivalstva Abesinije. Ostale tri četrtine odpadejo na province Soa, Harar, Ogađen, Gala in Sidamo. Dežela leži povprečno 2000 m nad morjem in se odlikuje po izredno pestri vegetaciji, ki ima ponekod tropski, drugod pa skoro naravnost polarni značaj. Zato dobiš v tej deželi vse, od bombaža, koruze in smokeve, oljk, vina in pšenice do banan, citron in kave. Abesinija je tudi bogata na rastlinah, ki rabijo za izdelovanje farmacevtskih preparatov. A tudi na rudah in kovinah ni Abesinija siromašna. V provincah Soa in Tigre je premog, drugod sol in petrolej, pa tudi zlato in srebro. Tako je Italija z okupacijo Abesinije dobila bogato deželo, ki jo bo lahko obilno izkoriščala.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Danes opoldne sem srečal vašega moža na ulici pa me ni videl.« »Da, to mi je povedal.«

Državnik pri krmilu traktorja

Mussolini se je pri slavnostni otvoritvi novega mesta Aprina sredi krmiljenja močvirij povzpел tudi na traktor, kar je izzvalo v gledalcih veliko navdušenje

Kupujte domače blago!

Mladi kralj pred zemljevidom

Novi egiptski kralj Faruk I. študira zemljevid svoje domovine, v katero se je vrnil iz Anglije

Električen moški

Natakar, ki mu v rokah vzžarevajo žarnice

35-letni nürnbergski višji natakar Otto Zillig priha za voljo svoje službe redno zelo pozno domov. Pred letom dni, ko se je tako vrnil v malo hišo, kjer prebiva s svojo mlado ženo, je napravil presenetljivo odkritje, ki ga je sedaj tako-le opisal: »Ko sem vstopil v spalnico električno luč, sem opazil, da mora biti žarnica pokvarjena, ker ni zagorela. Stopil sem nato k nočni omarici, da bi zamenjal žarnico na njej za pokvarjeno žarnico. Bil sem v temi, ko sem odvijal visečo žarnico in ko sem jo odvil ter držal v roki, sem se hudo prestrašil, ko sem opazil, da mora biti v njej še tok. Občutil nisem sicer ničesar, opazil sem pa, da je svetila še potem, ko sem jo vzel iz okova in je bila torej brez zveze z napeljavno, v čudni slabotni luči. Moj strah je bil tem večji, ker sem vendar vedel, da je žarnica pokvarjena in da nima nobenega stika z napeljavo. Ne da bi si uvel razlatoji njeno svetlobo sem jo vzel v rokah sem in tja in pri tem sem odkril, da je nje različno močni svetilni povzročal samo dotik mojih rok.« Leto dni je Zillig to svojo nenavadno

sposobnost po kateri so mu žarnice vzžarevale v rokah, hranil zase. Noben človek ni vedel zanj. Pred kratkim pa je neki nürnbergski list objavil članek, v katerem je poročal o podobnih pojavih pri nekem Gnu. Tedaj je Zillig stopil v uredništvo tega lista povedal kako je z njim in uredniki so napravili z njim nekoliko poskusov, ki so vse presenetili. Žarnice za te poskuse je dalo uredništvo samo, tako da je bila prevarena izključena. Poskusi so se vršili s 15-vatno navadno žarnico in 40 vatno prozorno rnodno žarnico. Ob najstrožjem nadzorstvu se je izkazalo, da sta žarnici v vseh primerih takoj vzžarele, če se ju je Zillig dotaknil z rokami. Ta pojav so lahko opazovali celo na žarnici ki so jo prej namenoma pokvarili, da z navadnim tokom ni svetila. Razlaga za ta »čudež« je v tem, da vsebuje človeško telo električne energije. Vse- kako pa jih vsebuje Zilligovo telo na neobičajen način, kajti drugače bi moral biti veak človek sposoben, da bi s samim dotikom svojih rok prižgal električne žarnice.

KAVKAŠKI PREGOVORI IN REKI

Kdor ne obvlada konja bjeje po sedlu, Voj je videj repo, opazi pa ni ograja. Če človeku preti poguba, ni stišati krdca, Dete je postajo žrtve dveh dohuj. Kdor ima eno napako, jo spozna, kdor ima dve - ne vidi nobene. Komur ni umri sin, ne dopuščaj da bi objokoval tvojega sina. Kdor nima bika, vzame potelina za oranje Kdor živi ob vodi, pozna tudi prehod, Žeba je dejala: Naj bi bilo tu, kjer živim, predvsem več voda.

ANEKDOTA

Odlčni monaški statistik in denarni teoretik prof. von Henmann je imej navado, da je kandidate izpraševal na ta način, da jim je opisal kakšen zamotan finančni gospodarski položaj in jim zastavil potem, da bi preiskali njih bistroumnost, vprašanje: »Nu, kaj bi vi storili v takšnih okoliščinah?« Tako je v šestem desetletju preteklega stoletja pri izpitih nekemu dijaku opisaj zejo zamotano stanje tedenjnih avstrijskih financ in ga vprašal: »Če bi bili vi tako srečni, da bi postali avstrijskifinanci minister, kaj bi sedaj storili?« - »Oženil bi se!« je odgovoril kandidat.

VSAK DAN ENA

»Dragi moji, napravite nu rajši hiter posnetek, tega dolgega osvetljevanja sem že kar sit...«

«Everybody's weekly»

Kulturni pregled

Nova skladba L. M. Škerjanca v izvedbi Brandlovega tria

V ponedeljek, 4. t. m., je koncertiral v dvorani Glasbene Matice po daljšem presledku komorni trio, ki ga sestavljajo gospe Brandl (violina), Reichert (viole) in Rusy (klavir). Koncert, ki ga je prenašala tudi naša radiofonska postaja, je bil šele dva dni popreje najavljen v dnevnih časopisih, tako da se je zbirala v Hladovih dvorani le najožja koncertna publika, ki stano poseba vse intimne koncertne prireditve in prihaja, skoraj bi rekli na ustni poziv. Obznavati je le, da se koncert, ki bi lahko pomenil trijumf komornih glasbenikov, ni vršil v akustični Filharmonični dvorani, zjastri ker je bilo na sporedu najnovejšo glasbeno delo našega skladatelja L. M. Škerjanca, predvajano pred nedavnim časom z velikim uspehom po istem komornem ansamblu v radio postaji Bratislava in Sofija. Komorni trio gospe Brandlove je pravkar absolviral večjo umetniško turnejo po Nemčiji in je koncertiral tudi v Berlinu z velikim priznanjem.

Škerjančev trio, ki je bil izvajen kot prva točka sporeda, odlikuje v vseh stvarkih široko zasnovana linija, prisrčna melodičnost, ter vseskozi profinjen čut za pestrost in zvočnost posameznih instrumentov. Zivahni prvi stavek se naslanja na narodno ritmiko, medtem ko prinaša drugi zasanjano melodijo širokih potez najprej v sordinirani violini, kateri se po kanoničnem zaključku violončelo. Scherzo ščajoci živahnosti. V smislu klasičnih kanoničnem zaključku violončelo. Scherzo pričena z energičnim unisono-zajemom godal, ki se dalje razpletajo v stalno narafornu mo stedi, trio-del, s kontrastno, lirčno melodijo. Ponovitev prvega delovskega dopolnjuje dramatičen, tematično s prejšnjim povezan zaključek. Težišče cele kompozicije pa je v četrtem stavku. Uvaja ga fugato v štirih glasovih, nakar se oglašijo zvoki žalne koračnice, ki prevladujejo v celim finalu. Nad njenim neizprosim ritmom se vrstijo razne kontrastne teme v vseh instrumentih, deloma solistično, deloma unisono, mestoma tudi

imitatorično. Razrešitev tragičnega konflikta prinašajo šele poslednji takti s tipično Škerjančevo, radosti polno mejodiko.

Ta trio je eno najzrelejših del našega odličnega komponista in v vseh stvarkih izenačeno, globoko zasnovano in v formajnem in vsebinskem oziru perfektno izvedeno. Obenem je to prva slovenska skladba za komorni trio, ki jo lahko stavimo v isto vrsto s najpomembnejšimi deli sodobnosti za to zasedbo.

Druga točka sporeda je bil Sukov mnogo izvajani op. 2 v c-molu, mladostno, prekipajoče delo Dvorákovega učenca. Posebno srednji stavek je v svoji narodni melodiki postal popularen ter mu je uspeh zagotovljen.

Zaključek sporeda je tvoril Regerjev op. 102, trio v e-molu, Reger je pozni romantik velikoga znanja in ambicije. Tudi to njegovo delo je široko zasnovano in polno krasnih domislekov, ki pa se včasih preveč razcepilo in izgubljalo pravo povezanost med seboj. Zavoljo tega zapušča delo vzlic visokim povdgom neenoten vtis. Presenetljiva je uporaba orientalske teme v drugem stavku, kateremu daje originalno, eksotično barvitost.

Izvedba vseh treh triov je bila na višku ki smo ga od Brandlovega tria že vajeni in ki utemeljuje sloves tega, na naših tleh vzraslega komornega udruženja. Odličnost interpretacije, združena s tehnično popolnostjo, zagotavlja Brandlovemu triu še nadaljnjih, zaslužnih uspehov doma in v tujini. S posebno ljubeznijo in poglobitvijo so se umetnice posvetile novemu Škerjančevemu delu, ki je v njihovi vzorni zamisli in interpretaciji (morda bi le Scherzo-del prenesel nekoliko umerjeni tempo) oživejo in zapustilo najgloblji vtis. Želeti bi bilo le, da čujemo prihodnjih Brandlov trio v bolj primerni dvorani, ob bolj ustrežajočem klavirju in s pozornejšo pripravo To bi znala ceniti tudi naša širša glasbena publika in se odzvati tako, kakor je primerno za tako pomembne glasbene dogodke v našem mestu. I. K.

Zapiski

Pearl S. Buckove »Matie« v prevodu Vladimira Levstika. Tiskovna zadruga v Ljubljani bo te dni poslala na slovenski knjižni trg nov prevod iz svetovne literature: ameriške pisateljice Pearl S. Buckove roman »Matie«. Avtorico je uvedel k nam prevod njenega kitajskega romana »Dobra zemlja«, ki si je na mah pridobil tisoče hvaležnih čitateljev in zlasti še čitateljice. Roman »Matie« ne zaostaja za »Dobro zemljo«, marveč jo v nekaterih parti-jah celo prekaša. Pravkar ga je izdala v češkem prevodu založba »Družestveni práce« v Pragi in kritiki »Lidovih Novine« piše o njem v številki z dne 4. t. m. med drugim tole: »Velika epična naderjenost izborne poznalavke Kitajske P. S. Buckove se je v »Materie« odražala okoli usode ene same osebe, preproste žene kitajskega kmeta močne in ljubezni in v materinstvu. Vidimo jo kot mlado ženo, srečno mater sinov in na močevnem domu; vidimo jo ob polidnevni življenja in strasti in grehu, nato pa vsu zrušeno in trpečo zaradi greha in naposled kot težko preizkušeno staro, ki mora gledati truplo svoje hčere in preživeti justifikacijo sima — komunistična. Ganiživih življenjskih prigod kitajske matere, pripovedovanih v nepretrgani vrsti od solnčne mladosti tja do tragične starosti, nikjer ne prekinjajo postranski zuplet-ljaji; osrednje postavbe romana — pač čitatelju v prid — nikjer ne zasenči drug, silinejši karakter... Lák matere, ki nam ostaja zaradi svoje resnične človeškosti nepozabna, priča o visoki stopnji karakteristične umetnosti S. P. Buckove, pa tudi o njenem umetniškem okusu...« Tako označuje to knjigo češka kritika. Tiskovna zadruga je iz najnovejše žive literature srečno izbrala knjigo, ki ima vse vrline, da postane ljudska knjiga v najboljšem pomenu, obenem pa zanimiva tudi za literarne izbirneže. Slovenski prevod ima veliko prednost pred drugozjeznimi prevodi v tem, da ga je izvršil Vladimir Levstik, ki je »Materie« prevajal s posebno ljubeznijo in pozornostjo, tako da se novi roman uvršča med največje mojstrovine slovenske prevodne književnosti.

Značilen spor kritikov z gledališko upravo v Sarajevu. Kakor izvem, se je pojavil v Sarajevu zanimiv konflikt javnega mnenja z upravo tamošnjega gledališča. Uprava je namreč posegla po sredstvu, s katerim so hotela že mnoga gledališka vodstva vplivati na stališče kritikov, a so vedno in povsod spoznala njegovo neprilichnost in škodljivost zlasti s kulturnega stališča: namreč z odvzemanjem recenzentskih vstopnic kritikom, ki so si nakopali zamero. Tako je sarajevska gledališka uprava najprej odvzela presto vstopnico dopisniku »Pravde«, nato začasno še nekemu novinarju-recenzentu in naposled celo uredniku revije »Pre-gled« dr. Jovanu Kršiču. Glede slednjega je izjavila, da je voljna dati prosto vstopnico vsakemu sodelavcu »Pre-gleda«, samo ne dr. Kršiču. To postopanje sarajevske gledališke uprave je upravičeno vznemirilo sarajevske novinarje in kritike. Vse redakcije je razen ene v protest vrnilo upravi redakcijske gledališke vstopnice. Konflikt se v sarajevskih kulturnih krogih mnogo komentira, saj je vsakomur očitno dejstvo, da gre za čisto načelno vprašanje: Ali ima gledališka uprava pravico, da preko recenzentskih ugodnosti vpliva na kritiko posameznih predstav? Kakor rečeno, se je podoben konflikt pojavil že marsikje, vendar je v njem vedno podlegla oledalska uprava, ki mora kako drugače, ne pa z omejevanjem svobodne kritike, braniti svoje interese. Ne poznamo osebnega ozadja sarajevskega spora, soddimo pa, da je dr. Jovan Kršič, urednik ene najresnejših literarno-kulturnih revij izven naših treh kulturnih centrov, dovolj znana osebnost, ki jemlje za to, da se kritika ne zlorablja. A tudi zoper morebitno zlorabo kritike bi bilo treba najti drugačna, pripunnejša in kulturneja sredstva, kakor je brskiranje tiska in njegovih poročevalcev.

Nemske literarne nagrade. Prvega maja sta bili slovesno podeljeni državni nagradi za književnost in film. Prvo je prejel Gerhard Schumann za pesniško zbirko »Wir sind aber das Korn.« 25 letni pesnik je izrazil v službah narodnosocialistične ideologije. Filmska nagrada je bila priznana Carlu Froelichu za film »Traumulus«, v katerem je igral glavno vlogo Emil Jannings. Literarna nagrada mesta Berlina je bila razdeljena med dva pisatelja (Luserte, Beumelburg), in enega pesnika (Rudolf Paulsen). Tudi ti nagradenci so izrazito tendenčni pisatelji, ki uveljavljajo v literaturi hitlerjevsko ideologijo.

Razstava slik Mirka Račkoga, enega najpomembnejših hrvaških slikarjev, se je te dni zaključila v Beogradu z neprilichno lepim uspehom. Rački se je s svojo zelo umetnostjo krepko uveljavil v prestolnici in prodal 18 slik — rezultat, ki je za sedanje razmere izredno ugoden.

Božo Lovrič v češkem prevodu. Založnik A. Neubert v Pragi je izdal kot 21. zvezek dramatske zbirke »Nova sećana Bože Lovriča tridejanko »Kapitan Niko«. Prevod je oskrbel avtorjev sin Pavle Lovrič, ki je vzgojen v Pragi in se že začelja uveljavljati v češki literaturi. (Nedavno so v Pragi uprizorili njegov dramski prevenc). O »Kapitanu Niko«, ki je dosegel na nekaterih čeških odrih lep uspeh, smo pričeli svoje dni na tem mestu obširnejši prikaz v srbohrvaškem izvorniku ta drama, ki se dogaja na otoku Braču, še ni izšla. Češko izdajo je pisec posvetil svojemu praškemu prijatelju, zaslužnemu prevajalcu iz srbohrvaštine in slovenščine Janu Hudcu.

Prišpevek k vprašanju rase in nje pomena za človeško kulturo. Nikola M. Popović je izdal v Beogradu knjižico z naslovom: »Postoje li rase?« Pisec razglablja rasne teorije in prihaja po podrobni razčlembi do sklepa, da je rasna pripadnost postranskega pomena za človeško kulturo, temboj, ker čistih ras sploh ni. Popović dokazuje, da imajo večji pomen za oblikovanje posebnosti etnografski, predvsem pa socialni činitelji, vsekako pa človek ni samo zgodovinsko, marveč tudi kulturno bitje.

Socialnim problemom materinstva in otrok je posvečena najnovejša (5.) številka »Ženskega svetca«. Izšla je v znamenju materinskega dne in apelira na družbo, da se spomni, da nima do žene samo pravice, marveč tudi dolžnosti. S. E. razpravlja o socialni in zdravstveni zaščiti žene, otroka in mladoletnika pri nas, Angela Vode pa o problemu nezakonske matere in nje, nega otroka. Poleg teh dveh obsežnih in prepravevalno dokumentiranih razprav je objavljen članek zdravnika in pisatelja dr. B. Magajne »Povečajmo našo bolnicost in D. G. prispevek »Zaščita matere in otroka v Angliji«. Lepostojje v vezani in nevezani besedi (Pearl Buck, A. Černejeva, Ivo Valenčič, M. Ostrovska, Ema Slokanova, Zlata Pirnat) je razen nadaljevanja romana Ljube Prenner »Mejniki« takisto posvečeno materi.

Zgodovino Francije v zadnjih 60 letih obravnava spis Maxima Petita »La Troisième République«, ki je pravkar prišel iz tiskarne v smotičih. Celotni spis bo obsegal nad 26 snopičev in bo zaključen v oktobru. Sodobno rusko književnost obravnava Gleb Struge v knjigi »Soviet Russian Literature (Routledge, London). Marcel Brion poroča o knjigi v pariških »Les Nouvelles Littéraires« in sodi, da je »nepristranska in nezavisna, česar ne srečujemo vedno v de-

lih te vrste. Pisec je zgodovinar in kritik, obenem pa skuša ločiti literaturo od politike, da tako lažje pokaže sodobne smeri in književne forme v sovjetski Rusiji.

Begovičeva drama »Brez tretjega«, ki jo je uprizorila pred leti tudi ljubljanska drama, je napovedalo v svojem repertoarju pariško gledališče L' Oeuvre.

Okoli češke »Jugoslovanske knjižnice«. Kakor smo že ponovno poročali, je izdalo založništvo L. Mazáč v Pragi skupno s praško Českoslov. -jugoslov. ligo prvih deset knjigo novo ustanovljene zbirke »Jugoslovanska knjižnica«. Kakor izvem, je organizator nove knjižnice znani delavec za českoslov. -jugoslov. kulturno zblizanje, minist. svetnik Antonin Beringer. Knjige je izbrala redakcija, v kateri so bili razen svetnika Beringerja še docent bogoslojske univerze dr. Kolman, praški docent dr. J. Heidenreich in urednik Jaroslav Urban. Nova knjižnica je vzbudila v češkem tisku znatno pozornost, saj pomeni eno najtehtnejših dejanj zadnjega časa na področju naše kulturne vzajemnosti. Docent dr. Heidenreich je v ponedeljski literarni prilogi »Lidovih Novin« posvetil Jugoslov. knjižnici uvodno kurzivo. Tu pravi med drugim: Jugoslov. knjižnica prinaša v našo prevodno književnost tudi posebno noto. Prijatelji jugoslov. kulture so že zdavnaj čutili potrebo trdnega središča in varnega zavetišča jugoslov.

S P O R T

Ljubljana: Hermes

V nedeljo se nadaljuje zaključno prvenstveno tekmovalje v posvезnem prvem razredu. Ljubljana postavlja na polje tri moštva, ker igra poleg glavne tekme še dve predtekmi. V prvi nastopi rezerva proti rezervi konkurenta za točko, vnočno tekmo pa igra prvo moštvo s kranjskim Korotanom. V Čakovcu je na sporedu druga tekma ČSK: Zeleznica. Po formi Čakovčanov, ki so jo pokazali v Ljubljani, so odločni favoriti, dočim bi v ljubljanski tekmi prisodili verjetnost, da si osvoji obe točki Ljubljana. Sicer pa kakor vedno: žoga je okrogla in se lahko pripeti, kar se najmanj pričakuje. To zaključno tekmovalje je seveda za vsa širi moštva primerno važno, saj gre posvезni prvak naprej v borbo za naslov državnega prvaka. Poleg tega so močji vseh štirih moštev dokaj izravnane, tako da bo borba, dasi je kračka, zelo ostra. Druga nedelja bo prinesla najbrže vsaj tremotno jasnost v položaj v tablici, videli bomo, kako se bodo moštva na začetku tekmovalja razvrstila.

Postave vseh moštev, tudi obeh garnitur pomladka, so razvidne na oknu klubske pisarne, Beethovnova 9, prilicje.

Protest ČSK

Kakor javljajo zagrebške »Novosti«, je odbor Čakovkega SK izvedel, da igralce Grintala, ki je zabil četrti gol za SK Ljubljana, ni imel pravice nastopa na zadnji prvenstveni tekmi, ker je član zagrebškega Gradjanskega. Odbor ČSK je na svoji zadnji seji sklenil, da bo poslal Ljubljanskemu nogometnemu podsvеzu protest in zahteval, naj se tekma verificira s 3 : 0 za ČSK. Poleg tega bo prosil Gradjanskega za informacije glede Grintala.

Torej prvi nastop SK Ljubljane, pa tudi že prvi protest proti njenemu moštvu. Menimo pa, da je zelo malo verjetno, da bi SK Ljubljana nastopila z igralcem, o katerem bi vedela, da je član drugega kluba.

Službene objave LNP

29. seja p.o. 6. V. 1936.

Spored prvenstvenih tekem 10. maja:

V Ljubljani, na igrišču Primorja ob 14. Ljubljana rez. Hermes rez. ob 15.30 Ljubljana Korotan Kranj, ob 17. Ljubljana Hermes, službojuči dr. Perko. Hermes in Ljubljana po 5 rediteljev. Igrišče Jadrana, ob 8.30 Slavija Moste, ob 10. Jadran Svoboda, službojuči Bucik, vsak klub po 3 reditelje. Igrišče Slovana, ob 8.30 Grafika Slovan L. ob 10. Slovan Mars, službojuči Kralj. Vsa klub po 3 reditelje. Igrišče Reke ob 14.15 Slavija jun. Mladika jun., ob 15.15 Jadran jun. Mars jun., ob 16.30 Reka Korotan, službojuči Strah. Vsa klub po 3 reditelje. Igrišče Hermesa ob 9.45 Hermes jun. Svoboda jun., ob 10.45 Korotan jun. Ljubljana jun. služb. Savnik. Vsa klub po 3 reditelje. V Čakovcu igrišče ČSK ob 15.30 Čakovce Zeleznica, službojuči Majeresak. ČSK rediteljstvo. Na Jesenicah, igrišče Bratstva ob 16. Bratstvo Sora, službojuči Smolej Albin, Bratstvo rediteljstvo. V Trbovljah, igrišče Amaterja, ob 16. Amater Trbovlje, službojuči Puntar, rediteljstvo Retje in DASK. V Hrastniku, igrišče Hrastnika ob 16. Hrastnik Svoboda, službojuči Tauffer, rediteljstvo Hrastnik. V Domžalah, igrišče Diska, ob 16. Disk Mencec, službojuči Bizjak, Disk rediteljstvo. V Trzinu ob 16. Svoboda Kovinar, službojuči Dornik, rediteljstvo Svoboda. V Ptuj, igrišče Ptuja, ob 16.15 Ptuj Lendava, službojuči Vuga, Ptuj rediteljstvo. V Radečah ob 16. poskusna Radeče Jugoslavija s predtekmo, službojuči predsednik Radeč, Radeče rediteljstvo. V Zalogu ob 16. Zalog Brod, službojuči Vrhovec, Zalog rediteljstvo.

Verificiranje igralcev: S pravico nastopa z dnem objave (ker so bili že čitani) za Menges: Pichler Andrej, Orazem Ignacij; za Brod: Peterlin Franc, Kurent Gregor, Zorko Slavici; za Svobodo Lj.: Zadavec Karel, Vrebec Boris, Urbančič Slavko, Pirš Miroslav, Bergant Zvonimir; za Celje: Zaler Josip, Gregl Anton. — S pravico nastopa 16. maja t. l. za Menges: Anžič Franc; za Slovan: Veršek Milan; za Hermes: Brajnik Ivan, Berglez Vladimir; za Bratstvo: Milenkovič Ivo, Konitnik Mirko; za Jadran: Jeršek Danilo, Marjetič Anton, Cesar Franc, Minichreiter Silvan; za Reko: Primožič Ludvik, Jamnikar Marjan; za Slavijo: Sešek Rene; za Korotan Lj.: Kumer Jože, Zupančič Jože; za Mars: Ropž Bran-ko — S pravico nastopa 16. 8. in 16. 11. t. l. za Bratstvo: Crnobori Dražo, Vujkovič Ratomir; za Celje: Brunšek Viktor.

Popravlja se verificacija igralca Gomičar Mirko za ZSK Hermes v toliko, da ima menovani pravico nastopa dne 9. 8. in 9. 11. t. l.

Veže se no § 8. III. spl. prev. za Celje Brunšek Viktor do 31. decembra 1940.

duba med Čehi. Nato primerja pomen Jugoslov. knjižnice z Rusko knjižnico, ki je pričela izhajati pred 50. leti in Čebe smotno seznanjati z novimi deli ruskega slovs-tva. Praški poznavalec naše literarne sedanjosti slednjič prisavlja: Ni rdbena skrivnost, da je pravo jedro sodobne jugoslovanske tvorbe zaprtje v kričke forme verzne lirike, ki je postala v povojni dobi najbolj iskano bojišče novih umetnostnih smeri, Kdor hoče preosvojiti življensko silo literarne umetnosti, na slovenskem jugu, mora poznati izvirno poezijo... A tudi nova proza pove marsikaj o umetniških bojih in idejnih izvojevanjih sodobne Jugoslavije. O avtorjih prvih desetih knjig pravi pisec, da se v njihovih romanih in povestih razgriva bogata in vsestranska tematika jugoslovanske sedanjosti: mesta in vasi, gore in morje, poezija otroških let in moralni razkroj rodbine, vojna in mir, propadanje meščanstva, padec dalmatinske aristokracije in prebujenje kmečkega življa, divji vrtnici političnega življenja, človeške strasti in pustolovske sanje, začarane po peresu umetnikov v deset zvezkov, čakajo svojih čitateljev... — V Venkovcu je že 25. aprila pozdravil novo knjižnico pisatelj dr. Josef Knap in nakratko karakteriziral njegove avtorje. V teh in podobnih začetkih in načrtih vidi pisec zanimiv pojav: da češka skoraj izključno zapadnjaška usmerjenost dobiva potrebno in zdravo korekturo.

Službeno iz s. o. LNP. Delejirajo se k tekam 10. t. m.: Ljubljana—Hermes Macoratti (sporazum), stranska sodnika Hobacher, Pečar; prva predtekma Jenko, druga predtekma Vidic; Jadran—Svoboda Vrhovnik (sporazum); Slovan—Mars Camernik (sporazum); Reka — Korotan Jordan (sp.); Slavija—Moste Martelanc; Zalag—Brod Sketelj; Korotan—Ljubljana jun. Mandič; Hermes—Svoboda jun. Stiglič; Jadran—Mars jun. Dorčec; Slavija—Mladika jun. Erlich; Bratstvo—Sora inž. Jesih; Svoboda—Kovinar Dolinar; Disk—Mengeš Kušar; Amater—Trbovlje Ramovš; Hrastnik—Svoboda Božič (sp.); ČSK—Zeleznica Lukežič; Radeče—Jugoslavija poskusna Arhar; Grafika—Slovan prij. Joksic. — Časi in igrišča so razvidna iz objav poslovnega odbora. — V ponedeljek 11. t. m. ob 18. seja s. o. v kavarni Metropol. Na sejo se vabijo: štiglič, Jordan, Vrhovnik.

Razpis medklobuskega lahkootletskega mitinga, ki ga prireja IŠSK Maribor v nedeljo 17. maja ob 9. na stadionu SK Zeleznica na Tržaški cesti. Točke tekmovalja: seniorji: tek 200 m, met krogle, skok v višino z zalemom, tek 3.000 m, met diska, skok v daljino z zalemom, tek 800 m; juniorji: razred B in C: troboj: skok v višino z zalemom, met krogle, tek 100 m; veterani: razred A: troboj: skok v višino z zalemom, met krogle, tek 100 m. Prijavnino od osebe je poslati najkasneje do 11. maja opoldne na naslov: Koštomaj Stanko, Maribor, Prečna ulica 6. Naknadne prijave se ne sprejemajo. Pravico starta imajo samo verificirani atleti vseh klubov Dravske banovine. V točki C) troboj veterani razred A) imajo pravico starta tudi neverificirani atleti. Nagrade dobivajo v vseh disciplinah prvi in drugi (priznanice). Tekmišče je dolgo 428 m z dvema nedvignjenima zavojema in je posuto z ugaski. Tekmovalje se vrši po pravilih in pravilnikih JLAS. Točke juniorskega in veteranskega troboja se štejejo po tabelah za olimpijski desetboj (pravilnik JLAS iz leta 1930).

Igralnica za stave na nogometne tekme „FOSTOK“

Zahtevajte brezplačno in neobvezno informacije in kupone kot tudi eno brezplačno stavo v vrednosti Din 5.— za NACIONALNE IN INTERNACIONALNE IGRE.

„FOSTOK“

BEOGRAD, PASICEVA 4 — Tel. 20-420

Podružnica »Fostok« Ljubljana, BEUK KILJAN, Kongresni trg 4 v lokalu Kolb in Predalič.

LZSP (Službeno) Redna seja upravnega odbora danes ob 20. v damski sobi kavarna Emone. Točno in polnoštevilno!

SK Ljubljana. Subjuniorji igrajo v soboto ob 16.30 na našem igrišču s Slovanom. Postave moštev za subjuniorie in ostale štiri garniture, ki nastopajo v nedeljo, so na oknu klubove pisarne (Beethovnova 9. pr.). Klubova dopisna knjiga je članstvu na razpolago v klubovem taništvu.

ASK Primorje (Lahkoatletska sekcija). Opozarjajo se vsi klubovi aktivni lahkoatletci na nadaljevanje nedeljskega mitinga, ki se vrši v nedeljo ob 9.30 na klubovan igrišču, Tyrševa c. Pozivajo se vsi atleti, da nastopijo na nadaljevanju klubovega mitinga. Pregled nastopajočih je razviden na deski v sekciji ganderobi na igrišču.

Popravek. Notica, ki je izšla v ponedeljskem »Jutru« pod naslovom »ASK Ljubljana, lahkoatletska sekcija«, velja seveda za lahkoatletsko sekcijo ASK Primorja. Motoklub Ilirija. V soboto ob 20. obvezan članski sestanek v Kranju. Odhod ob 19.30 od delavnice Weibl. Obenem poslojni večer klubskega tajnika sekcije Kranj g. I. Rekarja, ki prestopi v zakonski stan, Vodja izleta član Tone Mohorčič.

SK Reka. Danes po treningu ob 19. sestanek vseh nogometsev.

SK Svoboda. Zaradi nedeljskih tekem se morajo vsi igralci udeležiti današnjega treninga ter prinesiti svo opremo seboj. Po treningu sestanek v Delavski zbornici. Treniralno se bo do 19.30.

SK Slavija, najmlajši klub ljubljanskega nogometnega podsvеza je nedavno ob veliki udeležbi članstva šel svoj III. občini zbor, na katerem se je videlo, da je klubovo delovanje prav zadovoljivo. Klub je trenutno na orvrnem mestu III. razreda. Čeprav nima lastnega igrišča, vendarle prav lepo uspeva. Novi odbor si je nadel nalogo, da bo dobil igrišče, kar bo za klubov napredek izredne važnosti. Za predsednika je bil izvoljen g. Nered Avgust za podpredsednika g. Janežič Anton, za bigajnika g. Fran Kosi, za tajnika pa g. Novak Emil.

STK MOSTE (nog. sek.) Danes ob 19. seja odbora, ob 20. važen članski sestanek.

S. K. Istra — Ježica, Danes ob 20. članski sestanek pri Rebcu. Sestanek je zelo važen in zaradi nedeljskega izleta v Zuzemberk strogo obvezen.

Vestnik ZKD

ZKD in narodno obrambno delo

O priliki zadnjega tečaja za funkcionarje kulturnih združenj na našem podeželju je predaval znani manjšinski delavec g. prof. dr. Cermej o nalozah ki čakajo naša kulturna društva na narodno obrambno polju. Predavatelj je podal izbrano poročilo o naših problemih te vrste ter posebno poudaril perečo potrebo da se za važna vprašanja zanima čim širši krog. Strnil je svoja izvajanja v naslednja navodila glede narodno obrambnega dela:

Dolžnost vsakega društva je, seznanjati svoje člane in prebivalstvo svojega okoliša z usodo naših bratov, ki so ostali po svetovni vojni onstan državnih meja ter onih, ki so odšli za kraham v Nemčijo, Holandsko, Francijo, Belgijo in Ameriko, da vzbudi tako v njih zanimanje in ljubezen do rojakov v tujini. Zato mora vsako društvo imeti v svoji knjižnici čim več knjig, ki razpravljajo o teh problemih in skrbeti, da stalno krožijo med čitateli. Prireditelj mora predavanja o naši Primorski, o Koroski in o naših izseljencih tudi pri drugih prireditvah naj vpleta v spored pesmi, deklaracije in prizore, ki se nanašajo na to ozemlje. Društvo kot tako in vsi njegovi člani pa naj se tudi pridno udeležujejo v raznih narodnoobrambnih društvih, ki skušajo s svojim delom olajšati usodo naših bratov v tujini. Prav tako ne smejo pozabiti oni nesrečnikov, ki so pod silo razmer morali zapustiti svoj dom, da si rešijo golo življenje. Ničče nam jih ne smatra za neljube goste; treba jih je bratovsko sprejeti v svojo sredo in jim po možnosti nadomestiti, kar so izubili s svojim prisiljenim begom iz rojstnega kraja.

Kulturna društva pa čaka še druga, nič manj važna naloga. Sovražna roka še vedno sega po našem ozemlju. Pri tem se opira na one pilete tuje enice ki so se v času zajede v naše narodno telo in ki postajajo od dne do dne drzneje. Kulturna društva naj utrdijo našo narodno zavest, da se tako zajeti in odvrne nevarnost, ki nam preti radi lastne malodušnosti in prešibke samozavesti. Društva pa naj pohite tudi tja, kjer vlada še mlalnčst in naj tam s svojim delom pokažejo, da živimo na svoji zemlji svoje lastno kulturno in gospodarsko življenje in da so vsi argumenti, ki jih navajajo sovražniki za svoje poblepne namene, le izraz imperialističnih težej.

Opozarjamo vsa včlanjena društva, ki imarinarine za leto 1935-36 niso še poravnala, da to čimprej store.

Posejate kino-matineje ZKD, ker je šteti dobiček namenjen izključno za kulturno delo na deželi.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek 8.: Ob 15. Družinski oče. Dijaška predstava po globoko znanih cenah od 5 do 14 Din.

Sobota 9.: Gozd. Red C.

Nedelja 10.: Prva legija. Isven. Znižane cene.

Skrbinskovo jubilej v ljubljanski drami. Član naše drame in režiser g. Milan Skrbinšek proslavi 25letnico svojega umetniškega delovanja dne 20. t. m. v ljubljanski drami. Ta večer bo premiera petdejske igre »Tiran«, ki jo je napisal Besier, poslovenil pa Fran Albrecht. Igro režira g. Ciril Debevec.

Mariborsko gledališče

Petek 8.: Zaprti.

Sobota 9.: Tuje dete. C. Premiera.

Nedelja 10.: ob 15. Sv. Anton, vseh zaljubljenih patron. Znižane cene. V korist »Združenja gled. igralcev. Ob 20. »Tud je detec. Za penzijski sklad gled. igralcev.

RADIO

Točne sporede vseh domačih in inozemskih oddajnih postaj na kratkih, normalnih in dolgih valovih najdete v ilustrirani tedenski reviji za radio, gledališče, film »Naš val«. Mesečna naročnina Din 12. Zahtevajte brezplačno in neobvezno na ogled en izvod. Uprava: Ljubljana, Knafjeva ulica 5.

★

Petek 8. maja

Ljubljana 11: Soska ura: Proslava materskega dne: Nastop učenk licejske narodne šole, vodi gde. Marija Grošjeva. — 12: Operni spevi (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Operni venčki (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Ženska ura: Obzorje spodnje (ga. Vika Kraigherjeva). — 18.20: Vokalni koncert Lucienne Boyer (plošče). — 18.40: Naša brezposelnost (dr. Josip Mihelak). — 19: Čas, vreme poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Pevski koncert »Ljubljanskega Zvonca« ob 25letnici artističnega vodstva g. Zorka Preloveca (prenos iz Filharmonije). — 21: Reproduciran koncert. — 21.20: Zdjaj pa domače (kvintet Hmtadra). — 22: Čas, vreme poročila, spored. — 22.30: Angleške plošče.

Beograd 17: Orkestralen in pevski koncert. — 19.50: Plošče. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22.20: Lahka glasba. — Zagreb 17.15: Godalni kvartet. — 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. — Praga 19.40: Narodne pesmi. — 20.30: Klavirski koncert. — 21.30: Lahka glasba. — Varšava 20: Koncert orkestra in solistov. — 22.30: Ples. — Dunaj 12: Orkester. — 16.05: Lekarjeva glasba. — 17.30: Koncertna ura. — 19.40: Schumannova opera »Genovefa«. — 21.35: Koncert orkestra. — 22.10: Nadaljevanje koncerta. — 23.30: Operno petje na ploščah. — 24: Lahka glasba. — Berlin 19.30: Grieg: »Peer Gønt«. — 20.10: »Kako je bilo včasih, kako je pa zdaj«. — 22.30: Lahka godba. — München 19.05: Orkestralen in pevski koncert. — 20.10: Slavni povel. — 21: Zabatven program. — 23.30: Nočni koncert. — Stuttgart 19.15: Maiski večer. — 20.10: Zabaven vojaški večer. — 21: Iz Berlina. — 22.30: Lahka glasba. — 24: Nočni koncert.

LIANA SANDEN:

VSE ZATE!

Vi ostanete tukaj in boste pazili, da nas nihče ne prehitijo. To prijateljstvo med Gragerom in Blackwellom nam ni po godu. Na vas je, da točno zvemo za vse načrte, ki bi jih skupaj zasnovala. Blackwell ima ta mah še v Londonu precej opravka. Poskrbeli smo, da njegova tamkajšnja pogajanja zastran plantaž ne bodo prehitro napredovala.

Baron Montana pritaji glas — ciganska godba je pravkar doigrala svoj fox — razgovori postajajo glasnejši in laže jih je slišati v prostoru. Plavalaska se igra s slamicco svoje ledene pijače.

»Ne morem se načuditi in se ne morem, pravi, »kako zaupljivi so nekateri ljudje. Spodaj v safu hranijo kreditna pisma, s katerimi si ne bi vedel danes nihče pomagati. Poslovna pisma pa, ki e v njih dragocenih namigovih toliko, da jih noben denar ne preplača — ta puščajo, tebi nič, meni nič, v pisalni mizi! Kdor zna le kolikšnji ravnati z voškom, pride brez težave do njih. Baronova zvižgala, da me je spravil v »Mornariški hotel« za sobarico, je bila imenitna. In vse ostalo je bilo malenkost.

»Če se ta reč srečno konča, nam mora vreči nekaj sto tisoč frankov«.

»Prilegli bi se mi«, dé tisti, ki ga imenujejo Dada; že spet sem suh, da je kar sramota«.

»Ni prav, da toliko trosiš za ženske, Dade, ga posmehljivo zavrne plavalaska. »Le kaj vam je moškim, da zmerom norite okoli nas. Kar razumeu vas ne morem.«

Dad čudno pogleda to vitko bitje v tesno se prilegajoči obleki.

»Nikar tako oči ne zavijaj, Dad,« reče plavalaska, »mar mi ponudi cigareto. Zaljubljeni obraz si prihrani za svoje damice. Ali se morda že vadiš za prihodnjoo ženitbeno sleparijo? Meni bi moral pasti v roke, Dad, če bi bila pošteno dekle! Nit; besedice ti ne bi verjela.«

»Pusti ga, Fanny,« se nejevoljno oglasi Montana. »Kaj ti je mar, če so ženske tako prisrčnoje? Bodi vesela, da si bila sama pametnejša.«

»Da sem postala pametnejša, prijatelj. Kdor hodi dolgo k vama v solo, se že odvadi prisrčnoje. A zato sme človek še vedno čutiti s tustini, ki jih ugonabljate.«

Montana ji z odločnim prijemom odmakne kozarec:

»Vrlo dekle si, Fanny, a kadar preveč piješ, postaneš sentimentalna. Kdor je neumen, mora plačati račun. S srcem nima to nič opravka.«

A Fanny se ni prepričana.

»Vse to je prav lepo, in Dad naj le vodi bogata dekleta za nos, toda revna dekleta, ki se še sama komaj preživljajo . . . to je podlo!«

Z gibom komolca zbije kozarec z mize — črepinje se zvenketaje razletijo po tleh — gostje pri sednjih mizah prestrašeni gledajo, kaj je. Fanny historično za hti. Montana jo sirovo potegne kvisku, še preden je prišel poslovođa do nje.

»Pijana si, drži jezik za zobmi«, pravi togotno. »Domov se spravi. Vi, Dad, pa pridite potem še enkrat k meni, da se pomeniva o tem in oem. Jako previdno je treba ravnati, kajti francoska skupina ne sme zaslužiti, da delamo za svoj lastni žep. Sodim, da se gospodom v francoskem bančnem konzorciju naša sredstva ne bodo zdela dovolj gentilemska«. Porogljivo se je zasmejal. »Človek naj bi vse dosegel, a le tako, da si ne omadežuje belih rokavic! To čarovnijsko naj mi kdo pokaže!«

Georg Grager se izprehaja po vrtu svoje hiše v Zehjendorfu. Način, kako to dela, je zelo nenavaden. Tam, kjer imajo navadni ljudje pri izprehajanju noge, ima Georg roke. Po svoje se hoče odahnuti. Zato hodi po rokah, z rjavimi komolci čvrsto uprtimi navzdol, z golimi nogami v telovadni obleki strmo iztegnjenimi v zrak, in se vesel in veseli, češ, kako ves drugačen je svet, ako stojiš na glavi. Cvetlice, trava, listi in cveti krasilnih grmov, vse je tako čudno novo in veliko.

»Vsak človek bi se moral časih takole odspod razgledati po svetu«, pomisli Georg in z glavo navzdol veselo steče dalje po trati.

»Ne zamerite, gospod ravnatelj«, reče zdajci nekdo za njegovim hrbtom.

»Nu?« Georg se okrene na levo in zagleda nekaj tenkega, vitkega, kakor dekliske noge, nad tem pa rob letne obleke. Tisto, kar je višje zgoraj, je drobno, skoraj od sile vitko deklisko telo, bled, mršav vratak in nekaj mladega, plavalasega, nekaj, kar mu je popolnoma neznan.

Neznano in očividno hudo prestrašeno.

»Kako pa ste prišli semkaj?«

»Vrtna vrata so bila odprta.«
Georg opusti svojo ljubljeno stoji na rokah. Malce nerodno mu je. Hoja po rokah ni način, da se pokaže ženski z ugodne strani, in Georg ne mara, da bi ga nežna bitja opazovala v tem položaju. In še ta mlada, plavalasa, preplašena stvarca. Kaj neki je? Gotovo uslužbenka ali kaj podobnega.

»Kaj bi radi?«

A v njenem mladem dekliskem obrazu je nekaj, kar ga spominja sam ne ve, koga. Kje jo je že videl? Te sinje oči z dvema rjavima pikcama, in ta usta, ki so vzlic vsej mehkoji tako čudno odlična? Neki jih je srečal, samo da se ta mali ne more spomniti, kje. A nemara da bi mu to dekle vendar že povedalo, kaj hoče in kdo je. Konec koncev ne gre, da bi kdor si bodi prišel semkaj na vrt in tebi nič, meni nič strmel vanj. V deklitovo ozko čelo se je začrtalo nekaj napetih gubic.

»Fehiau je moje ime«. Nehote se je čvrsteje ustopil z ogoljenimi šolnčki, kakor da bi se hotela zasidirati. »Rada bi se potegnila za službo tajnice v vaši zasebni pisarni, gospod ravnatelj. Zdaj sem v stavbni pisarni gospoda Schäferja.«

»Fehiau?« Georg mahoma ve, kam naj dene te sinje oči z rjavimi pikcama in ta nežna, odlična usta. Schäfer mu je že nekajkrat pripovedoval o tem dekletu. Pravi, da je inteligentna, neutrudljiva, vzorna pri delu, čisto drugačna kakor sedanja, ki je ni moči navaditi samostojnosti in jo bo moral zaradi tega odsloviti.

MALI OGLASI

Službo dobi
Beseda 1 Din. davk 3 Din za sifro ali dejanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Siviljo
dobro imbeno, iščem za na deželo. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11196-1

Prodajalko
sveteljem za podetelstvo mešanico trgovino, katera bi tudi po potrebi pomagala pri gospodinjstvu. Le dela ljubi pomudbe na ogl. odd. Jutra pod »Popolna oskrba v hiši«. 11197-1

Potujočji kapeli
potrebna je jedna do dve mlada gosposice, koje bi našle pevati i posle svirati. Uvidi Din 150 mesečno i sve ostalo. Hitne pomudbe sa fotografijom kapelniku: Nikola Ložič, Kapiteljska ul. 3. Ljubljana. 11197-1

Perfekten natakav
v slovenskem in nemškem jeziku, dobi takoj mesto. Pomudbe pod »Letno nameštenje na podružnico Jutra Maribor«. 11197-1

Dve pomočnici
potrebni za oblake, sprejme salon Bahor, Selenburgova ulica 6. 11197-1

Službe išče

Službo inkasanta
iščem za Ljubljano, s kavčico do Din 10.000. Pomudbe na ogl. odd. Jutra pod »Majši trgovce«. 11194-2

Toledarica
gre štikat za neversto ali trgovino v Ljubljani. Pomudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »Za hrano«. 11194-2

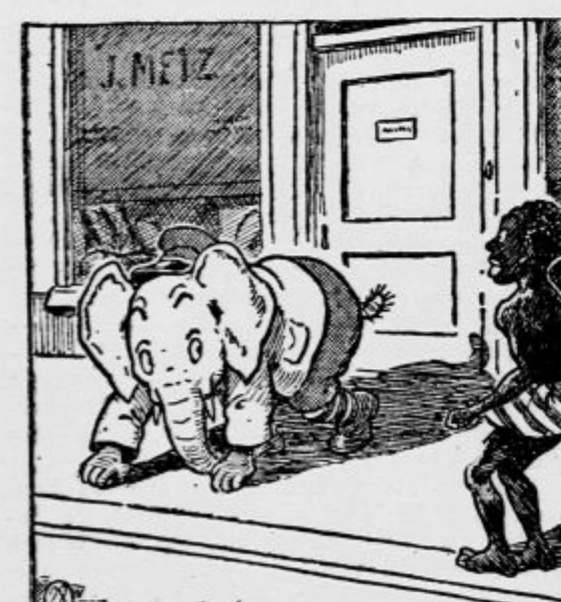
Plačilna natakarica
z večletno prakso, z znanjem nemščine, želi službo za takoj ali pozneje, event. tudi za kasneje. Pomudbe na podružnico Jutra v Celju pod značko »Solidna 29«. 11193-3

Dajenci (ke)

Vajenca
za trgovino z mešanim blagom, s primerno šolsko predizobrazbo, sprejme — Norb. Zanier & sin, Sv. Peter v Savinjski dolini. 11190-41

G. Th. Rotman:

Miha Klapouh in njegovi prijatelji

Sredi noči so se zbudili. Vstali so, zapustili park in krenili po ulicah, ki so bile zdaj zapuščene. Kmalu so obstali pred neko pekarijo. Skozi okna so videli dišeči kruhe. A kako naj pridejo do njega? »Počakajta«, je rekel Miha, »to napravimo kar po slonovo! Strmela bosta! Obrnil se je, se sključil in po vseh štirih zadenski stekel proti vratom . . .

Zasluzek
Beseda 1 Din. davk 3 Din za sifro ali dejanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopnika
za »Reklamograf-aparat«, s pomočjo katerega lahko na vsako trgovsko izložbo (steklo) montirate dobre reklamne tekste zelo okusno in poceni, sprejmemo za vsak večji kraj v Sloveniji. »FIMA«, Zagrreb, Trenkova ul. 32. Do 10. maja razstavljamo na zagrebškem sejmu v paviljonu »B«. Prednosti imajo oni, ki nas obiščejo na ZZ. 11183-3

Prodaj
Beseda 1 Din. davk 3 Din za sifro ali dejanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Moške srajce
prvovrstno ulago, v svati tet, kot izdelavi največja izbira najniže cene pri P. L. G. O. I. C. A. R. Sv. Petra cesta 29. 9631-6

Šiškarji pozor!
Ia meso od vola, ki tohta čez 4000 kg, zamorete kupiti samo pri Alojziju Stančiču, mesarju vis a vis šiškarjske mitnice. Postrežba točna, cene solidne. Seka se v soboto, dne 9. t. m. 11190-6

Živali
Bel angora maček eno oko modro, eno zeleno, se pogreša. Odda naj se proti nagradi: Bleiweisova 16/II. česno. 11190-27

Pohištvo
Beseda 1 Din. davk 3 Din za sifro ali dejanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kompletno spalnico in jedilnico
voč omar in oman in drugo pohištvo, dobro ohranjeno, takoj poceni prodam. Friskovec 3. 11167-112

Stroji
Frikcijsko stiskalnico vrsteno 160 do 300 mm. s motorni pogon, kakor tudi male ročne stiskalnice, k. pim. Pomudbe na tvrčko A Keesig, Ljubljana, Židovsk ulica 7. 1105-1

Lokali
Beseda 1 Din. davk 3 Din za sifro ali dejanje naslova Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokal
a obrt, primeren tudi za šolarjo, oddam. Novija trg št. 1. 11193-19

Posest
Beseda 1 Din. davk 3 Din za sifro ali dejanje naslova Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zemljišče
več 8000 kv. m v Ljubljni, ugodno naprodaj. Najboljše naložen denar, ima veliko bodočnost. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11197-20

Nova hiša
v trgovino, gostilno in tratiško, zelo poceni naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11197-27

Stanovanje
Beseda 1 Din. davk 3 Din za sifro ali dejanje naslova Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vilo
oddam v najem, komfortno, v najlepši legi na Prulah, obstoječo iz 6 sob, s pritliklinami, garažo in vrtom. Informacije daje Tribuš, Gimce, Tržaška 6, telefon 26-06. 11063-31

Stanovanje
enosobno, oddam s 1. junijem. Ogledati med 9—11. Naslov v vseh posl. Jutra. 11196-31

Stanovanja

Stanovanje
3-sobno s kopalnico — istem v bližini Tivolija ali Grada. Najne pocenije z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Takoj 888«. 111919-31a

Informacije

oglasnem oddelku »Jutra« naj dvignejo:

Agilen, Agilen manufakturist, Abstinenc, Banja, Centar, Dobra moč, Do deset milijonov, Dijeta, Dober zaslužek, Energija, Gospodarski napredek, Hvaležna, Hiša 10/28, Izredna prilika 1935, Iskren, Kamorkoli, Lep soliden zaslužek, Majhen, Mirosluben, Močna in zdrava, Mesarija, Muzikalna, Mirni dom, Novosti, Natakarica, plačilna, Na deželi, Osebn, Otroki, Pocieni, Polna garancija, Pera, Posojilo, Plačam točno, Primorka, Plačam gotovino, Rija M. M., Rehim takoj, Rezervar, Solidno mho, Soliden in trosen, Srečna bodočnost, Stalna eksistenca 1936, Stalen iz, Samo dobra moč, Smarnica, Spanjel, Takoj oddam, Trgovska oprema, Vrtajna, V kratko jamstvo, Voz, Zamemjam, Zanesljiva oseba, Zasluzek, 350.000, 25.000, 388, 6000, 555, 167, 34.

Mesečno sobo
s posebnim vvhodom, oddam stalnemu gospodu. Ogledati Knafliceva 18/II. 11067-33

Čisto sobo
v hrano in vso oskrbo od lam takoj za Din 500 mesečno Sprejem tudi 80 stanovca na hrano in vso oskrbo za Din 400 mesečno na Vidmar Sv. Jakoba trg št. 5. 10533-23

Sobe išče
Beseda 1 Din. davk 3 Din za sifro ali dejanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo
s posebnim vvhodom, iščem za takoj v bližini Poljanske ceste. Pomudbe na ogl. odd. Jutra pod »Veliko odoatna«. 111918-33a

Sobo
s posebnim vvhodom, iščem. Pomudbe na ogl. odd. Jutra pod »Akademik«. 11191-33a

GOTOVOST **UŽITEK**

„OLLA“
Gum.?

ZANESLJIVOST **VESELJE**

Razno

Trenchkoate
ter vsa **OBLAČILA** v ogromni izbiri, odlično izdelana si nabavite najugodnejše pri Preskerju Sv. Petra c. 14. Telefon 38-68.

KLISEJE
ENO IN VEČBARVNE
Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

Čudež na KOŽI v 1 minuti

Kako se je nekemu kemiku po srečnem naključju posrečila iznajdba

V času svojih eksperimentov je bil neki pariški kemik presenečen z nepričakovanim učinkom, ko mu je nekaj oksigenskega belila slučajno padlo na kožo in ie koža zaradi tega pobledela in postala mehka. Hrapavost kože se odluči, peče izginejo, pojavlja pa se sveža, svetla in fina nova koža. Pri poizkusih na licih velikega števila žena je postala koža za 3 do 5 nians belejša, a tudi neverjetno mehka in baržunasta, kakor najfinejša koža na najbolji zavarovanih delih telesa.

Na podlagi zdane kemije je to oksigensko belilo zdaj premešano kremi Tokalon bele barve (ki ni mastna). Takoj prodre v kožo, jo očisti in odstranjuje zajedalce, zožuje razširjene žilnice ter ustvarja prekrasno prozorno polt, kakršne doslej ni bilo mogoče doseči z nobenim kozmetičnim sredstvom. Vzlic vsebini oksigenskega belila se krema Tokalon ni podražila. Začnite jo uporabljati že danes ter motrite niene nagle učinke. Uspeh je zalamčen, v nasprotnem primeru pa se denar vrne.

Pri pokvarjenem in preobteženem želodcu pri zgagi, pri začetnem TVORU v želodcu Vam pomaga **SALVACID**

Dobiva se v vseh apotekah

Oglas reg. pod 8 br. 3009 in 2339/33

Gabrijela vitez Pogačnikova

rojena Jeglič
vdova kr. poslanika n. r.

Zapustila nas je za vedno po mučni bolezni, prevadena s tolažili sv. vere, naša predočra mama, stara mama, sestra, tašča, teta, gospa

Pogreb se bo vršil v soboto, dne 9. maja 1936 ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče na Ovsišah.

Podnart, Ljubljana, Beograd, Maribor, dne 7. maja 1936.

JOŠKO, BRANKO, BOGDAN, sinovi;
MARA, FRANKA, MIMA, sinahe;
JOŽEK, TONČEK—JOŽEK, JELKA—BOGEC, MARKO,
JOŽEK, vnuki in ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.